

آزمون

کارنامه رتبه‌های بهرتر

رتبه‌های ا تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

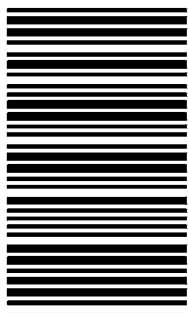

www.
arefonline.ir

مرکز مشاوره عارف

321A

کد کنترل

321

A

دفترچه شماره ۱ از ۲
صبح چهارشنبه
۱۴۰۲/۰۴/۱۴

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

آزمون اختصاصی (سراسری) ورودی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی نوبت دوم - تیر ماه سال ۱۴۰۲

گروه آزمایشی علوم انسانی

ملاحظات	زمان پاسخ گویی	تا شماره	از شماره	تعداد سؤال	مواد امتحانی	ردیف
۸۰ سوال ۸۵ دقیقه	۳۰ دقیقه	۲۰	۱	۲۰	ریاضی	۱
	۳۰ دقیقه	۵۰	۲۱	۳۰	زبان و ادبیات فارسی	۲
		۶۵	۵۱	۱۵	علوم اجتماعی	۳
		۸۰	۶۶	۱۵	روان شناسی	۴

استفاده از ماشین حساب ممنوع می باشد

این آزمون نمره منفی دارد

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و.....) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالات تأیید می‌نمایم.

امضا:

- ۱- اگر $\frac{1}{3} - \frac{7}{3} = \sqrt[3]{27} \sqrt[3]{243} = A$ باشد، حاصل $\frac{1}{5} (A + 5)$ کدام است؟
- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) ۲ (۴) ۳
- ۲- رضا و علی به ترتیب در دو شهر A و B ساکن هستند. رضا برای رفتن به شهر B در مسیر اول، ۱۴ کیلومتر را در جهتی می‌پیماید که با طی کردن ۷ کیلومتر در مسیر دوم و عمود بر مسیر اول به نقطه C برسد. نهایتاً با پیمایش ۹ کیلومتری عمود بر مسیر دوم به شهر B می‌رسد. علی برای رفتن به شهر A تصمیم دارد ابتدا a کیلومتر به سمت شمال و به همان اندازه به سمت غرب بپیماید. در مجموع دو نفر کمترین مسافت را طی می‌کنند. مقدار a کدام است؟
- (۱) ۱۵ (۲) ۱۷ (۳) ۲۱ (۴) ۲۳
- ۳- مثلثی که رئوس آن مبدأ مختصات، نقطه‌ای با عرض c و نقطه‌ای با طول یکی از ریشه‌های معادله $x^2 + 5x + c = 0$ روی محورهای مختصات باشد را در نظر بگیرید. اگر مساحت مثلث برابر c^2 باشد، مقدار c کدام است؟ ($c \neq 0$)
- (۱) $1/75$ (۲) $2/75$ (۳) $-1/75$ (۴) $-2/75$
- ۴- تابع خطی $f(x) = mx + h$ در هیچ نقطه‌ای با خط $3x - 2y = b$ برخورد ندارد. اگر $f(2) = 2a - 1$ و $f(1 - a) = 2$ باشد، مقدار $f(-6)$ کدام است؟
- (۱) ۵ (۲) ۲ (۳) ۱۱ (۴) ۸
- ۵- تابع f، تابع ثابت و برای $m, n \in \mathbb{N}$ داریم $f(m) + f(n) = f(m)f(n)$. اگر دو زوج مرتب $(2n^2 - 7n + 1, -f(m))$ و $(m^2 - 4m + 6, nf(n))$ روی نیمساز ناحیه اول و سوم باشند، مقدار $\left[\frac{mn}{5} \right]$ کدام است؟
- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱
- ۶- تابع $f(x) = [x] + [-x]$ با دامنه $-3 \leq x \leq 3$ و g تابع ثابت است. مقدار تابع $\frac{g}{f}$ در چند نقطه صحیح در دامنه برابر ۳ است؟
- (۱) ۶ (۲) ۴ (۳) ۲ (۴) صفر
- ۷- اگر تابع خطی $f(x) = (1 - 2m)x - \frac{2m + 3}{2}$ ، به‌ازای همه مقادیر m از نقطه (α, β) بگذرد، مقدار $\beta - \alpha$ کدام است؟
- (۱) $\frac{3}{2}$ (۲) $-\frac{3}{2}$ (۳) $\frac{5}{2}$ (۴) $-\frac{5}{2}$

محل انجام محاسبات

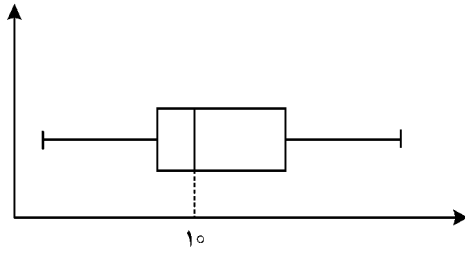
۸- مجموع ریشه‌های معادله $x^2 - ax - 1 = 0$ با حاصل ضرب ریشه‌های معادله $ax^2 - 4x + a + 2 = 0$ برابر است. طول رأس سهمی $y = x^2 + (1 - 2a)x - 3$ کدام است؟

- (۱) $-1/5$ (۲) -3 (۳) $1/5$ (۴) 3

۹- راننده یک خودرو باید مسیری 200 کیلومتری را طی کند. اگر او سرعتش را 20 کیلومتر بر ساعت کاهش دهد، 50 دقیقه دیرتر به مقصد می‌رسد. نسبت سرعت اولیه خودرو به سرعت خودرو پس از کاهش کدام است؟

- (۱) $3/2$ (۲) $4/3$ (۳) $5/4$ (۴) $6/5$

۱۰- داده‌های نمودار زیر، اعداد زوج هستند. اگر مقدار 4 داده بیشتر از میانه باشد، کدام می‌تواند بیشترین مقدار ممکن برای میانگین داده‌های کمتر از میانه باشد؟

- (۱) 5
(۲) $7/5$
(۳) $8/5$
(۴) 9

۱۱- اگر $4, 16, 2a - 17, 25$ به ترتیب مربع انحراف از میانگین داده‌های متمایز $6, 4, a, 13$ باشد، واریانس این داده‌ها کدام است؟

- (۱) 9 (۲) $9/5$ (۳) 11 (۴) $11/5$

۱۲- با چیدن قطعات یک پازل در کنار هم، مربعی به مساحت a ساخته می‌شود. این پازل طوری طراحی شده است که با تغییر چینش بعضی قطعات می‌توان یک مثلث قائم‌الزاویه به مساحت b نیز درست کرد. دانش‌آموزی استدلال زیر را در مورد رابطه بین a و b نوشته است. ایراد این استدلال در کدام گام است؟

۱) $a = b$	طرفین تساوی گام ۱ را در a ضرب کرده است
۲) $a^2 = ab$	طرفین تساوی گام ۲ کم کرده است
۳) $a^2 - b^2 = ab - b^2$	طرفین تساوی گام ۳ را تجزیه کرده است
۴) $(a - b)(a + b) = (a - b)b$	طرفین تساوی گام ۴ را بر $a - b$ تقسیم کرده است
۵) $\frac{(a-b)(a+b)}{(a-b)} = \frac{(a-b)b}{(a-b)}$	به جای a طبق گام ۱، مقدار b را قرار داده است
۶) $b + b = b$	طرفین تساوی گام ۷ را بر b تقسیم کرده است
۷) $\frac{2b}{b} = \frac{b}{b}$	
۸) $2 = 1$	

- (۱) 3 (۲) 5 (۳) 6 (۴) 7

محل انجام محاسبات

- ۱۳- کدام گزاره، هم‌ارز منطقی گزاره $p \mid ((q \vee r) \Rightarrow (q \wedge r)) \Rightarrow p$ است؟
 (۱) $p \wedge ((q \wedge r) \vee (\sim q \wedge \sim r))$ (۲) $\sim p \vee ((q \wedge r) \vee (\sim q \wedge \sim r))$
 (۳) $(\sim p \wedge q \wedge r) \vee (\sim p \wedge \sim q \wedge \sim r)$ (۴) $(p \wedge q \wedge r) \vee (\sim p \wedge \sim q \wedge \sim r)$
- ۱۴- در یک منطقه ۱۵۰۰ نفر از افراد ۱۸ ساله و بیشتر هستند. اگر با ایجاد n شغل ۲۰ درصد از تعداد بیکارها کم شود، نرخ بیکاری ۵ درصد کاهش می‌یابد. چند شغل دیگر ایجاد شود تا نرخ بیکاری $\frac{2}{3}$ کاهش یابد؟
 (۱) ۵۰ (۲) ۱۲۵ (۳) ۱۷۵ (۴) ۲۵۰
- ۱۵- سه نفر می‌خواهند زمین مستطیل شکلی را به سه قسمت مساوی تقسیم کرده و حصارکشی کنند، به طوری که یک حصار مشترک بین دو قسمت کشیده شود. اگر کمترین حصارکشی ۱۹۰ متر باشد، ضابطه جبری مساحت زمین کدام است؟
 (۱) $S(x) = 95x - 2x^2$ و $0 < x < 47/5$ (۲) $S(x) = 190x - x^2$ و $0 < x < 95$
 (۳) $S(x) = 95x - 2x^2$ و $0 < x < 95$ (۴) $S(x) = 190x - x^2$ و $0 < x < 47/5$
- ۱۶- یک پارکینگ دارای ۴ درب است. وقتی از یک درب وارد می‌شوید باید از درب دیگری خارج شوید. به چند طریق حسن و علی می‌توانند از این پارکینگ استفاده کنند به طوری که آنها درب ورودی و درب خروجی یکسانی نداشته باشند؟
 (۱) ۱۶۸ (۲) ۱۰۸ (۳) ۸۴ (۴) ۵۴
- ۱۷- خانواده‌ای دارای ۵ فرزند شامل ۲ فرزند پسر و ۳ فرزند دختر است. قرار است ۵ نفر از اعضای این خانواده با اتومبیل شخصی به مسافرت بروند. احتمال اینکه فقط والدین حق رانندگی داشته باشند و دو فرزند پسر با هم به مسافرت نروند، کدام است؟
 (۱) $\frac{11}{21}$ (۲) $\frac{10}{21}$ (۳) $\frac{3}{7}$ (۴) $\frac{1}{7}$
- ۱۸- جمله نهم دنباله بازگشتی $a_1 = a_2 = 1$ ، $a_n = a_{n-1} + a_{n-2}$ ، $n \geq 3$ ، کدام است؟ ([] ، علامت جزء صحیح است.)
 (۱) ۴ (۲) ۶ (۳) ۸ (۴) ۱۰
- ۱۹- اگر x, y, z دنباله‌ای هندسی با جملات نابرابر و $x, 3y, 5z$ یک دنباله حسابی باشد، مقدار $\left[\frac{x}{z} \right]$ کدام است؟
 (۱) ۳ (۲) ۵ (۳) ۹ (۴) ۲۵
- ۲۰- نمودار تابع نمایی $f(x) = k + 4^{ax-b}$ محورهای طول و عرض را در نقاطی به فاصله ۲ واحدی از مبدأ مختصات قطع می‌کند. مقدار bk کدام است؟
 (۱) ۶ (۲) ۴ (۳) ۲ (۴) ۱

محل انجام محاسبات

۲۷- در میان عبارات زیر، کدام موارد از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی «درست» است؟
 الف: سیمین دانشور، چند سال با مجله‌هایی مثل نقش و نگار، کتاب ماه، کیهان و آرش همکاری داشت.
 ب: نمونه نثر پرشتاب و بریده بریده جلال (نثر تلگرافی) را در داستان بلند مدیر مدرسه می‌توان به کمال دید.
 ج: پروین در قصیده به سبک سعدی و در قطعات به شیوه ناصر خسرو و به روانی و لطافت «انوری و سنایی» شعر می‌سرود.
 د: جمال‌زاده در داستان بیشتر به محتوا توجه داشت و خلاف راهی را رفت که کسانی مثل زین‌العابدین مراغه‌ای در سیاحت‌نامه داشتند.

(۱) «الف» و «د» (۲) «ب» و «د» (۳) «الف» و «ب» (۴) «الف» و «ج»

۲۸- از دیدگاه تاریخ ادبیات در متن زیر، چند «خطا» به چشم می‌خورد؟
 «نمایش‌نامه‌نویسی نوع ادبی جدیدی در ایران به‌شمار می‌رود و با این شکل غربی‌اش در ادب کهن سابقه‌ای ندارد. در دوره مظفرالدین شاه با رفت‌وآمد ایرانیان به اروپا این نوع ادبی هم رواج یافت. اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایش‌نامه فارسی پرداخت، محمدباقر میرزا خسروی بود. زبان این نمایش‌نامه‌ها متکلف و تا حدی غیرقابل فهم بود.»

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۲۹- کدام بیت «فاقد» مجاز است؟

(۱) خسروی کار گدایی کی بود
 (۲) غم تو دست برآورد و خون چشمم ریخت
 (۳) من ای گل دوست می‌دارم تو را کز بوی مشکینت
 (۴) بدان آهن که او سنگ آزمون کرد

۳۰- در ابیات زیر به ترتیب، چند «وجه شبه و چند ادات تشبیه» به چشم می‌خورد؟

سرگشته چو چوگانم در پای سمنندت
 دست گیرید و به دستم می‌گل‌فام دهید
 خیال قد سروآساش چون در چشم من بنشست
 (۱) «پنج» - «چهار» (۲) «سه» - «چهار»
 می‌افتم و می‌گردم چون گوی به پهلوی
 باده پخته به این سوخته خام دهید
 مرا بر جویبار دیده سرو بوستانی بود
 (۳) «سه» - «پنج» (۴) «چهار» - «چهار»

۳۱- در همه ابیات هر سه آرایه «لف و نشر، تشبیه و جناس» یافت می‌شود؛ بجز:

(۱) گل از من رنگ و بلبل داشت آهنگ از نوای من
 (۲) آه سحر و اشک شبم شاهد حال است
 (۳) بحر و کان در نظرش چشم تر است و لب خشک
 (۴) شب گدازانم به محفل صبحدم نالان به گلشن

۳۲- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«شام زلفش چو می‌رود در چین
 (۱) ایهام، استعاره، تضاد، تشبیه
 (۲) تشبیه، مجاز، حسن تعلیل، استعاره
 (۳) استعاره، کنایه، حسن تعلیل، مجاز
 (۴) تشخیص، ایهام، ایهام تناسب، مجاز»

۳۳- در کدام بیت آرایه‌های «ایهام، ایهام تناسب، تشبیه و مجاز» مشهود است؟

(۱) هر که شد مشتری مهر رخت
 (۲) چو عکس روی تو در ساغر شراب افتاد
 (۳) گل صمدبرگ را دگر در دام
 (۴) ای که از سنبل مشکین تو عنبر بویی است
 خرمن مه به نیم جو نخرید
 چه جای تاب که آتش در آفتاب افتاد
 همچو بلبل هزار می‌افتد
 خنک آن باد که از زلف تو بویی دارد

۳۴- در کدام ابیات، «همهٔ ارکان تشبیه» یافت می‌شود؟

الف: عشقت چو در سراچهٔ دل خانه‌گیر شد
ب: دارم ز عارض و لب چون شیر و شکر
ج: ای چشم آهوانهٔ تو مسمت شیرگیر
د: چون دل دیوانه را زنجیر زلفت بند کرد
ه: گر بینم شمع رویش جان دهم پروانه‌وار

الف: عشقت چو در سراچهٔ دل خانه‌گیر شد
ب: دارم ز عارض و لب چون شیر و شکر
ج: ای چشم آهوانهٔ تو مسمت شیرگیر
د: چون دل دیوانه را زنجیر زلفت بند کرد
ه: گر بینم شمع رویش جان دهم پروانه‌وار

(۱) «ب» - «د» - «ه»

(۲) «ب» - «ج» - «ه»

۳۵- آرایه‌های مقابل همهٔ ابیات «کاملاً» درست هستند؛ بجز:

(۱) هلال عید اگر پیوسته بودی ماه من دیگر
(۲) ز رنج و راحت گیتی مرنجان دل مشو خرم
(۳) گلبن عمر مرا هجر تو از بیخ بکند
(۴) صبح محشر که من از خواب گران برخیزم

(۱) هلال عید اگر پیوسته بودی ماه من دیگر
(۲) ز رنج و راحت گیتی مرنجان دل مشو خرم
(۳) گلبن عمر مرا هجر تو از بیخ بکند
(۴) صبح محشر که من از خواب گران برخیزم

۳۶- آرایه‌های «حسن تعلیل، استعاره مکنیه، لف و نشر، موازنه و ایهام» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

الف: حلقه‌های موج بینم نقش گیسویی کشم
ب: از سرشک و چهره دارم وجه سیم و زر ولی
ج: خون دل مشتاقان خورده است لب لعلت
د: کوکب حسن چو گشت از رخ یوسف طالع
ه: روزگاری است که پیوسته بدان ابرویم

الف: حلقه‌های موج بینم نقش گیسویی کشم
ب: از سرشک و چهره دارم وجه سیم و زر ولی
ج: خون دل مشتاقان خورده است لب لعلت
د: کوکب حسن چو گشت از رخ یوسف طالع
ه: روزگاری است که پیوسته بدان ابرویم

(۱) «ج» - «ب» - «د» - «الف» - «ه»

(۲) «ج» - «الف» - «ب» - «ه» - «د»

۳۷- قافیهٔ کدام بیت نادرست است؟

(۱) ای پیک پی‌خجسته که داری نشان دوست
(۲) آن کس که ازو صبر محال است و سکونم
(۳) چون من به نفس خویشتن این کار می‌کنم
(۴) کنی ناخوش به ما بر زندگانی

(۱) ای پیک پی‌خجسته که داری نشان دوست
(۲) آن کس که ازو صبر محال است و سکونم
(۳) چون من به نفس خویشتن این کار می‌کنم
(۴) کنی ناخوش به ما بر زندگانی

۳۸- در کدام بیت، واژه‌های قافیه «وجه شبه» محسوب می‌شوند؟

(۱) چشمی دارم چو لعل شیرین همه آب
(۲) ز خون رنگین بود چون لاله دامانی که من دارم
(۳) نه به شاخ گل نه بر سرو چمن پیچیده‌ام
(۴) چون شمع نیمه‌جان به هوای تو سوختیم

(۱) چشمی دارم چو لعل شیرین همه آب
(۲) ز خون رنگین بود چون لاله دامانی که من دارم
(۳) نه به شاخ گل نه بر سرو چمن پیچیده‌ام
(۴) چون شمع نیمه‌جان به هوای تو سوختیم

۳۹- وزن مقابل کدام مصراع «درست» است؟

(۱) من از سطح سیمانی قرن می‌ترسم (فعولن فعولن فعولن فعَل)

(۲) دورها آوایی است که مرا می‌خواند (فاعلاتن فع لن فعلاتن فع)

(۳) فریادشان تموج شطّ حیات بود (مستفعلن مفاعلُ مستفعلُ فعَل)

(۴) گونهٔ شب شسته بود از گریهٔ مهتاب (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فع)

۴۰- وزن عروضی کدام سروده با ترانهٔ زیر یکسان است؟

«ای سنگ فرش راه که شب‌های بی‌سحر/ تک‌بوسه‌های پای مرا نوش کرده‌ای»

- ۱) بشنوم بانگ خروسان را ز بام کلبهٔ دهقان/ می‌گریزم از تو تا در دامن صحرا
 - ۲) دیگر این داس خموشی‌تان زنگار گرفت/ به عبث هرچه درو کردید آواز مرا
 - ۳) امشب به پارسایی خود دل نهاده‌ام/ ای آفتاب وسوسه در من غروب کن
 - ۴) بر آن شاخ بلند ای نغمه‌ساز باغ بی‌برگی/ بمان تا بشنود از شور آوازت
- ۴۱- کدام مصراع‌های زیر به ترتیب، در بحر «رمل» و «رجز» سروده شده‌اند؟

الف: ساقیا کمتر می‌امشب از کرم دادی مرا

ب: هیچ از تو حاصلم نیست دردا که عین خار است

ج: زلفت از هر حلقه می‌بندد اسیری

د: باده در ده چند از این باد غرور

ه: عمری است تا من در طلب هر روز گامی می‌زنم

- ۱) «الف و ج» - «د و ه»
- ۲) «الف، د و ه» - «ب»
- ۳) «ب و د» - «ج و ه»
- ۴) «الف، ج و د» - «ه»

۴۲- به ترتیب، چند مصراع وزن «دوری» دارد و چند مصراع در «بحر هزج مسدس محذوف» سروده شده است؟

بجز سرگشتگی و گرد محنت حاصلش نبود	-	راحت که شد مکرر دلکوب‌تر ز رنج است
دل‌م رفت و ندیدم روی دل‌دار	-	به پرسش آمد و عاشق همین دو دم دارد
از خم ابروی توام هیچ گشایشی نشد	-	چه ره بود این که زد در پرده مطرب
۱) «سه» - «سه»	۲) «دو» - «دو»	۳) «سه» - «دو»
۴) «دو» - «سه»		

۴۳- در کدام ابیات، سه نوع اختیار وزنی وجود دارد؟

الف: تا برآمد در جهان آوازهٔ زلف و رخس	ب: تا سر زلف پریشان تو در جمع آمد	ج: یک مشت خاک غارت کردن نه مشکل است	د: نه عجب گر بچکد خون دل از چشم بهار
۱) «ب» و «د»	۲) «الف» و «ب»	۳) «ج» و «د»	۴) «الف» و «ج»

۴۴- در کدام بیت، سه بار اختیار شاعری «قلب» به کار گرفته شده است؟

۱) ماهی و چون عیان شوی شمع هزار مجلسی	۲) ای رخ نورپاش تو پیشه گرفته دلبری	۳) سینهٔ خاقانی اگر بشویی از زنگ عنا	۴) اشک مرا چو روی خود دار عزیز اگر تو را

۴۵- همهٔ موارد کاملاً در ابیات زیر مصداق پیدا می‌کند؛ بجز:

«دل‌تنگ و قدم‌تنگ و ره بادیه پرسنگ	بیداری مردم همه خواب از پی آن هست
در راه طلب کس به گران‌باری من نیست	در عشق تو خواب از پی بیداری من نیست»

۱) بیت دوم با «تا تو را در دیدهٔ خود دیدم ای نور دو چشم/ همچو چشم خود ندیدم خواب را دیگر به خواب» تناسب مفهومی دارد.

۲) قافیةٔ اشعار براساس قاعده «۲» سروده شده است و آرایهٔ «تضاد، جناس و کنایه» در آن یافت می‌شود.

۳) ابیات را می‌توان به دو گونه دسته‌بندی هجایی کرد و همهٔ اختیارات زبانی در آن یافت می‌شود.

۴) در سروده حرف روی «ر» است و یک نوع اختیار وزنی در آن می‌توان یافت.

۴۶- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

تن دل شد دل جان شد و جان جانان گشت
من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می‌رود
دل نعره برآورد که جان رفت و روان رفت
من از سر جان و او ز من می‌گذرد

(۱) جان و دل و تن حجاب ره بود و کنون
(۲) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن
(۳) از پیش من آن شوخ چو تعجیل‌کنان رفت
(۴) حال عجیبی روز وداعش دارم

۴۷- مفهوم «نتوان از سر او برد هوای شیرین لشکر خسرو اگر بر سر فرهاد رود» در کدام بیت آمده است؟

جان عزیز خود به نوا می‌فرستمت
مهرة موم است کوه بیستون فرهاد را
از روی تو بیزارم گر روی بگردانم
بر دل من کمتر از این حبس و این تشویش نیست

(۱) تا لشکر غمت نکند ملک دل خراب
(۲) عاشقان را شکوه‌ای از سختی ایام نیست
(۳) یک پشت زمین دشمن گر روی به من آرند
(۴) ای صبا با خسرو خوبان بگو درد فراق

۴۸- مفهوم بیت زیر از کدام بیت دریافت می‌شود؟

اول بلا به مرغ بلندآشیان رسد
آسمان را پیشه بیداد آمده است
ز هیچ باد نیابد گزند پست‌گیاه
نیست ممکن کز گزند او سلامت بگذری
شست ناگه می‌گشاید تیر غافل می‌زند

«گاهی که سنگ حادثه از آسمان رسد
(۱) کار عالم سست‌بنیاد آمده است
(۲) ز تندباد شکسته شود درخت بلند
(۳) درحقیقت شیشه پرعقرب است این آسمان
(۴) از کمین چرخ آگه باش کاین زورین کمان

۴۹- بیت «بگشود گره ز زلف زرتار محبوبه نیلگون عماری» با کدام بیت ارتباط تصویری دارد؟

تا عمود زرفشان بنمود صبح
بیرون زده سر ز تاج‌داری
فغان ز خلق برآمد که آفتاب گرفت
سپیده ز خم کمان بردمید

(۱) مرغ تیزآهنگ لختی پر فشاند
(۲) گل چون رخ لیلی از عماری
(۳) تو تا ز شرم فکندی به چهره زلف سیاه
(۴) چو تاج خور روشن آمد پدید

۵۰- مفهوم کدام ابیات یکسان است؟

به سریر خسروان بر چو تو تاجور نیاید
شعله را زود نشانند به خاکستر خویش
پشت خم خاصیت پر باری است
فلکش هم بدان بریزد خون

الف: به مصاف سرکشان در چو تو تیغ‌زن نخیزد
ب: سرکشان را فکند تیغ مکافات ز پای
ج: مرد سرکش ز هنرها عاری است
د: هر که تیغ ستم کشد بیرون

(۱) «ب» و «د» (۲) «الف» و «ب» (۳) «الف» و «د» (۴) «ب» و «ج»

۵۱- عبارت درست در رابطه با موضوع «هویت»، کدام است؟

- ۱) هویت فرهنگی افراد در پرتو هویت اجتماعی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد - هر فردی در طول زندگی خود تغییرات هویتی بسیاری مانند کم‌سواد، فرهیختگی و ... را پشت سر می‌گذارد بدون آن که بداند همه آنها را سپری کرده است - تأمین جمعیت مناسب برای جهان‌های اجتماعی مسئله‌ای هویتی است.
- ۲) هویت فرهنگی جهان اجتماعی هنگامی محقق می‌شود که در میان مردم، عقاید و ارزش‌های مشترکی پدید آید - هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد - برخی ویژگی‌های هویتی مانند جایگاه فرد در جهان اجتماعی که تابع دانایی، توانایی و ... است تغییر می‌کنند.
- ۳) برخی ویژگی‌های هویتی مانند جایگاه فرد در جهان اجتماعی که تابع دانایی، توانایی و ... است تغییر نمی‌کنند - هر جهان اجتماعی براساس هویت خود، با طبیعت و بدن آدمی تعامل می‌کند - بسیاری از ویژگی‌های هویتی مانند صفات اخلاقی را خودمان شکل می‌دهیم.

۴) هر جهان اجتماعی، بنا به هویت خود با نوع خاصی از هویت اخلاقی و روانی افراد سازگار است - جامعه‌شناسان و روان‌شناسان درباره ابعاد اجتماعی هویت انسان‌ها بحث می‌کنند - هویت با نوعی احساس مثبت یا منفی همراه است.

۵۲- هرگاه تعامل جهان اجتماعی با جهان اجتماعی دیگر در امر تجارت، موجب شود با گذشت زمان تغییراتی در آن ایجاد شود به گونه‌ای که بر عقاید خود پافشاری نکند و به مرور زمان به عقاید و آرمان‌هایش پشت کند و اعضای آن مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شوند، طوری که هویت خود را از یاد ببرند، دچار چه وضعیت‌هایی شده است؟

- ۱) تزلزل فرهنگی - خودباختگی فرهنگی - تحول هویتی
- ۲) از خودبیگانگی فرهنگی - تحولات هویتی - تزلزل فرهنگی
- ۳) تحولات هویتی - تعارض فرهنگی - از خودبیگانگی حقیقی
- ۴) تحولات هویتی - خودباختگی فرهنگی - از خودبیگانگی تاریخی

۵۳- به ترتیب هریک از عبارات‌های زیر مربوط به کدام قسمت در جدول است؟

پیامدها و نوع چالش‌ها	حالت‌های مختلف جامعه جهانی (براساس ویژگی‌های فرهنگ غالب)
تقسیم جامعه جهانی به مرکز و پیرامون	«ب»
بین فرهنگی - تمدنی	«ج»
«الف»	فرهنگ غالب ویژگی‌های مطلوب یک فرهنگ جهانی را داشته باشد.

- فرهنگ سلطه
- انسجام جامعه جهانی
- حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت در جامعه جهانی
- ۱) «ب» - «الف» - «ج»
 - ۲) «الف» - «ب» - «ج»
 - ۳) «ج» - «ب» - «الف»
 - ۴) «ب» - «ج» - «الف»

۵۴- هریک از عبارات‌های زیر، به ترتیب با کدام دیدگاه جامعه‌شناسی مطابقت دارد؟

- بسیاری از کنش‌های عاطفی، قابل توضیح نیستند.
- رکود اقتصادی باعث افزایش بیکاری در جامعه می‌شود.
- هرچه همبستگی اجتماعی میان افراد یک گروه بیشتر باشد، انحرافات اجتماعی در آن گروه کاهش می‌یابد.
- نباید فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند.
- ۱) تبیینی - تفسیری - تفسیری - تبیینی
 - ۲) تبیینی - تبیینی - تبیینی - انتقادی
 - ۳) انتقادی - تبیینی - تفسیری - انتقادی
 - ۴) تفسیری - تبیینی - تبیینی - انتقادی

- ۵۵- به ترتیب کدام مورد، فایده علوم اجتماعی است اما فایده نظم اجتماعی نیست؟
- ۱) درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی داده و تأثیر اجتماعات بر زندگی ما، را توضیح می‌دهد.
 - ۲) کنش‌های انسانی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کند و زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر را فراهم می‌سازد. توقعات و انتظارات ما، را از دیگران مشخص کرده و امکان مشارکت ما، در زندگی اجتماعی را فراهم می‌آورد.
 - ۳) امکان مشارکت ما، در زندگی اجتماعی را فراهم نموده و فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورد. درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی داده و تأثیر اجتماعات بر زندگی ما را توضیح می‌دهد.
 - ۴) ظرفیت دآوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را دارد و به شیوه صحیح استفاده کردن از طبیعت و علوم طبیعی کمک می‌کند. زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر را فراهم نموده و به افزایش همدلی انسان‌ها کمک می‌نماید.
- ۵۶- در رابطه با رویکردهای جامعه‌شناسی به ترتیب «غیرعلمی قلمداد شدن دآوری درباره ارزش‌ها»، «مطالعه نظم اجتماعی» و «مطالعه نابرابری اجتماعی» مبین چیست؟
- ۱) ویژگی جامعه‌شناسی تفسیری - روش جامعه‌شناسی انتقادی - ویژگی جامعه‌شناسی تبیینی
 - ۲) نقطه قوت جامعه‌شناسی تبیینی - هدف جامعه‌شناسی تبیینی - نقطه قوت جامعه‌شناسی تفسیری
 - ۳) غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی - نقطه قوت جامعه‌شناسی تبیینی - نقطه قوت جامعه‌شناسی انتقادی
 - ۴) غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی - ویژگی جامعه‌شناسی تفسیری - ویژگی جامعه‌شناسی تبیینی
- ۵۷- عبارت درست در رابطه با موضوع «فرهنگ» کدام است؟
- ۱) هر رسم و سنتی درون فرهنگ خود، معنا و کارکردی دارد. هویت فرهنگی جوامع اسلامی، در دیدگاه مستشرقان، سکولار و دنیوی است. هرچه حاملان و عاملان یک فرهنگ و معانی آن بیشتر باشند، آن فرهنگ بسط بیشتری می‌یابد.
 - ۲) فرهنگ، شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد. فرهنگ‌ها متنوع‌اند و این تنوع به عقاید و هنجارهای آن برمی‌گردد. فرهنگ قرون وسطی، شناخت از راه عقل و تجربه را پذیرفته بود.
 - ۳) ناتوانی در ساختن آینده براساس اراده و عمل خود، ویژگی فرهنگ‌های سلطه و استکبار است. فرهنگ و جامعه، پدیده‌های اجتماعی کلان هستند. مقایسه و ارزیابی فرهنگ و دآوری عقلانی و علمی آنها ناممکن است.
 - ۴) از نظر جامعه‌شناسان، می‌توان فرهنگ دیگران را براساس فرهنگ خود ارزیابی کرد. محکوم بودن به سرنوشتی محتوم، ویژگی فرهنگ‌های سلطه و استکبار است. فرهنگ از طریق وراثت از نسلی به نسل دیگر منتقل نمی‌شود.
- ۵۸- کدام یک انتقاد وارد بر جامعه‌شناسی تبیینی است؟
- ۱) انسان در این دیدگاه، صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات دانسته می‌شود. ارزش بودن مهربانی و فداکاری و ... قابل فهم نیست. بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند.
 - ۲) می‌خواست انسان را بر جامعه مسلط کند او را مغلوب جامعه ساخت. اغلب معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد. بیشتر مطالعات آن به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده محدود می‌شوند.
 - ۳) با یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرد. آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌داند. تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها است.
 - ۴) در جامعه‌شناسی تبیینی، ضدا ارزش بودن کینه‌توزی و خودخواهی قابل مشاهده و فهم نیست. به ساختارهای اجتماعی و تأثیر این ساختارها بر زندگی افراد کم‌توجهی می‌شود. ملاک و معیاری برای ارزیابی نظام‌های سیاسی و ارزش‌ها ارائه نمی‌کند.

- ۵۹- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟
- از نظر ارسطو، حکومت دموکراسی از چه نظر با جمهوری تفاوت دارد؟
- در دسته‌بندی فارابی از انواع حکومت‌ها، ضروریه (جامعه قناعت‌گرای) به چه نوع حکومتی گفته می‌شود؟
- ابوریحان بیرونی، با استفاده از چه روشی، فرهنگ جامعه هند را توصیف کرد؟
- به کارگیری اصطلاح «قفس آهنین» توسط ماکس وبر، برای بیان چه موضوعی بود؟
- (۱) روش تصمیم‌گیری - حکومت اقلیت براساس فضیلت انسانی - تجربی و تفهیمی - نادیده گرفتن نیازهای واقعی انسان‌ها به واسطه سلطه نظم اجتماعی
- (۲) روش تصمیم‌گیری - حکومت اقلیت براساس فضیلت انسانی - حسی و تجربی - نادیده گرفتن معنای کنش و پرداختن به خصوصیات قابل مشاهده
- (۳) تعداد حاکمان - حکومت اکثریت براساس خواست و میل حاکم - عقلی و انتقادی - ضرورت فهم معنای کنش و ناکارآمد بودن روش‌های تجربی
- (۴) کمیت افراد - حکومت اقلیت براساس خواست و میل شخص حاکم - عقلی و تفهیمی - ارزش‌زدایی از کنش‌های اجتماعی
- ۶۰- در بین عبارات‌های زیر، کدام موارد نادرست است؟
- الف: قدرت، مجموعه روش‌هایی است که هر واحد اجتماعی برای تحقق اهداف جمعی به کار می‌گیرد.
- ب: در زندگی ما انسان‌ها، نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیزی وجود دارد که با هنر آشنایی‌زدایی از امر نامأنوس می‌توان آنها را کشف کرد.
- ج: ویژگی فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی، تغییر ساختار سیاسی است.
- د: مطالعات تبیینی نشان داده‌اند که میان عواملی مانند خواب، تأهل، هیجان و ... با اعتیاد به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای رابطه وجود دارد.
- (۱) «ج» - «د» - «ب»
- (۲) «د» - «الف» - «ب»
- (۳) «الف» - «ب» - «ج»
- (۴) «الف» - «د» - «ج»
- ۶۱- به ترتیب کدام یک از اندیشمندان، «در پژوهش‌های علمی، به اعتبار منابع اهمیت می‌داد»، «برای نظام لیبرال دموکراسی، جایگزین بهتر و مناسب‌تری را قابل تصور نمی‌دانست»، «از نظر وی، جامعه‌شناس نمی‌تواند درباره آرمان‌ها و ارزش‌ها که پدیده‌های نامحسوس و غیرتجربی‌اند، داوری علمی کند» و «از دیدگاه او، جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غرب امری ذاتی نیست.»؟
- (۱) ابن‌خلدون - آگوست کنت - ویلهلم دیلتای - مارکس
- (۲) ابوریحان بیرونی - فوکویاما - ماکس وبر - آگوست کنت
- (۳) ابوریحان بیرونی - ارسطو - ماکس وبر - آگوست کنت
- (۴) علامه طباطبایی - مارکس - آگوست کنت - هانتینگتون
- ۶۲- به ترتیب پاسخ سؤال‌های زیر چیست؟
- منظور از پویا بودن نظام اجتماعی چیست؟
- وجود تعاریف متفاوت از دانش علمی در جهان‌های اجتماعی مختلف بر چه اساسی شکل می‌گیرد؟
- اخراج و کشتار مسلمانان میانمار موسوم به روهنگیا، نتیجه چه سیاستی بود؟
- در فرایند تکوین نظام نوین جهانی، دولت‌های سکولار غربی، در ابتدا با چه هدفی حرکت‌های پروتستانی را به خدمت گرفتند؟
- (۱) نظام اجتماعی در محیط می‌تواند تغییر ایجاد کند اما بخش‌های مختلف آن نمی‌توانند تغییر کنند - ذخیره دانشی متفاوت - همانندسازی - اختلال فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی
- (۲) نظام اجتماعی می‌تواند در خود تغییراتی به وجود آورد، اما در محیط نمی‌تواند تغییراتی ایجاد کند - رویکرد جوامع به دانش عمومی - تکثرگرا - گسترش جهانی قدرت خود
- (۳) چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف را بیان می‌کند - چگونگی ارتباط میان دانش عمومی و علمی - سیاست هویت - تأثیر بر نخبگان سیاسی
- (۴) بخش‌های مختلف آن بر یکدیگر اثر می‌گذارند و از یکدیگر اثر می‌پذیرند - هویت فرهنگی جوامع - همانندسازی - حذف قدرت کلیسا و ایجاد سیاست سکولار

- ۶۳- هریک از عبارات‌های زیر به ترتیب، مبین کدام دوران، جامعه، فرهنگ و ... است؟
 - سلطه بر طبیعت، ثبات و رفاه از ارزش‌های مهم آن به شمار می‌رود.
 - گمان می‌کنند فقط آنان خوشبخت، پیروز و مورد رشک دیگران‌اند.
 - افراد، مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را براساس علاقه‌های فرهنگی و هویتی خود پی می‌گیرند.
 - روابط اقتصادی، سیاسی، نظامی و فرهنگی بین کشورهای مختلف با حاکمیت‌های متفاوت برقرار بود.
- (۱) لیبرال دمکراسی - جامعه تغلب - دوره پسامدرن - جامعه جهانی قبل از ظهور غرب جدید
 (۲) لیبرال دمکراسی - فرهنگ سلطه - همانندسازی - جامعه جهانی قبل از ظهور غرب جدید
 (۳) دمکراسی - فرهنگ جبرگرا - دوره مدرن - دولت ملت‌ها در نظام جهانی جدید
 (۴) جمهوری - صهیونیسم - دوره پسامدرن - جامعه جهانی جدید
- ۶۴- هریک از عبارات‌های زیر با چه موضوعی ارتباط دارند؟
 - فراهم آوردن زمینه نفوذ سلطه‌گران
 - آسیب‌های اجتماعی مانند حاشیه‌نشینی و فقر
 - تعریف هویت با ظهور جهان متجدد با توجه به تاریخ، جغرافیا و نژاد
 - گرفتار شدن فطرت آدمی به اضطراب و تشویش و در نهایت سر بر عصیان و اعتراض برداشتن
- (۱) تفکر سلطه‌گرایانه - چالش فقر و غنا - ناسیونالیسم - دچار از خودبیگانگی تاریخی شدن
 (۲) عملکرد فرهنگ‌های جبرگرایانه - بحران زیست‌محیطی - لیبرالیسم - دچار خودباختگی شدن
 (۳) ویژگی فرهنگ جبرگرا - بحران زیست‌محیطی - ناسیونالیسم - ابتلا به از خودبیگانگی حقیقی
 (۴) ویژگی فرهنگ استکباری - بحران اقتصادی - شکل‌گیری دولت ملت‌ها - مبتلا شدن به تزلزل فرهنگی
- ۶۵- به ترتیب پاسخ هریک از عبارات‌های زیر کدام است؟
 - به کدام روند، زوال عقلانیت ذاتی گفته می‌شود؟
 - چه چیزی موجب ظاهر شدن حقوق و تکالیف افراد می‌شود؟
 - چه چیزی زمینه رونق و غلبه رویکرد تفسیری را فراهم آورد؟
 - کشورهای غربی در نخستین نظریه‌پردازی‌های خود، چه چیزی را به شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد معنا می‌کردند؟
- (۱) به رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن گفته می‌شود - آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگی - تردید در قوانین همه‌جایی و همیشگی - پیدایش انقلاب اسلامی
 (۲) غیرعلمی دانستن علمی که از روش‌های تجربی استفاده کنند - هنجارها و نمادها - قرار گرفتن تبیین در حاشیه تفسیر - نظریه پایان تاریخ فوکویاما
 (۳) به از دست رفتن امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری گفته می‌شود - بایدها و نبایدهای جهان اجتماعی - عبور از ظاهر پدیده‌های اجتماعی برای فهم زندگی اجتماعی - تمدن اسلامی
 (۴) داوری در علوم وحیانی و عقلانی، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده شود - فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی - تردید در باور تعیین مرز علم و غیرعلم توسط تبیین تجربی - فروپاشی بلوک شرق

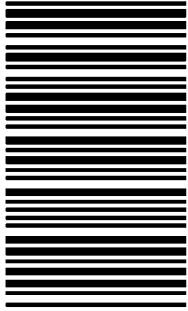
- ۶۶- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب، به کدام هدف علم روان‌شناسی اشاره دارد؟
 - استفاده از روش‌ها و فنون تقویت حافظه
 - ویژگی‌های حافظه‌کاری در نظام شناختی انسان
 - برآورد عملکرد حافظه، یک هفته پس از به خاطر سپردن مطالب
 - علل فراموشی مطالب درسی در جلسه آزمون
 (۱) تبیین - توصیف - کنترل - تبیین
 (۲) تبیین - مشاهده - کنترل - توصیف
 (۳) کنترل - مشاهده - پیش‌بینی - تبیین
 (۴) کنترل - توصیف - پیش‌بینی - تبیین
- ۶۷- مینا یک ماه دیگر ۱۵ ساله می‌شود. درستی یا نادرستی هریک از ویژگی‌های زیر در خصوص او به ترتیب کدام است؟
 - از لحاظ هیجانی باثبات و دارای خودکنترلی زیاد است.
 - از واقعیت‌های عینی و آشکار فراتر رفته و به احتمالات فکر می‌کند.
 - نسبت به گذشته، زمان کمتری را با همسالان خود سپری می‌کند.
 - دیدگاه واقع‌بینانه‌ای در مورد توانایی‌های خود دارد.
 (۱) درست - درست - درست - درست
 (۲) درست - نادرست - درست - نادرست
 (۳) نادرست - نادرست - نادرست - درست
 (۴) نادرست - درست - نادرست - نادرست
- ۶۸- درستی و نادرستی عبارت‌های زیر، در رابطه با دوره کودکی اول، کدام است؟
 - از بین دو خوراکی با مقدار یکسان، خوراکی که ظاهراً حجم بیشتری دارد را انتخاب می‌کنند.
 - در تشخیص اخلاقی بودن یک عمل، به قصد و نیت افراد توجه می‌کنند.
 - بر اساس ویژگی‌های کیفی به دریافت و فهم محرک‌ها می‌پردازند.
 - علاقمندند در کنار همسالان باشند و گروهی بازی کنند.
 (۱) درست - درست - درست - نادرست
 (۲) نادرست - نادرست - نادرست - درست
 (۳) درست - نادرست - نادرست - نادرست
 (۴) نادرست - درست - نادرست - درست
- ۶۹- آرمان قرار است در یک مطالعه آزمایشی شرکت کند که در آن شدت هیچ‌یک از محرک‌های حسی به اندازه‌ای نیست که بتواند حواس پنج‌گانه او را تحریک کند. کدام مورد در خصوص تجربه آرمان از این شرایط درست است؟
 (۱) این شرایط باعث ایجاد احساس عاطفی آزاردهنده در او می‌شود.
 (۲) به راحتی می‌تواند این شرایط را برای ساعات طولانی تجربه کند.
 (۳) بعد از طی چند ساعت، این شرایط برای او یکنواخت و عادی می‌شود.
 (۴) شیوه ارائه محرک‌ها باعث می‌شود که نسبت به شرایط، خوگیری پیدا کند.
 (۱) درست - درست - درست - نادرست
 (۲) نادرست - نادرست - نادرست - درست
 (۳) درست - نادرست - نادرست - درست
 (۴) نادرست - درست - نادرست - درست
- ۷۰- درستی و نادرستی هریک از عبارت‌های زیر، به ترتیب کدام است؟
 - از بین محرک‌های محیطی مختلف، محرک‌هایی که به‌طور مداوم و پیوسته ارائه می‌شوند، بیشتر انتخاب می‌شوند.
 - در فعالیت‌های هدفمند که دارای اهمیت بالایی برای فرد هستند، شکل‌گیری خوگیری کمتر است.
 - انگیزتگی ذهنی باعث ایجاد توجه مستمر و باثبات در انجام فعالیت می‌شود.
 - تمرکز بر محرک‌هایی که دارای ویژگی‌های متنوع و متغیر هستند، دشوارتر است.
 (۱) درست - نادرست - درست - درست
 (۲) نادرست - درست - درست - نادرست
 (۳) نادرست - درست - نادرست - نادرست
 (۴) درست - نادرست - نادرست - درست
- ۷۱- هریک از موارد زیر، به ترتیب، بیانگر کدام مورد است؟
 - از دلایل اصلی ناتوانی در یادآوری اطلاعات ذخیره‌شده در حافظه کوتاه‌مدت است.
 - حافظه‌ای با ظرفیت نامحدود که در آن اطلاعات به‌صورت شنیداری و دیداری رمزگردانی می‌شوند.
 - یادآوری اشتباه رویداد شخصی که اصلاً رخ نداده است.
 - یکی از روش‌های بهسازی حافظه، استفاده از اینفوگراف (متن تصویری) است.
 (۱) گذشت زمان - حسی - حذف کردن - مطالعه چندحسی
 (۲) عدم رمزگردانی - بلندمدت - اضافه کردن - ساماندهی مطالب
 (۳) تداخل اطلاعات - کوتاه‌مدت - حذف کردن - ساماندهی مطالب
 (۴) جایگزینی اطلاعات جدید - حسی - اضافه کردن - مطالعه چندحسی

- ۷۲- هر کدام از فعالیت‌های زیر، با کدام نوع حافظه مرتبط است؟
- تمرکز روی موضوع و طراحی جملات مناسب در ذهن، برای نوشتن انشاء
 - حفظ شعر برای شرکت در مسابقه مشاعره
 - توجه به پیش‌فرض‌ها و فرمول‌های مرتبط در جریان حل یک مسئله
 - یادگیری و حفظ مطالب درسی برای شرکت در کنکور
 - به خاطر آوردن نام معلم کلاس اول دبستان
 - (۱) کاری - معنایی - بلندمدت - کاری - بلندمدت
 - (۲) کاری - بلندمدت - کاری - معنایی - بلندمدت
 - (۳) کوتاه‌مدت - کاری - بلندمدت - کاری - رویدادی
 - (۴) کوتاه‌مدت - رویدادی - کوتاه‌مدت - بلندمدت - رویدادی
- ۷۳- عرفان درگیر حل یک مسئله است، کدام مورد در خصوص او درست است؟
- (۱) محدودیتی از لحاظ توانایی و امکانات در حل مسئله ندارد، اما باید آنها را به دقت شناسایی کند.
 - (۲) در صورتی که نتواند مسئله را حل کند دچار حالت عاطفی ناخوشایند تعارض و به‌دنبال آن پرخاشگری می‌شود.
 - (۳) یادگیری‌هایی که از حل مسئله‌های گذشته کسب کرده است را می‌تواند به موقعیت حل مسئله فعلی تعمیم دهد.
 - (۴) با استفاده از روش‌های حل مسئله اکتشافی که براساس قواعد منطقی و شرایط واقعی است، می‌تواند راه‌حل مناسب را پیدا کند.
- ۷۴- در صورتی که یک مسئله فاقد ویژگی‌های زیر باشد، به ترتیب چه پیامدهایی حاصل می‌شود؟
- تحت کنترل بودن
 - مشخص بودن موقعیت مبدأ
 - هدفمندی
 - شناسایی توانایی‌های فردی
- (۱) احتمال کم انتخاب راه‌حل‌های مناسب - عدم شناسایی موانع احتمالی - درک ناقص از مسئله - استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی
- (۲) عدم آگاهی به روند حل مسئله - عدم شناسایی توانمندی‌ها - عدم انتخاب راه‌حل‌های منطقی - عدم شناسایی موانع احتمالی
- (۳) احتمال کم انتخاب راه‌حل مناسب - عدم شناسایی توانمندی‌ها - درک ناقص از مسئله - عدم شناسایی موانع احتمالی
- (۴) عدم درگیری با مسئله - عدم شناسایی موانع احتمالی - ناتوانی در انتخاب راه‌حل‌های منطقی - استفاده از روش‌های غیرمنطقی
- ۷۵- مهیار در نظر دارد تا در دانشگاه، رشته حقوق را برای تحصیل انتخاب کند. هر کدام از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام مرحله تصمیم‌گیری است؟
- شناسایی رشته‌های تحصیلی علوم انسانی در دانشگاه‌ها
 - انتخاب رشته تحصیلی حقوق
 - بررسی ویژگی‌های رشته‌های تحصیلی از نظر نوع دانشگاه، بازار کار، محتوای دروس و ...
 - بررسی میزان رضایت از تحصیل در رشته حقوق و نمرات درسی او در دانشگاه
- (۱) دوم - چهارم - سوم - هفتم
- (۲) اول - چهارم - پنجم - ششم
- (۳) دوم - پنجم - سوم - هفتم
- (۴) اول - پنجم - سوم - ششم

- ۷۶- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب با کدام مورد، همخوانی بیشتری دارد؟
 - توجه به همه راه‌های احتمالی رسیدن به هدف
 - انتخاب مناسب‌ترین راه رسیدن به هدف
 - یافتن تنها راه کار برای نیل به هدف
 - توجه به موضوع انتخاب بین راه‌های موجود
 (۱) تصمیم‌گیری - تصمیم‌گیری - حل مسئله - تصمیم‌گیری
 (۲) تصمیم‌گیری - حل مسئله - تصمیم‌گیری - حل مسئله
 (۳) حل مسئله - حل مسئله - تصمیم‌گیری - تصمیم‌گیری
 (۴) حل مسئله - تصمیم‌گیری - حل مسئله - حل مسئله
- ۷۷- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب با کدام مورد همخوانی بیشتری دارد؟
 - می‌خواهم در آینده وکیل بشوم، برای همین خوب درس می‌خوانم.
 - از آنجا که به یادگیری مطالب علمی علاقه‌مندم، در مدرسه نمرات بالایی می‌گیرم.
 - چون دوست دارم در آینده پلاساز شوم، درس خواندن برایم چندان اهمیتی ندارد.
 - من استعداد ریاضی ندارم و هر قدر هم تلاش کنم آن را یاد نمی‌گیرم.
 (۱) انجام کار برای دستیابی به هدف - اجتناب از بیراهه رفتن - هدفمندی - اسناد به عوامل قابل کنترل
 (۲) انجام کار برای دستیابی به هدف - انگیزه درونی - هدفمندی - اسناد به عوامل غیرقابل کنترل
 (۳) هدفمندی - انجام کار بر مبنای علاقه شخصی - نداشتن هدف - اسناد به عوامل درونی
 (۴) اجتناب از بیراهه رفتن - انگیزه درونی - ناهماهنگی شناختی - اسناد به عوامل بیرونی
- ۷۸- دانش‌آموزی که معتقد است، درسش خیلی خوب است ولی در درس ریاضی عملکرد خوبی ندارد، در توجیه می‌گوید: ریاضی در زندگی واقعی کاربردی نداشته و چندان مهم نیست. توجیه این دانش‌آموز با کدام یک از موارد زیر مرتبط است؟
 (۱) برای از بین بردن ناهماهنگی شناختی، فرد رفتارش را تغییر می‌دهد تا با نگرشش هماهنگ شود.
 (۲) ارزیابی فرد متأثر از عوامل محیطی است که در آن قرار دارد و بسته به آن، رفتار خود را تغییر می‌دهد.
 (۳) می‌تواند با فراخوانی موارد مثبت پیرامون رفتار خود، رفتارهای متناقض را کنترل کرده و به سازگاری برسد.
 (۴) برای از بین بردن تنش ناشی از ناهماهنگی شناختی، از دلایلی استفاده می‌کند تا رفتار و شناختش را با هم سازگار کند.
- ۷۹- با توجه به پرسشنامه سبک زندگی، پاسخ «هرگز» به کدام یک از موارد زیر، نشان‌دهنده آسیب‌پذیر بودن سلامت روان فرد است؟
 الف: حداقل چهار شب در هفته، ۷-۸ ساعت می‌خوابم. ب: از مواد نیروزا استفاده می‌کنم.
 ج: وقتی عصبانی هستم، احساسات خود را پنهان می‌کنم. د: اغلب روزها به پیاده‌روی رفته و ورزش می‌کنم.
 ه: ترجیح می‌دهم مشکلات زندگی‌ام را برای کسی بازگو نکنم.
 (۱) «ب» و «ه» (۲) «ج» و «ه» (۳) «الف» و «د» (۴) «الف» و «ج»
- ۸۰- درستی و نادرستی هریک از عبارتهای زیر، به ترتیب کدام است؟
 - مجموعه الگوهای رفتاری و شناختی که فرد معمولاً در برنامه زندگی خود استفاده می‌کند، در تعیین جایگاه او در پیوستار سلامتی نقش مهمی دارد.
 - فشار روانی، نتیجه سازگاری (تعادل) ادراک‌شده بین الزامات یک موقعیت و توانایی‌های فرد است.
 - افرادی که از مقابله‌های سازگارانه استفاده می‌کنند با فشار روانی منفی مواجه نمی‌شوند.
 - نداشتن تمرکز از علائم شناختی در هر نوع تجربه فشار روانی است.
 (۱) درست - نادرست - نادرست - نادرست (۲) نادرست - درست - نادرست - درست
 (۳) درست - نادرست - درست - نادرست (۴) نادرست - درست - درست - درست

322A

کُد کنترل

322

A

دفترچه شماره ۲ از ۲
صبح چهارشنبه
۱۴۰۲/۰۴/۱۴

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

آزمون اختصاصی (سراسری) ورودی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی نوبت دوم - تیر ماه سال ۱۴۰۲

گروه آزمایشی علوم انسانی

ملاحظات	زمان پاسخ‌گویی	تا شماره	از شماره	تعداد سؤال	مواد امتحانی	ردیف
۸۰ سوال ۷۵ دقیقه	۲۰ دقیقه	۱۰۰	۸۱	۲۰	زبان عربی	۱
	۲۰ دقیقه	۱۱۳	۱۰۱	۱۳	تاریخ	۲
		۱۲۵	۱۱۴	۱۲	جغرافیا	۳
		۱۴۵	۱۲۶	۲۰	فلسفه و منطق	۴
	۱۵ دقیقه	۱۶۰	۱۴۶	۱۵	اقتصاد	۵

استفاده از ماشین حساب ممنوع می‌باشد

این آزمون نمره منفی دارد

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و.....) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالات تأیید می‌نمایم.

امضا:

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۸۱ - ۸۸)

۸۱- ﴿ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِي، رَبَّنَا وَ تَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴾:

- ۱) پروردگارا مرا و زادم را از برپاکنندگان نماز بگردان، خدایا، و دعاهايمان را بپذیر!
 - ۲) خداوندا مرا اقامه‌کننده نماز قرار بده و نیز نسل مرا، و پروردگارا، دعاهاى مرا بپذیرا باش!
 - ۳) ای خدای من مرا و نیز فرزندانم را نمازگزار قرار بده، و ای خدای من، دعايمان را استجابت کن!
 - ۴) ای پروردگار من مرا و فرزندانم را اقامه‌کننده نماز قرار بده، ای پروردگار ما، و دعای مرا قبول کن!
- ۸۲- « فَضْلُ الْإِنْسَانِ بَأَنْ يُؤْتِرَ الصَّدَقَ حَيْثُ يَضُرُّهُ عَلَى الْكُذْبِ حَيْثُ يَنْفَعُهُ؛ وَ أَلَّا يَكُونَ حَدِيثُهُ أَكْثَرَ مِنْ عَمَلِهِ؛ وَ يُقَدِّمَ غَيْرَهُ عَلَى نَفْسِهِ! »:

- ۱) فضل انسان به این است که صداقت را بر دروغ مقدم دارد حتی در جایی که راستگویی به ضررش و دروغگویی به نفعش باشد؛ و شایسته نیست سخن او بیش از عملش باشد؛ و دیگری را بر خود ترجیح دهد!
 - ۲) برتری انسان به این است که راستگویی را در جایی که به او زیان می‌رساند بر دروغ در جایی که برای او سود دارد ترجیح دهد؛ و اینکه گفتار او بیش از عملش نباشد؛ و دیگری را بر خود مقدم بدارد!
 - ۳) بلندمرتبه بودن در انسان به ترجیح دادن صداقت آنجا که به ضرر اوست بر دروغ آنجا که به نفع اوست می‌باشد؛ در نتیجه کلامش بیش از عملش نبوده؛ و دیگری را بر خود مقدم می‌دارد!
 - ۴) بزرگی آدمی به مقدم دانستن راستگویی هرچا به زیان اوست بر دروغگویی هرچا به سود او است می‌باشد؛ و نباید بیشتر از کارکردنش حرف بزند؛ و دیگری را بر خویشتن ترجیح بدهد!
- ۸۳- « قَدْ تَجَرِي كَلِمَاتٌ عَلَى أَلْسِنَانَا وَ أَقْلَانَا وَ لَهَا مَعَانٍ مُفِيدَةٌ وَ جَمِيلَةٌ وَلَكِنْ لَانَعْمَلُ بِهَا، فَلَا تَقْدِرُ أَنْ تُسَاعِدَنَا فِي الْحَيَاةِ! »:

- ۱) قطعاً کلماتی بر زبانها و قلمهايمان جاری می‌شوند که با وجود مفاهیم سودمند و زیبا به آنها عمل نمی‌کنیم، لذا قادر نیستند ما را در زندگیمان یاری کنند!
- ۲) گاه کلماتی را بر زبانها و قلمهای خود جاری می‌سازیم که مفاهیمی مفید و زیبا دارند با این حال در زندگی نمی‌توانند ما را کمک کنند، زیرا به آنها عمل نمی‌کنیم!
- ۳) گاهی کلماتی بر زبانها و قلمهايمان جاری می‌شوند که معانی مفید و زیبایی دارند ولی به آنها عمل نمی‌کنیم، لذا نمی‌توانند در زندگی به ما کمک کنند!
- ۴) بی‌شک کلماتی را که بر زبانها و قلمهای خود جاری می‌کنیم معنی‌های سودمند و زیبایی دارند اما بدان عمل نمی‌کنیم، لذا نمی‌توانیم در زندگی از آنها یاری بخواهیم!

۸۴- « يا أمّ! أنتِ نفس الرّسامة التي قد رسّمت آلاف الصُّور في قلبي و روعي منذ الصِّغر؛ و يا أبي! أنت من يدعوني إلى الصِّدق في العمل»:

- (۱) مادرا! تو صورتگری هستی که از زمان کودکی هزاران صورت بر قلب و روح من نقاشی کرده‌ای؛ و پدر! تویی که مرا به درست عمل کردن دعوت می‌کنی!
- (۲) ای مادرم! تو نقاشی هستی که از کودکی خود هزاران تصویر بر قلب من و روح من رسم کردی؛ و ای پدر! تو کسی هستی که من را به راستی در کار فرا می‌خواند.
- (۳) مادرا! تو همان صورتگری که هزاران نقاشی از کودکان بر قلب و جان خود نقاشی کرده است؛ و تو ای پدر! کسی هستی که من را به درستی در کار دعوت می‌کنی!
- (۴) ای مادرم! تو همان نقاشی هستی که از کودکی هزاران تصویر در قلب و روح من رسم کرده است؛ و ای پدرم! تو کسی هستی که مرا به درستی در عمل فرا می‌خواند!

۸۵- « شاهدتُ فلماً يُصوّر كائنات عجيبة في أعماق البحار. كانت الكائنات متنوّعة و الباحثون يقَدرون عدّها بالملايين لا تُشبه إحداهما الأخرى!»:

- (۱) فیلمی را که دیدم موجودات عجیبی را در اعماق دریاها نشان می‌داد. موجودات گوناگون بودند و محققان آنها را به میلیونها عدد برآورد می‌کنند که هیچکدام شبیه دیگری نیست!
- (۲) فیلمی که دیدم موجودات عجیبی را در اعماق دریاها نشان می‌داد. این موجودات گوناگون را محققان به میلیونها عدد تخمین می‌زنند که هیچکدام از آنها شباهتی با دیگری ندارد!
- (۳) فیلمی دیدم که موجودات عجیبی را در اعماق دریاها نشان می‌داد. این موجودات گوناگون بودند و محققان تعداد آنها را به میلیونها تخمین می‌زنند که هیچیک از آنها شباهتی با دیگری ندارد!
- (۴) فیلمی مشاهده کردم که موجوداتی عجیب در اعماق دریاها در آن نشان داده شده است. موجودات گوناگون بوده و محققان آنها را به میلیونها موجود برآورد می‌کنند که بین هیچیک از آنها تشابهی نیست!

۸۶- عین الصحیح:

- (۱) لا صيادَ هناك يستطيع أن يستخرج اللؤلؤ من مياه نهرٍ صغير: هیچ صیادی نیست که بتواند از آبهای رودی کوچک مروارید استخراج کند!
- (۲) إنّ عدد أسنان الكلب ليس أكثر من اثنتين و أربعين سنّاً: تعداد دندانهای سگ بیش از بیست و چهار دندان نیست!
- (۳) ليتني كنتُ أقدر إرضاء جميع الناس في هذه الدنيا: شاید بتوانم همه مردم دنیا را راضی کنم!
- (۴) إنّ العالم يسعی أن يغلب عقله جهله: عالم سعی می‌کند که با عقل خود بر جهل چیره شود!

۸۷- عین الخطأ:

- (۱) عند الشدائد حسبك أن تصبر، فستری أنّه لن يبقى أثرٌ منها: هنگام گرفتاری‌ها کافی است که صبر کنی، در نتیجه خواهی دید که اثری از آنها نخواهد ماند!
- (۲) من شعر بالحسد ضدّ زميله فقد اعترف بأنّ الزميل أفضل منه: هرکس نسبت به دوستش احساس حسادت کند اعتراف کرده است که از آن دوست برتر است!
- (۳) ليس غريباً أنّ القول الحسن كصدقة ينتفع به جميع الناس: عجیب نیست که کلام خوب چون صدقه‌ای است که همه مردم از آن سود می‌برند!
- (۴) إنّ الرغبات يمكن أن تجرنا إلى طرقٍ مختلفة تُبعِدنا عن الهدف: تمایلات ممکن است ما را به راههای مختلفی بکشاند که ما را از هدف دور می‌سازد!

۸۸- « حکایت می‌شود که جوانی دروغگو در یکی از روزها در دریا شنا می‌کرد و تظاهر به غرق شدن نمود! ». عین الصحیح:

- (۱) يُقَالُ إِنَّ شَابًا كَذَابًا فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ سَبَحَ فِي الْبَحْرِ وَ تَظَاهَرَ بِالْغَرَقِ!
- (۲) يُحْكِي أَنَّ شَابًا كَذَابًا فِي أَحَدِ الْأَيَّامِ كَانَ يَسْبَحُ فِي الْبَحْرِ وَ تَظَاهَرَ بِالْغَرَقِ!
- (۳) يُحْكِي بَأَنَّ شَابًا كَذَابًا قَدْ سَبَحَ فِي أَحَدِ الْأَيَّامِ فِي الْبَحْرِ وَ يَتَظَاهَرُ بِالْغَرَقِ!
- (۴) يُقَالُ إِنَّ شَابًا كَذَابًا قَدْ يَسْبَحُ فِي الْبَحْرِ يَوْمًا مِنَ الْأَيَّامِ وَ يَتَظَاهَرُ بِالْغَرَقِ!

■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (۸۹ - ۹۳) بما يناسب النص:

إنَّ البعض يتصوّر أنّ العصر الجاهلي يذلّ على عصرٍ لا يعرف الناس فيه القراءة و الكتابة و لم تكن لهم حضارة و لا ثقافة تُذكر! فذلك يُعدّ الجاهل ضدّ العالم. فبناء على هذا إنّ العصر الجاهلي يتميّز بأنّ الناس فيه يعيشون مع الحيوانات في الصحاري و الخيام. لكننا نرى أنّ هذه المفردة إضافة إلى أنّها تُقابل العلم، قد جاءت في القرآن الكريم لتشير إلى معنّى إضافي آخر!

إليك بعض الآيات: ﴿ خذ العفو و أوْمُر بِالْعُرْفِ و أَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ﴾، ﴿ اتَّخَذْنَا هُرُوجًا قَالِ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴾. مضمون الآيتين و ارتباط المفردات فيهما يُثبتان أنّ الجهل بمعنى خروج الإنسان عن حالة الاعتدال و غلبان الأحاسيس و غيبة العقل. أنظروا إلى الشاعر الجاهلي كيف يستعمل هذه المادّة و هو يقصد الخروج و الطغيان و القيام بأعمال خارجة عن الضوابط العقلية: ألا لايجهلن أحدّ علينا فجهل فوق جهل الجاهلينا. إضافة إلى هذا فإنّ الناس كانوا يتمتّعون بحضارة كانت مؤسّسة على التجارة و الزراعة و بناء البنايات و المدن و يعرف بعضهم الكتابة و القراءة كذلك!

۸۹- لماذا سُمّي العصر الجاهلي بهذه التسمية؟

- (۱) فقدان القدرة على إتيان الحجّة و الدليل في مواجهة المسائل من أسباب هذه التسمية.
- (۲) بسبب أنّ الناس كانوا يعيشون كالحوانات و لم تكن عندهم حكومة أو مدينة.
- (۳) لأنّ الأهواء و العواطف الشخصية ما كانت مقصودة عندهم.
- (۴) لأنّ الناس كانوا بعيدين عن الأخلاقيات و القيم الإنسانية.

۹۰- جواب أيّ سؤال لم يأت في النصّ؟

- (۱) هل كان للعرب قبل نزول القرآن حضارة؟
- (۲) كيف نفهم أنّ القرآن ماذا قصد من كلمة الجهل؟
- (۳) كيف كان العصر الجاهلي أثناء نزول القرآن الكريم؟
- (۴) ما هو من مصاديق الجهل حيث ورد في النصّ؟

۹۱- عین الخطأ: على أساس النصّ

(۱) إنّ الصفة الأساسية للعصر الجاهلي قبل نزول القرآن هي العيش في الصحراء و عدم إدراك الآيات المنزلة.

(۲) إن لم نكن نعلم معنى مفردة في النصّ فعلينا أن نراجع المفردات المجاورة فإنّها تُرشدنا إلى قُربها.

(۳) إنّ الانتقام و القيام بالمنكرات من مصاديق الوقوع في الجهل.

(۴) رُبّ مؤلّف أو قارئ كتاب و نحن نعدّه جاهلاً.

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۹۲ و ۹۳)

۹۲- « يعرف - يُعدّ - القراءة - الاعتدال »:

(۱) القراءة: اسم - مفرد مؤنث - معرّف بأل - معرب / مفعول و منصوب لفعل «يعرف»

(۲) يعرف: فعل مضارع - مجرد ثلاثي - لازم - معلوم / فعل و فاعله «الناس» و الجملة فعلية

(۳) يُعدّ: فعل مضارع - للغائب - مجرد ثلاثي - مجهول / فعل و نائب فاعله «الجاهل» و الجملة فعلية

(۴) الاعتدال: اسم - مفرد مذکر - مصدر (من باب افتعال) - معرّف بأل - معرب / مضاف إليه و مجرور

۹۳- « الجاهلي - مؤسّسة - يتميّز - أعرض »:

(۱) الجاهلي: اسم - مفرد مذکر - اسم مبالغة (مصدره: جهل) - معرّف بأل / صفة و مجرور بالتبعية للموصوف

«الشاعر»

(۲) مؤسّسة: اسم - مفرد مؤنث - اسم مفعول (مصدره: تأسيس) - نكرة - معرب / خبر «كان» من الأفعال

الناقصة، و منصوب

(۳) يتميّز: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (من باب تفعل) - معلوم / فعلّ و مع فاعله جملة فعلية

(۴) أعرض: فعل أمر - للمخاطب - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) / فعلّ و مع فاعله جملة فعلية

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۹۴-۱۰۰)

۹۴- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

(۱) لَيْسَ شَيْءٌ أَثْقَلَ فِي الْمِيزَانِ مِنَ الْخُلُقِ الْحَسَنِ!

(۲) يَبْقَى الْمُحْسِنُ حَيًّا وَ إِن تُقِلَّ إِلَى مَنَازِلِ الْأَمْوَاتِ!

(۳) أَنَا شَارِكْتُ فِي جَمِيعِ الْمُبَارَاةِ إِلَّا كُرَّةَ الْمِنْدُودَةِ!

(۴) بِمُرُورِ الْأَيَّامِ تَخَلَّصَ مِنْ شَرِّ ذُنُوبِهِ لِاتِّزَامِهِ بِالصِّدْقِ!

۹۵- عین الأنسب للمفهوم: «الصّبر في الأمور بمنزلة الرأس من الجسد»

(۱) جز این نشکند پشت تیمارها!

(۱) که صبر است و زر چاره کارها

(۲) صبر کن کانست تسبیح درست!

(۲) صبر کردن جان تسبیحات تست

(۳) للصبر عاقبة محمودة الأثر!

(۳) إني رأيتُ و في الأيام تجرية

(۴) فاستصحب الصبر إلا فاز بالظفر!

(۴) و قلّ من جدّ في أمرٍ يُطالبه

۹۶- عین ما ليس فيه اسم التفضيل:

- (۱) أعرُ الشَّبَاب هو من يُؤدِّي دَوْرَه في المجتمع أداءً جيِّداً!
 - (۲) أحقُّ الكلامِ كلامٌ يقوله قائله في وقته، لا نقص فيه و لا زيادة!
 - (۳) أحرُّ أيَّام السنَّة يُخرج النَّاسَ من بُيوتهم للذهاب إلى الحدائق!
 - (۴) أمرٌ بالسُّوق المزدحمة و النَّاسَ يبيعون و يشترون البضائع!
- ۹۷- عین الفعل يمكن أن يكون وقوعه في زمانين:

- (۱) من تخرَّج من الجامعة دون علمٍ مفيد للمجتمع خسر خسراناً!
- (۲) من يُعِينك على رفع عيوبك غيرُ صديقك الصدوق حقاً!
- (۳) من يسبح في البحر و لم يتعلَّم السَّباحة جيِّداً يغرق!
- (۴) من استبدَّ في حياته إلاّ الذي لا يرى لغيره حقاً!

۹۸- عین الصحيح عن العدد و المعدود:

- (۱) في الساعة الخامسة عشرة من هذا اليوم شارك ولداي الاثنین على ساحل البحر في مسابقة الرسم على الرمل!

- (۲) كنت رأيت ثمانون و خمس تفاحة حمراء على هذه الشجرة الصغيرة ولكن ما بقيت إلاّ تسع منها!
- (۳) والدة سعيد تطبخ كلّ يوم ثلاث مرّة طعاماً لذيذاً للأسرة لكنّ سعيداً يأكل معهم وعدة واحدة فقط!
- (۴) تُقيم المدارس الامتحانات في أربعة عشر بلداً، رأس الساعة التاسعة من صباح كلّ يوم!

۹۹- عین ما فيه كلمةٌ تُزيل الإبهام عن جملة ما قبلها:

- (۱) تَسعى القِطَّةُ أن تُخفي نفسها عنّا، ولكنّها ما كانت تعلم أنّنا نرى ذنبها!
- (۲) أراد الحُجّاج صعودَ جبل النور، لعلّهم يُشاهدون «غار حراء»!
- (۳) يا ليتنا نستطيع أن نرى تلك الظّاهرة الغريبة «أمطار السمك»!
- (۴) يُحبّ الوالدان أولادهما مع أنّهم لايساعدونهما!

۱۰۰- عین ما ليس فيه «الحال»:

- (۱) إنّ الفأر يسكن داخل الأرض و عدوّه القِطَّةُ تعيش فوق الأرض!
- (۲) التلميذ أعطى صديقه الكتاب و حاجته إليه أكثر من صديقه!
- (۳) إذا اختلط التراب بالماء و أصبح طيناً يُستخدم في البناء!
- (۴) هل رأيت حتّى الآن ذلك المتشائم و هو يبتسم!

- ۱۰۱- کدام مورد درباره گاه‌شماری در تاریخ ایران، درست است؟
 (۱) افزودن اندرگاه به آخر ماه دوازدهم در یکی از گاه‌شماری‌های دوره اشکانی معمول بود.
 (۲) در دوره اشکانی، استفاده از گاه‌شماری قمری - خورشیدی متروک شد.
 (۳) با سقوط هخامنشیان، گاه‌شماری بابلی برای همیشه کنار گذاشته شد.
 (۴) گاه‌شماری جلالی در سال ۱۳۰۴ شمسی ابداع شد و رسمیت یافت.
- ۱۰۲- مؤلفان کتاب درسی تاریخ (۱): ایران و جهان باستان (پایه دهم)، برای توضیح یا اثبات کدامیک از گزاره‌های زیر به منابع دست اول غیرمکتوب استناد کرده‌اند؟
 الف: وجود باغ بسیار زیبایی پیرامون آرامگاه کوروش در پاسارگاد
 ب: مدیریت زنان بر کارگاه‌های شاهی عصر هخامنشیان
 ج: دادوستد میان تمدن دره سند و مراکز تمدنی بین‌النهرین
 د: حضور چشمگیر زنان ایلامی در مراسم رسمی سیاسی و دینی
 (۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «ب» (۳) «ج» و «د» (۴) «ب» و «د»
- ۱۰۳- در کدام مورد، زمان وقوع رویدادهای تاریخ یونان و هند، به درستی مقایسه شده است؟
 الف: تشکیل سلسله موریای در هند
 ب: تسلط فیلیپ دوم بر یونان
 ج: ورود آریایی‌ها به هند
 د: ورود طوایف بیابانگرد از دشت‌های اروپای شرقی به یونان
 (۱) «ب» بر «الف» و «ج» بر «د» مقدم است. (۲) «ب» بر «الف» و «د» بر «ج» مقدم است.
 (۳) «الف» بر «ب» و «ج» بر «د» مقدم است. (۴) «الف» بر «ب» و «د» بر «ج» مقدم است.
- ۱۰۴- کدام مورد درباره تاریخ زنان در عهد باستان، درست است؟
 (۱) زنان یونانی نسبت به زنان رومی، حضور بیشتری در زندگی عمومی و اجتماعی داشتند.
 (۲) بیشترین اطلاعات درباره موقعیت اجتماعی و حقوقی زنان ایران، مربوط به دوره هخامنشیان است.
 (۳) در ایران (دوره ایلامی‌ها و ساسانیان) و مصر، حق حکومت و پادشاهی زنان به رسمیت شناخته شده بود.
 (۴) زنان آتنی مانند بردگان فاقد حق رأی بودند و در اداره امور سیاسی این دولت - شهر مشارکتی نداشتند.
- ۱۰۵- کدام موارد درباره تاریخ‌نگاری ایران در دوره مغول - تیموری (سده‌های هفتم تا نهم هجری قمری)، درست است؟
 الف: اثر شاخصی در تاریخ‌نگاری محلی تألیف نشد.
 ب: نگارش متون تاریخی با تمرکز ویژه بر توصیف زندگی و اقدامات یک فرمانروا مرسوم شد.
 ج: سرودن تاریخ‌های منظوم رواج بسیار یافت.
 د: علاقه رجال ایرانی به جاودانه ساختن موفقیت‌های سیاسی و نظامی، شکوفایی تاریخ‌نگاری را سبب شد.
 (۱) «ب» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ج» و «د» (۴) «الف» و «ب»
- ۱۰۶- در کدام مورد، رویدادهای تاریخ اسلام - قبل از هجرت پیامبر(ص) به یثرب (مدینه) - به درستی توصیف شده‌اند؟
 (۱) رسول خدا(ص) در دوره دعوت خاص، افراد را به توحید، معاد، اخلاق و برقراری عدالت فرامی‌خواند.
 (۲) سران شرک از آغاز دعوت خاص و محدود، مخالفت شدید خود را با رسول خدا(ص) ابراز داشتند.
 (۳) تحریم اقتصادی و اجتماعی مشرکان علیه بنی‌هاشم، فقط مسلمانان این طایفه را شامل می‌شد.
 (۴) پس از نزول آیه ۹۴ سوره حجر، پیامبر اسلام(ص) دعوت خود را آشکار و عمومی کرد.

- ۱۰۷- همزمان با دوره حکومت مستنصر خلیفه فاطمی در مصر، کدام رویدادها در دیگر نقاط جهان اسلام رخ داده است؟
- الف: محمود غزنوی بسیاری از علما و مردم شهرری را به بهانه اسماعیلی بودن به قتل رساند.
ب: طغرل سلجوقی، بغداد را از تسلط آل بویه شیعی مذهب به در آورد.
ج: صلیبی‌ها با پیروزی در نخستین جنگ صلیبی، بر بیت المقدس دست یافتند.
د: آل بارسلان در ملازگرد، امپراتور روم شرقی را درهم شکست.
- (۱) «الف» و «ب» (۲) «ب» و «د» (۳) «ج» و «د» (۴) «الف» و «ج»
- ۱۰۸- در کدام مورد، مقایسه درستی میان روش خواجه نظام الملک توسی (۱) و شاه عباس اول صفوی (۲) برای تقویت قدرت حکومت / دولت مرکزی صورت گرفته است؟
- (۱) روش (۱) اداری و روش (۲) نظامی بود.
(۲) هر دو ترکیبی از روش‌های نظامی - اداری را به کار بردند.
(۳) اساس هر دو روش بر توسعه کشاورزی و تجارت استوار بود.
(۴) روش (۱) زمینداری اقطاع و روش (۲) زمینداری خاصه را ابداع کردند.
- ۱۰۹- اختلاف پاپ و امپراتور مقدس روم در سده‌های ۱۱ و ۱۲ میلادی بر سر کدام موضوع بود؟
- (۱) اقدام امپراتور برای تأسیس دانشگاه و مراکز آموزش عالی
(۲) استفاده کلیسا از حربه تفتیش عقاید و مجازات متهمان
(۳) انتصاب اسقف‌ها و اعطای حلقه و عصای اسقفی
(۴) حمایت‌های امپراتور از مخالفان عقیدتی کلیسا
- ۱۱۰- کدام موارد درباره برنامه‌ها و اقدامات نادرشاه افشار، درست است؟
- الف: به دیوان سالاری و وزارت، توجهی نداشت.
ب: برای همیشه بقایای خاندان صفوی - که مدعی قدرت بودند - را حذف کرد.
ج: برای اولین بار در تاریخ ایران، در صدد تأسیس نیروی دریایی برآمد.
د: عامل انسجام بخش جامعه ایران را تضعیف کرد.
- (۱) «ج» و «د» (۲) «ب» و «ج» (۳) «الف» و «ب» (۴) «الف» و «د»
- ۱۱۱- کدام موارد از اقدامات نمایندگان دوره اول مجلس شورای ملی است؟
- الف: استخدام کارشناسان سوئدی برای تأسیس نیروی ژاندارمری
ب: رد دریافت وام از دولت‌های خارجی و اقدام برای تأسیس بانک ملی
ج: استخدام مورگان شوستر برای اصلاح امور اداری - مالی ایران
د: مخالفت قاطعانه با قرارداد ۱۹۰۷ روسیه و انگلستان و رد آن
- (۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «الف» و «د»
- ۱۱۲- کدام مورد درباره رویدادهای تاریخ ایران در فاصله سال‌های ۱۳۰۰ تا ۱۳۰۴ شمسی درست است؟
- (۱) رضاخان پس از ناکامی در برقراری نظام جمهوری، احمدشاه را برای خروج از کشور تحت فشار گذاشت.
(۲) وزیر جنگ با سرکوب شیخ خزعل، گام مهمی را برای رسیدن به نخست‌وزیری برداشت.
(۳) سرکوب شورش شیخ خزعل، افزایش محبوبیت نخست‌وزیر را در پی داشت.
(۴) مجلس مؤسسان در ماده واحده‌ای، خلع موقت قاجاریه از سلطنت را تصویب کرد.
- ۱۱۳- وظیفه شورای انقلاب که در زمستان ۱۳۵۷ تشکیل شد، در کدام مورد درست بیان شده است؟
- (۱) تشکیل یک دولت موقت انقلابی
(۲) فراهم کردن زمینه انتقال قدرت
(۳) حفظ اتحاد و انسجام نیروهای انقلاب
(۴) تقویت جبهه انقلاب در برابر دولت بختیار

۱۱۴- کدام مورد عبارت زیر را در خصوص توده‌های هوای ورودی به کشورمان، به درستی کامل می‌کند؟
 «توده هوای ، اگرچه در دوره‌های متفاوتی وارد ایران می‌شوند اما ، شرایط بارش را در بخشی از کشور فراهم می‌کنند.»

- ۱) مرطوب غربی و مرطوب موسمی - همانند توده هوای سودانی
- ۲) مرطوب غربی و سرد و خشک سیبری - همانند توده هوای سودانی
- ۳) مرطوب موسمی و سودانی - برخلاف توده هوای سرد و خشک سیبری
- ۴) مرطوب موسمی و سرد و خشک سیبری - برخلاف توده هوای سودانی

۱۱۵- متن زیر با کدام مورد مطابقت دارد؟

«در تقسیمات کشوری ایران، محدوده طبیعی گل‌فشان‌ها به شکلی است که در قلمروی اداری دو استاندار قرار دارد.»

- ۱) گل‌فشان‌ها در دو استان کرمان و سیستان و بلوچستان واقع شده‌اند و موقعیت ریاضی کمتری نسبت به ناهمواری‌های مریخی دارند.
- ۲) گل‌فشان‌ها در دو استان هرمزگان و سیستان و بلوچستان واقع شده‌اند و زاویه تابش عمودتری نسبت به ناهمواری‌های مریخی دارند.
- ۳) مرزهای سیاسی و اداری برمبنای تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند و ممکن است چند استان در یک ناحیه طبیعی قرار گیرند.
- ۴) مرزهای سیاسی و اداری برمبنای تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند و ممکن است یک ناحیه طبیعی در بیشتر از یک استان قرار گیرد.

۱۱۶- کدام مورد عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«به‌طور کلی کانون‌های آبگیر دائمی ماه از سال بارش دارند. اگر بارش‌ها در این کانون‌ها»

- ۱) ۸ تا ۱۲ - با شدت کمتر و در مدت بیشتر باشد، کمتر نفوذ پیدا می‌کنند و استعداد بیشتری در وقوع سیل خواهند داشت
- ۲) ۸ تا ۱۲ - با شدت کمتر و در مدت بیشتر باشد، بیشتر نفوذ پیدا می‌کنند و استعداد بیشتری در وقوع لغزش خواهند داشت
- ۳) حداکثر ۸ - با شدت بیشتر و در مدت کمتر باشد، کمتر نفوذ پیدا می‌کنند و شرایط مناسب‌تری برای سیل فراهم می‌کنند
- ۴) حداقل ۸ - با شدت بیشتر و در مدت کمتر باشد، بیشتر نفوذ پیدا می‌کنند و شرایط مناسب‌تری برای لغزش فراهم می‌کنند

۱۱۷- با توجه به مشخصات خلیج فارس، دریای خزر و عمان، کدام مورد به درستی تدوین شده است؟

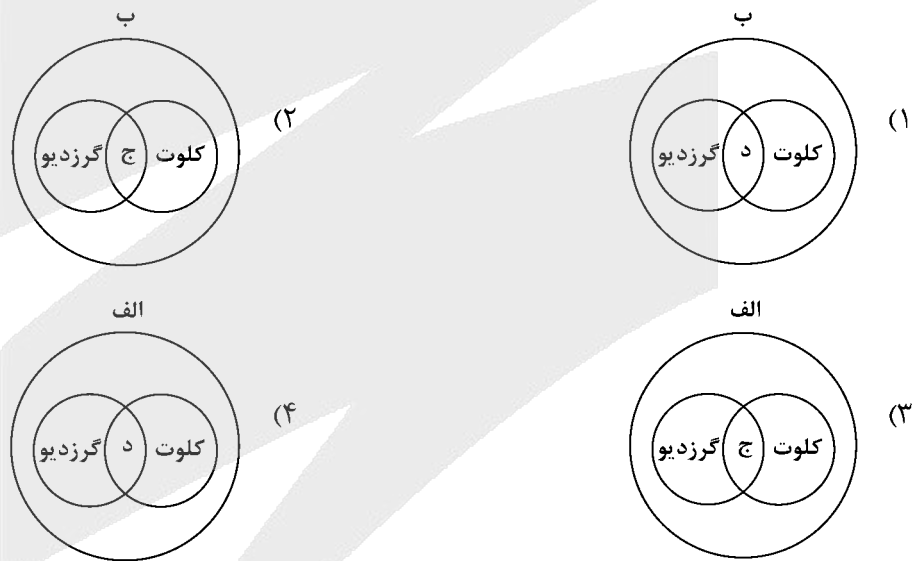
- ۱) دریای خزر و خلیج فارس به‌طور مشترک دارای موقعیت نسبی دسترسی به منابع نفت و گاز هستند و هر دو از مناطق ژئوپلیتیک جهان به‌شمار می‌روند.
- ۲) دریای خزر و دریای عمان به‌ترتیب دارای انواع ماهیان خاویاری و مراکز پرورش و صید میگو هستند و هر دو به آب‌های آزاد راه دارند.
- ۳) خلیج فارس و دریای خزر به‌ترتیب دارای انواع ماهیان خاویاری و مراکز پرورش و صید مروارید هستند و هر دو به آب‌های آزاد راه دارند.
- ۴) خلیج فارس و دریای عمان به‌طور مشترک شرایط پرورش و صید مروارید دارند و هر دو از مناطق ژئوپلیتیک جهان به‌شمار می‌روند.

۱۱۸- با بررسی موارد «الف» و «ب»، کدام گزینه درست است؟

- الف: نواحی مجاور خط استوا یا نواحی حاره‌ای، بیشترین جذب و تابش انرژی خورشیدی را دریافت می‌کنند.
 ب: در سال ۲۰۰۹ ماهواره‌ها دمای ۷۰ درجه سانتی‌گراد را برای بیابان لوت به‌عنوان داغ‌ترین نقطه زمین ثبت کردند.
 (۱) بیابان‌های نواحی مجاور خط استوا به‌عنوان گرم‌ترین نواحی جهان محسوب می‌شوند، زیرا این نواحی کم‌فشار هستند و بیشترین جذب و تابش انرژی خورشیدی را دریافت می‌کنند.
 (۲) اگرچه بیابان‌های گرم مجاور خط استوا فاقد بیشترین جذب و تابش انرژی خورشیدی هستند اما به‌دلیل داشتن نواحی کم‌فشار، به‌عنوان گرم‌ترین نواحی جهان محسوب می‌شوند.
 (۳) بیابان‌های گرم و مجاور مدارهای رأس‌السرطان و رأس‌الجدی با وجود اینکه بیشترین جذب انرژی خورشیدی را ندارند، اما به‌عنوان گرم‌ترین نواحی جهان محسوب می‌شوند.
 (۴) بیابان‌های نواحی جنب استوایی به‌عنوان گرم‌ترین نواحی جهان محسوب می‌شوند، زیرا این نواحی پرفشار هستند و بیشترین جذب و تابش انرژی خورشیدی را دریافت می‌کنند.

۱۱۹- با توجه به موارد زیر، کدام مورد به‌درستی ترسیم شده است؟

- الف: اشکال کاوشی و حاصل‌کنده‌شدن ذرات و انتقال آن به مکان دیگر
 ب: اشکال تراکمی و حاصل‌انباشته‌شدن ذرات توسط باد در یک مکان
 ج: حاصل‌تخریب‌بخش نرم‌تر و باقی‌ماندن بخش‌های سخت و مقاوم‌تر
 د: حاصل‌حمل‌بخش مواد ریزدانه‌تر و باقی‌ماندن بخش‌های مواد درشت‌تر

۱۲۰- با توجه به موارد زیر، کدام یک درخصوص کشور «چین»، درست است؟

- الف: دارای طولانی‌ترین شبکه ریلی در جهان است و ۸۰ درصد آن مربوط به حمل‌بار است.
 ب: علاوه‌بر دارا بودن مزارع وسیع گندم و ذرت، از مهم‌ترین مراکز دامداری تجاری جهان است.
 ج: در نظام سرمایه‌داری، یک کشور نیمه‌پیرامونی است و از کشورهای پیرامونی قوی‌تر است.
 د: در دو دهه اخیر در زمینه صنعت، به یکی از قدرت‌های صنعتی جهان تبدیل شده است.
 (۱) موارد «الف» و «ج» برخلاف «ب» و «د» با جغرافیای این کشور مطابقت دارد.
 (۲) موارد «الف» و «ب» برخلاف «ج» و «د» با جغرافیای این کشور مغایرت دارد.
 (۳) موارد «ج» و «د» برخلاف «الف» و «ب» با جغرافیای این کشور مغایرت دارد.
 (۴) موارد «ب» و «د» برخلاف «الف» و «ج» با جغرافیای این کشور مطابقت دارد.

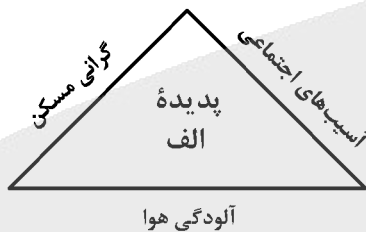

۱۲۱- کدام مورد با متن زیر مطابقت دارد؟

«کشورهای اتحادیه اروپا در امور سیاست خارجی، کشاورزی، تجارت و نظایر آن، از اصول و شیوه‌های مشترکی پیروی می‌کنند.»

- ۱) اتحادیه اروپا یک منطقه ژئوپلیتیک و ناحیه سیاسی فراملی است که کشورهای عضو آن به دلیل داشتن نظام سیاسی فدرال، تحت مدیریت مشترک قرار می‌گیرند.
- ۲) در یک ناحیه سیاسی فراملی مانند اتحادیه اروپا، یک منطقه ژئوپلیتیک شکل گرفته است زیرا قدرت به طور مطلق بر سیاست و جغرافیا تأثیر گذاشته است.
- ۳) منطقه ژئوپلیتیک صرفاً میان کشورهای همسایه شکل می‌گیرد و این کشورها تحت مدیریت مشترک، موازنه تجاری منفی را به مثبت تبدیل می‌کنند.
- ۴) در منطقه ژئوپلیتیک، تعدادی کشور هم‌جوار به دلیل داشتن ارزش‌های جغرافیایی، با یکدیگر وارد تعامل کنش و واکنش می‌شوند.

۱۲۲- با بررسی شکل زیر، کدام مورد مطابق با پدیده «الف» تدوین شده است؟

- ۱) این پدیده مغایر با سه رکن شهر پایدار تنظیم شده است و شهرها و روستاها را به ترتیب به مکان‌های مهاجرفرست و مهاجرپذیر تبدیل می‌کند.
- ۲) این پدیده براساس سه رکن شهر پایدار تنظیم شده است و شهرها و روستاها را به ترتیب به مکان‌های مهاجرپذیر و مهاجرفرست تبدیل می‌کند.
- ۳) با تحقق شهر پایدار از شکل‌گیری پدیده «الف» جلوگیری می‌شود، زیرا این پدیده، شهرها را بیشتر از گذشته به مکان مهاجرپذیر تبدیل می‌کند.
- ۴) با تحقق شهر پایدار، شکل‌گیری پدیده «الف» متوقف می‌شود، زیرا این پدیده، روستاها را بیشتر از گذشته به مکان مهاجرفرست تبدیل می‌کند.

۱۲۳- در عرصه تجارت جهانی، کشور ما گاز طبیعی را از طریق خطوط لوله به برخی کشورهای همسایه صادر می‌کند. کدام مورد با مشخصات این کشورها مطابقت دارد؟

- ۱) کشور عراق همانند جمهوری آذربایجان از جمله کشورهای واردکننده هستند که بخش اعظم این کشورها به صورت فدرال اداره می‌شود.
- ۲) کشور عراق از جمله کشورهای واردکننده است که دارای طولانی‌ترین مرز با ایران است و بخش اعظم این کشور به صورت یکپارچه است.
- ۳) کشور جمهوری آذربایجان از دیگر کشورهای واردکننده است که به دلیل داشتن نواحی خودمختار، به صورت الگوی فدرال، اداره می‌شود.
- ۴) کشور جمهوری آذربایجان همانند عراق به طور مشترک از واردکننده‌های گاز طبیعی از ایران هستند و فاقد نظام سیاسی تک‌ساخت هستند.

۱۲۴- با توجه به عنوان کشتی‌های مطرح‌شده، کدام مورد به موضوع درستی اشاره دارد؟

الف: کشتی‌های کروز ب: کشتی‌های فله‌بر ج: کشتی‌های رو-رو

(۱) کشتی‌های مورد «ج» از نظر اندازه استاندارد هستند و سرعت حمل و ظرفیت حمل کالاها را به ترتیب افزایش و کاهش داده‌اند.

(۲) کشتی‌های مورد «ب» همانند حمل‌ونقل لوله‌ای در انتقال کالاهایی مانند نفت، گاز، مواد پتروشیمی و غلات استفاده می‌شود.

(۳) کشتی‌های مورد «الف» از جمله کشتی‌های مسافربری هستند که با وجود سرعت زیاد، از مبدأ و مقصد مشترکی برخوردارند.

(۴) کشتی‌های مورد «ب» همانند مورد «ج» و برخلاف مورد «الف» از مهم‌ترین کشتی‌های غیرمسافربری و حمل کالا به‌شمار می‌روند.

۱۲۵- شرایط استعداد بیشتر وقوع لغزش را در کدام تصویر می‌توان جست‌وجو کرد؟

۱۲۶- کدام عبارت، تعریف محسوب می‌شود؟

- (۱) دانش منطق، زمینه‌ساز دستیابی به مهارت تفکر فلسفی است.
- (۲) استفاده از تصدیق‌های معلوم برای کشف تصدیق مجهول.
- (۳) با استفاده از وسایل نقلیه عمومی باعث کاهش آلودگی هوا شوید.
- (۴) قواعد تعریف درست را می‌آموزیم تا احتمال خطا در اندیشه را کاهش دهیم.

۱۲۷- در کدام مورد، هر سه نوع دلالت به کار رفته است؟

- (۱) در زندان قدم زد تا در پاهای خود احساس سنگینی کرد؛ سپس به پشت دراز کشید.
- (۲) روزی بچه‌آهویی را به دام افکند، پایش را شکست و سگی را به پاسبانی‌اش گماشت.
- (۳) فردی مثل سقراط، همیشه خواب راحت را از دیدگان فضل‌فروشان می‌رباید.
- (۴) چهره بگشا، به سوی مادرت برو و رویش را ببوس.

۱۲۸- می‌دانیم که مفهوم B اعم از مفهوم A و مفهوم C اعم از مفهوم B است. نسبت میان A با نقیض C و نقیض B با C به ترتیب کدام است؟

- (۱) تباین - عموم و خصوص من وجه
- (۲) تباین - تباین
- (۳) عموم و خصوص من وجه - عموم و خصوص مطلق
- (۴) تباین - عموم و خصوص مطلق

۱۲۹- در چندین ماه آغازین شیوع کووید ۱۹، موردی از ابتلای کودکان گزارش نشده بود و پزشکان معتقد بودند که کودکان دچار کووید ۱۹ نمی‌شوند. کدام عبارت درباره این نتیجه‌گیری مناسب‌تر است؟

- (۱) قیاسی است که حد وسط ندارد.
- (۲) با چشم‌پوشی از موارد نقض است.
- (۳) مغالطه ایهام انعکاس است.
- (۴) نوعی تعمیم شتاب‌زده است.

۱۳۰- در کدام مورد، مغالطه ایهام انعکاس وجود دارد؟

- (۱) تعدادی از کالاهایی که صادر می‌شوند، از مالیات معاف نشده‌اند، پس چند قلم از کالاهای معاف از مالیات، صادر نشده‌اند.
- (۲) چون هیچ‌یک از علفخوارانی که تاکنون مشاهده شده بدون سم نبوده‌اند، می‌فهمیم که بعضی بدون سم‌ها جزء علفخواران نیستند.
- (۳) بعضی فیلسوفان، رابطه ضروری میان علت و معلول را انکار می‌کنند، پس تعدادی از کسانی که منکر ضرورت علی و معلولی‌اند، فیلسوف‌اند.
- (۴) طبق نظرسنجی‌ها، هیچ‌یک از مردم موافق افزایش قیمت کالاهای اساسی نیستند، پس ما با افزایش قیمت کالاهای اساسی موافق نیستیم.

۱۳۱- اگر نقیض یکی از مقدمات قیاسی «بعضی م ج نیست.» و «م» حد وسط آن باشد، کدام نتیجه نمی‌تواند از این قیاس به دست آید؟

- (۱) بعضی پ ج است.
- (۲) هر پ ج است.
- (۳) بعضی پ ج نیست.
- (۴) بعضی ج پ نیست.

۱۳۲- در کدام مورد، مراحل رسیدن به درک و دریافت فلسفی از یک موضوع، به درستی بیان شده است؟

- (۱) اختلاف نظر متفکران در مورد سعادت ← سعادت چیست؟ ← اعتدال میان قوا، عامل سعادت انسان است. ← سعادت انسان مشروط به وجود عالم آخرت است.
- (۲) آیا علیت در سراسر هستی جاری است؟ ← این عالم یک پدیده است، پس حتماً علتی دارد. ← پیر شدن انسان چه علتی دارد؟ ← چون انسان دارای بدن مادی است، پیر می‌شود.
- (۳) از دنیا رفتن یکی از اطرافیان ← آیا مرگ، نابودی و نیستی است؟ ← انسان دارای نفس غیرمادی است. ← مرگ انتقال از عالم ماده به عالمی دیگر است.
- (۴) مشاهده یک دختر بچه دستفروش ← آیا عدالت در مورد این دختر بچه تحقق یافته است؟ ← چگونه می‌توان فقر را در جامعه کاهش داد؟ ← عدالت، قرار گرفتن هرکس در جای مناسب خویش است.

۱۳۳- کدام یک، هدف اصلی طرح تمثیل غار را بیان می کند؟

- (۱) توصیف چگونگی اسارت انسان در بند عادت‌ها
 (۲) نشان دادن نقش عقل در رهایی از جهل
 (۳) بیان تدریجی بودن سیر عقلانی به سوی حقیقت
 (۴) نشان دادن نقش تعصبات در دوری از حقیقت

۱۳۴- کدام مورد، عبارت زیر را به نحو مناسب تکمیل می کند؟

«برخلاف فیلسوفان ایونی، مورد توجه سقراط او به مسائل مربوط به توجه داشت و همین مطلب، وجه او با سوفسطائیان بود.»

- (۱) هستی و نیستی - نبود - انسان - اشتراک
 (۲) حقیقت انسان - بود - سعادت - تفاوت
 (۳) تغییرات طبیعت - نبود - فضیلت و رذیلت - اشتراک
 (۴) مسئله حقیقت و خطا - بود - اخلاق و سیاست - تفاوت

۱۳۵- کدام مورد، عبارت روبه‌رو را به درستی کامل نمی کند؟ «هرگاه شخصی»

- (۱) بداند که خطا می کند، پس توانایی رسیدن به حقیقت را دارد
 (۲) اصل دانستن را انکار کند، باید حقیقت و خطا نزد او یکسان باشد
 (۳) در اصل دانستن شک کند، هیچ دانشی در ذهن او شکل نمی گیرد
 (۴) تصور کند که نمی تواند شناخت‌هایش را منتقل کند، نباید سخن بگوید

۱۳۶- کدام عبارت به ترتیب، بیانگر شباهت و تفاوت نظر دکارت با کانت در حوزه معرفت‌شناسی است؟

- (۱) حواس و عقل، هریک، یافته‌های خاص خود را دارند. - پایه‌های عقلانی علوم تجربی از طریق تجربه قابل دستیابی نیستند.
 (۲) معرفت به وجود نفس مجرد، از تجربه حاصل نشده است. - با استدلال عقلی می توان وجود خدا را اثبات کرد.
 (۳) مفهوم علیت در قوه ادراکی انسان وجود دارد. - روش عقلی، تنها یکی از روش‌های شناخت پدیده‌ها است.
 (۴) درک مصادیق علیت، توسط حواس صورت می گیرد. - درک وجود خدا، نیازی به حس و تجربه ندارد.

۱۳۷- درباره کدام عبارت میان معتقدان به دیدگاه‌های مختلف اخلاقی، اختلاف نظر وجود دارد؟

- (۱) ویژگی‌هایی مانند عدالت و صداقت و رفتار براساس آنها، برای سلامت اجتماع ضروری هستند.
 (۲) از آن‌جا که انسان زندگی اجتماعی دارد، ناگزیر است منفعت دیگران را نیز در رفتارهای خود در نظر بگیرد.
 (۳) تشخیص رفتار درست از نادرست و دستیابی به سعادت فردی و اجتماعی، از طریق عقل امکان پذیر می شود.
 (۴) هرگاه انسان خواهان آزادی در برابر دیگران باشد، باید به دیگران هم حق بدهد که در برابر او همان قدر آزاد باشند.

۱۳۸- اگر وجود جزء مفهوم ماهیت بود، آنگاه

- (۱) دو مفهوم از یک واقعیت قابل انتزاع نبود
 (۲) وجود و ماهیت عین هم بودند
 (۳) هیچ ماهیتی با ماهیت دیگر تفاوتی نداشت
 (۴) همه ماهیات واجب‌الوجود بودند

۱۳۹- کدام تعریف برای «معلول» مناسب تر است؟

- (۱) چیزی که علت به او وجود می دهد.
 (۲) چیزی که در حالت تساوی میان وجود و عدم است.
 (۳) آن چه که به دیگری وابسته است.
 (۴) آن چه که از دیگری هستی می گیرد.

۱۴۰- کدام عبارت درست است؟

- (۱) رخ دادن حوادث غیرمنتظره و پیش‌بینی نشده در طبیعت، نشان می دهد که قوانین طبیعی، قطعی نیست.
 (۲) هرگاه مجموعه‌ای از حوادث، طی یک فرایند به نتیجه خاصی منتهی شوند، این فرایند باید برنامه‌ریزی شده باشد.
 (۳) این نظر که موجودات زنده حاصل تکامل تدریجی موجودات ساده‌ترند، با اعتقاد به علیت سازگار نیست.
 (۴) این تصور که جهان در اثر انفجار یک ماده بسیار فشرده گسترش یافته، علت نخستین را نفی می کند.

۱۴۱- فرض سلسله‌ای نامتناهی از علت‌ها که هر علتی وابسته به علت قبل از خود باشد، کدام نتیجه نهایی را به دنبال دارد؟

- (۱) وجود هیچ معلولی ضرورت پیدا نمی کند.
 (۲) تسلسل علل نامتناهی پیش می آید.
 (۳) مجموعه علت و معلول‌ها بی‌شمار می شوند.
 (۴) به علتی که معلول نباشد، نمی‌رسیم.

۱۴۲- کدام عبارت برای یک فیلسوف تجربه‌گرا غیرقابل پذیرش است؟

- ۱) روشی که عقل با آن به شناخت واقعیت می‌رسد، روش تجربی است.
- ۲) عقل انسان، قادر به شناخت قانون‌های طبیعت است.
- ۳) انسان به کمک عقل، امور زندگی خود را تدبیر می‌کند.
- ۴) عقل، نقشی در بررسی و اثبات درستی گزاره‌ها ندارد.

۱۴۳- به ترتیب، هریک از موارد زیر با کدام مرحله از مراحل عقل مرتبط است؟

- هر مجموعه‌ای زیرمجموعه‌های خود را دربر می‌گیرد.
- حیوانات یا خزنده هستند یا بر روی دو پا راه می‌روند.
- دو قضیه متضاد قابل جمع در صدق نیستند.

۱) عقل بالفعل - عقل بالفعل - عقل بالفعل	۲) عقل بالفعل - عقل بالفعل - عقل بالملکه
۳) عقل بالملکه - عقل بالفعل - عقل بالملکه	۴) عقل بالملکه - عقل بالملکه - عقل بالملکه

۱۴۴- هریک از موارد «الف» و «ب» به ترتیب، با کدام‌یک از عوامل زمینه‌ساز حیات عقلی جامعه نوخاسته مسلمانان، تناسب بیشتری دارد؟

الف: قرآن کریم می‌فرماید: «اوست اول و آخر و اوست ظاهر و باطن».

ب: پیامبر(ص) از میان دو گروه که یکی به عبادت و دیگری به گفت‌وگوی علمی مشغول بودند، به گروه دوم پیوست.

- ۱) طرح مباحث عقلی و فلسفی - تکریم علم به‌عنوان ثمره خردورزی
- ۲) طرح مباحث عقلی و فلسفی - دعوت به یادگیری علم در هر جا باشد
- ۳) ارزش قائل شدن برای خود اندیشه و خردورزی - طرح مباحث عقلی و علمی
- ۴) ارزش قائل شدن برای خود اندیشه و خردورزی - تکریم پیوسته عالمان و دانشمندان

۱۴۵- مناسب‌ترین دلیل برای این‌که ملاصدرا نام مهم‌ترین کتاب فلسفی خود را براساس مراحل سفر عرفانی انتخاب کرده، کدام است؟

- ۱) وی در این کتاب، مراحل چهارگانه سفر عرفانی را تبیین عقلی و فلسفی کرده است.
- ۲) در این کتاب، مباحث فلسفی متناظر با مراحل سفر عرفانی دسته‌بندی و تدوین شده‌اند.
- ۳) مباحث این کتاب در مورد چگونگی سلوک به سوی حق و سپس بازگشت به خلق است.
- ۴) ملاصدرا فیلسوفی عارف بود و عارفان معتقدند که سیر و سلوک انسان به سوی کمال، مرحله‌ای دارد.

۱۴۶- یک واحد تولید کفش با ۱۰ نیروی کار، به شرح زیر فعالیت می‌کند. با توجه به درآمد و هزینه‌های آن، سود واقعی این واحد تولیدی چقدر است؟

الف: خرید مواد اولیه در هر ماه $\frac{1}{8}$ سرمایه فیزیکی

ب: دستمزد ماهیانه هر کارگر ۴ میلیون تومان

ج: هزینه آب، برق، گاز و اجاره ماهیانه، معادل ۲۵ درصد دستمزد کارگران در سال

د: سرمایه فیزیکی (تجهیزات تولید)، معادل ۸۰۰ میلیون تومان

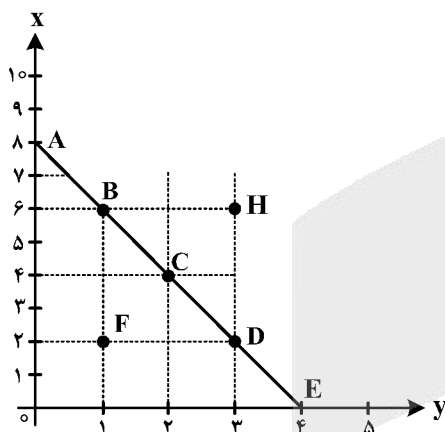
ه: ماهیانه ۱۵۰۰ جفت کفش تولید و با قیمت ۶۰۰ هزار تومان فروخته می‌شود.

و: هزینه فرصت (هزینه پنهان) کارفرما برای شاغل شدن در یک شرکت مهندسی، ماهیانه ۲۰ میلیون تومان است.

(۱) ۶,۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰ (۲) ۷,۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰

(۳) ۶,۸۸۰,۰۰۰,۰۰۰ (۴) ۶,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰

۱۴۷- مرز امکانات بودجه (قید بودجه) خانواده‌ای برای خرید دو گروه کالا (x) و خدمات (y) به شکل زیر ترسیم شده است. اگر قیمت کالا معادل ۵ واحد پولی ($P(x) = 5$) و قیمت خدمات معادل ۱۰ واحد ($P(y) = 10$) باشد، با توجه به نقاط روی خط قید بودجه، کدام مورد درست نیست؟

(۱) قید بودجه برای این خانواده با هر ترکیبی از x و y، یکسان است.

(۲) برای بدست آوردن یک واحد (y) بیشتر، باید یک واحد (x) از دست بدهد.

(۳) برای بدست آوردن یک واحد بیشتر از (x) مستلزم از دست دادن (y) بیشتر است.

(۴) حرکت از بالا به پایین خط بودجه (A, B, C, D و E) به معنی از دست دادن کالای x است.

۱۴۸- کدام مورد، هزینه فرصت اجتماعی «کمک‌های بلاعوض به فقرا» را تبیین می‌کند؟

(۱) کمک به افراد کم‌توان مالی، انتظار آنها را افزایش می‌دهد و به عدم فعالیت اقتصادی تشویق می‌کند.

(۲) دولت باید از همه مردم مالیات بیشتر بگیرد که در بیشتر اوقات امکان‌پذیر نیست.

(۳) کمک دولت به افراد نیازمند، سبب افزایش اشتغال در جامعه می‌شود.

(۴) با اختصاص منابع به این نوع کمک‌ها، سرمایه برای فعالیت‌های مولد کاهش می‌یابد.

محل انجام محاسبات

۱۴۹- یک دامدار، شیر تولیدی خود را به کارگاه تولید محصولات لبنی ۲ میلیون تومان می‌فروشد. کارگاه خامه تولیدشده از شیر را به شیرینی‌پزی به قیمت ۳ میلیون تومان می‌فروشد و شیرینی‌پزی یک کیک درست‌شده از خامه را به مغازه‌دار ۴ میلیون تومان می‌فروشد و مغازه‌دار آن کیک را به قیمت ۵ میلیون تومان به مشتری می‌فروشد. اگر نرخ VAT، ده درصد باشد، مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده و مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده توسط مغازه‌دار به ترتیب چند هزار تومان است؟

(۲) چهارصد - صد

(۱) پانصد - صد

(۴) یک میلیون و چهارصد - چهارصد

(۳) نهصد - چهارصد

۱۵۰- با توجه به اثر هریک از روش‌های درآمدزایی دولت، کدام‌یک از موارد زیر درست نیست؟

(۱) درآمد ناشی از فروش دارایی‌های تجدیدنپذیر به دلیل نوسان قیمت و وابستگی به قیمت بازارهای بین‌المللی، درآمد قابل اطمینانی نیست.

(۲) ایجاد بدهی از طریق قرض از مردم در هنگام سرمایه‌گذاری عمرانی با فروش اوراق مشارکت، یک نوع درآمد پایدار و مؤثر در اقتصاد کشور است.

(۳) اگر درآمد حاصل از فروش دارایی‌ها به خلق دارایی جدید منجر نشود، حتماً نسل‌های آینده متضرر می‌شوند.

(۴) درآمد حاصل از مالیات‌ها فراتر از کسب درآمد است زیرا رفتار مصرف‌کنندگان را اصلاح می‌کند.

۱۵۱- کدام مورد در رابطه با قرارداد «گات» درست است؟

(۱) کشورهای آلمان و اروپای شرقی و ایالات متحده در جهت تقویت و حمایت از صنایع داخلی خود، تعرفه‌های حمایتی متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند.

(۲) کنگره آمریکا، تعرفه‌های گمرکی را تا ۵۲ درصد افزایش داد و سایر کشورها به تلافی این اقدام، تجارت خود را با آمریکا کاهش دادند و قرارداد تجارت آزاد، مشهور به «گات» را امضا کردند.

(۳) سیاست‌های حمایت‌گرایانه ایالات متحده و برخی کشورهای اروپایی باعث به‌وجود آمدن مشکلاتی شده بود که کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل به نام گات در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد.

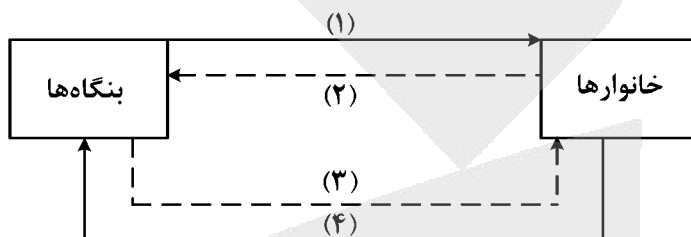
(۴) بیست‌وسه کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی را امضا کردند که بعدها به سازمان دائمی تجارت جهانی تبدیل شد.

محل انجام محاسبات

- ۱۵۲- عبارت‌های زیر به ترتیب به کدام اشتباه‌های رایج در تصمیم‌گیری اشاره دارد؟
- وقتی کتابی را که خریده‌ایم آن را دوست نداریم اما به خاطر پولی که داده‌ایم تا آخرش می‌خوانیم.
 - شخصی برای تکمیل نورپردازی باغچه منزل خود، زیر بار سنگین پرداخت اقساط آن می‌رود.
 - لباس فروشی که حاضر نیست پیشنهاد شریک خود را برای فروش از طریق شبکه‌های اجتماعی بپذیرد.
- (۱) بی‌توجهی به هزینه‌های دررفته - بی‌صبری زیاد - چسبیدن به وضعیت فعلی
 (۲) اعتماد به نفس بیش از حد - بی‌صبری زیاد - چسبیدن به وضعیت فعلی
 (۳) اعتماد به نفس بیش از حد - خودرأی بودن - توجه به هزینه‌های دررفته
 (۴) بی‌صبری زیاد - خودرأی بودن - توجه به هزینه‌های دررفته

۱۵۳- شکل زیر جریان چرخه اقتصادی بین خانوارها و بنگاه‌ها را نشان می‌دهد. کدام مورد درست است؟

- (۱) جریان «۴» و «۲» بیانگر عرضه و تقاضای بازار کالا است.
 (۲) رابطه شماره «۱» و «۴» به ترتیب بازار عوامل تولید و کالا و خدمات را بیان می‌کند.
 (۳) رابطه بنگاه‌ها و خانوارها در شماره «۳» و «۴» به ترتیب جریان درآمد و عوامل تولید را نشان می‌دهد.
 (۴) جریان شماره «۴» و «۲» به ترتیب، مجموعه خریداران و فروشندگان کالاها و خدمات را نشان می‌دهد.
- ۱۵۴- اطلاعات یک جامعه فرضی مطابق جدول زیر است. اگر یک درصد از جمعیت شاغلین، به امید یافتن شغل بهتر، کار خود را ترک کنند، دچار چه نوع بیکاری شده‌اند و جمعیت شاغلین در این حالت چقدر است؟

جمعیت کل	جمعیت پایین‌تر از ۱۵	جمعیت غیرفعال	جمعیت بیکار
۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۵٪ جمعیت کل	۳۰٪ جمعیت بالای ۱۵	۲,۰۰۰,۰۰۰

- (۱) اصطکاک - ۳,۹۵۰,۰۰۰
 (۲) اصطکاک - ۳,۹۱۰,۵۰۰
 (۳) ساختاری - ۳,۹۵۰,۰۰۰
 (۴) ساختاری - ۴,۹۱۰,۵۰۰

محل انجام محاسبات

۱۵۵- نقش اصلی پول در مبادلات چیست و با افزایش سطح عمومی قیمت‌ها، کدام وظیفه پول به درستی تحقق نمی‌یابد؟

(۱) وظیفه سنجش ارزش - وسیله پرداخت آتی

(۲) وظیفه سنجش ارزش - وسیله پرداخت در مبادله

(۳) وظیفه تسهیل مبادلات - وسیله پرداخت در مبادلات

(۴) وظیفه تسهیل مبادله - وظیفه پس‌انداز و حفظ ارزش پول

۱۵۶- کدام یک از پول‌های زیر، خصوصیتی اعتباری دارند؟

(۱) تهاتری - ثبتي - الكترونيكي

(۲) فلزی - تحریری - اسکناس

(۳) کاغذی - تحریری - الكترونيكي

(۴) تهاتری - ثبتي - اسکناس

۱۵۷- کدام مورد، در بردارنده پاسخ درست برای پرسش‌های زیر است؟

- کدام روش را کشورها برای کنترل تورم و تنظیم نقدینگی در گردش به کار می‌گیرند؟

- در حالت رکود اقتصادی کدام سیاست اعمال می‌شود؟

- کدام یک از سیاست‌های پولی برای مدیریت حجم نقدینگی و حفظ ارزش پول اعمال می‌شود؟

(۱) افزایش تعرفه‌های گمرکی بر واردات - فروش اوراق مشارکت - سیاست مالی انقباضی

(۲) افزایش تعرفه‌های گمرکی بر واردات - خرید اوراق مشارکت - سیاست مالی انبساطی

(۳) سیاست بازار باز - خرید اوراق مشارکت - سیاست پولی انقباضی

(۴) سیاست بازار باز - فروش اوراق مشارکت - سیاست پولی انبساطی

۱۵۸- هریک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش از تاریخ معاصر ایران است؟

- بهبود خدمات پستی و انتقال وجوه بین شهرها

- اقتصاد یکپارچه و مستقل هماهنگ با لایه‌های دینی و اجتماعی و فرهنگی کشور

- نظام نوین در مالیات ستانی

- تأسیس شرکت اسلامی

(۱) قاجار - حکومت صفویه - پهلوی - قاجار

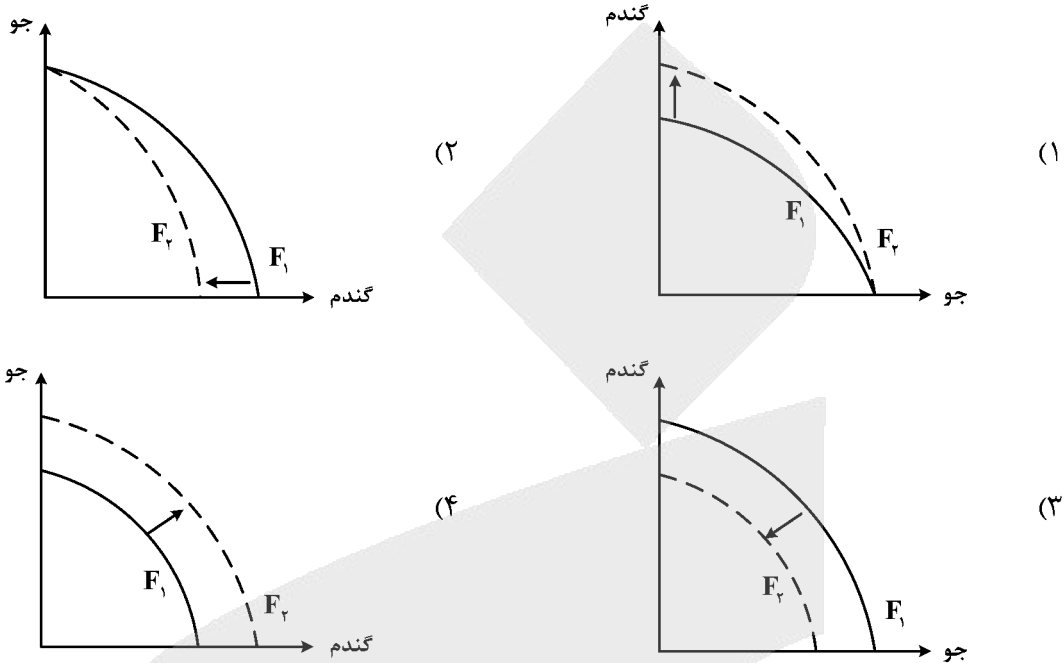
(۲) پهلوی - قاجار - نیمه دوم حکومت صفویه - قاجار

(۳) قاجار - حکومت صفویه - پهلوی - دوران شکوفایی تمدن اسلامی

(۴) پهلوی - قاجار - نیمه دوم حکومت صفویه - دوران شکوفایی تمدن اسلامی

محل انجام محاسبات

۱۵۹- پژوهشگران مرکز تحقیقات ژنتیک ایران اعلام کردند: «نوع جدیدی از بذر گندم و جو تولید و به بازار عرضه کردند که تعداد محصول در هر خوشه را از ۱۰ عدد به ۳۰ عدد افزایش می‌دهد.» با توجه به رابطه رشد و پیشرفت علمی و اقتصادی و تأثیر آن بر منحنی امکانات تولید، کدام شکل صحیح است؟

۱۶۰- با توجه به اطلاعات وضعیت توزیع درآمد برای کشورهای A، B و C در جدول زیر، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

کشور	سهام دهک اول	سهام دهک ششم	سهام دهک دهم
A	۴	۹	۲۸
B	۵	۸	۴ برابر دهک ششم
C	۱۰ درصد دهک دهم	۹	۳۰

الف: توزیع درآمد در کدام کشور مناسب‌تر است؟

ب: کدام گروه، کمترین درصد درآمد ملی را دارد؟

ج: توزیع درآمد در کدام جامعه، نامناسب‌تر است؟

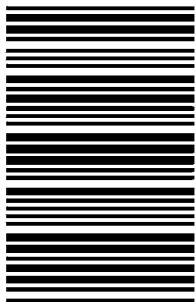
(۱) B - دهک اول کشور C - A

(۲) B - دهک اول کشور C - C

(۳) B - A - دهک اول کشور A - B

(۴) A - دهک اول کشور A - B

محل انجام محاسبات

323E

کد کنټرول

323

E

دفترچه شماره ۲ از ۲
صبح چهارشنبه
۱۴۰۲/۰۴/۱۴

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون اختصاصی (سراسری) ورودی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی نوبت دوم - تیر ماه سال ۱۴۰۲

گروه آزمایشی علوم انسانی
(ویژه دیپلمه های علوم و معارف اسلامی)

ملاحظات	زمان پاسخ‌گویی	تا شماره	از شماره	تعداد سؤال	مواد امتحانی	ردیف
۸۰ سؤال ۷۵ دقیقه	۲۰ دقیقه	۱۰۰	۸۱	۲۰	زبان عربی*	۱
	۲۰ دقیقه	۱۱۳	۱۰۱	۱۳	تاریخ*	۲
		۱۲۵	۱۱۴	۱۲	جغرافیا	۳
	۲۰ دقیقه	۱۴۵	۱۲۶	۲۰	فلسفه و منطق	۴
	۱۵ دقیقه	۱۶۰	۱۴۶	۱۵	اقتصاد	۵

استفاده از ماشین حساب ممنوع می‌باشد

این آزمون نمره منفی دارد

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و.....) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سوالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سوالات تأیید می‌نمایم.

امضا:

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۸۱ - ۸۸)

۸۱- ﴿واعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ﴾:

(۱) به خدا توسل بجوئید، چه او برای شما مولایی خوب و یآوری نیکو می‌باشد!

(۲) به الله متوسل شوید، که او برای شما سروری نیکو و یآوری خوب می‌باشد!

(۳) به خداوند پناه بیاورید، او مولای شما است پس خوب مولا و خوب یآوری است!

(۴) به الله پناهنده شوید، که او سرور شما است، پس چه سرور نیکو و چه یآور خوبی است!

۸۲- « أَوْصِيَ الْإِنْسَانُ بِأَنْ يَبْذُلَ كُلَّ جُهدِهِ وَ يُوَاصلَهُ حَتَّىٰ يَتَقَدَّمَ، وَ إِنَّهُ لَا يَخسرُ خسارةً إِلَّا إِذَا تَوَقَّفَ عَنِ المَحاولَةِ! »:

(۱) به انسان سفارش شده که تمام تلاش خود را بذل کند و آن را ادامه دهد تا پیشرفت کند، و همانا زمانی واقعاً زیان می‌بیند که از تلاش باز بماند!

(۲) به انسان سفارش کرده‌اند که تمام تلاش خود را انجام دهد و آن را دنبال نماید تا ترقی کند، و همانا زمانی حقیقتاً ضرر می‌کند که تلاشش متوقف شود!

(۳) توصیه به انسان این است که تلاش خود را به کار گیرد و آن را ادامه دهد تا پیشرفت کند، و فقط زمانی حقیقتاً ضرر می‌کند که تلاش نکند!

(۴) توصیه به انسان شده است که تلاش خود را مبذول کرده آن را دنبال نماید تا ترقی کند، و قطعاً زمانی واقعاً زیان می‌بیند که از تلاش باز بماند!

۸۳- « مِنَ النَّاسِ مَنْ يَلتزمون بِأَدابِ الكَلامِ التَّزامًا لَا يَسبِّبونَ أَيَّ أذىٍ لِلاَخرينَ! »:

(۱) بعضی از مردم پایبندند که با ادب سخن بگویند تا باعث هیچگونه اذیتی برای دیگران نگردند!

(۲) عده‌ای از مردم چنان پایبند به آداب سخن گفتن هستند که سبب هیچ آزاری برای دیگران نمی‌شوند!

(۳) در میان مردم کسانی هستند که پایبند به رعایت ادب در کلامند و پایبندی آنها سبب هیچ آزاری برای دیگران نمی‌شود!

(۴) از میان مردم عده‌ای هستند که بگونه‌ای به آداب در سخن گفتن پایبندند که این پایبندی باعث هیچ اذیتی برای دیگران نمی‌گردد!

۸۴- « يا له من عملٍ حسنٍ أن نذهب عند الخبير للاستشارة في حلِّ مشكلةٍ، حتَّى نَمنع حدوثَ مشاكلٍ جديدةٍ، لأنَّ كلَّ استشارةٍ الخبراءِ توصلنا إلى نتيجةٍ عاليةٍ! »:

- ۱) ای بهره‌مند از کار نیک، رفتن ما نزد شخص کاردان برای مشورت در مورد حل یک مشکل است تا مشکلات جدیدی ایجاد نشود، و الاً قطعاً هر نوع مشورتی با کاردانان ما را به نتیجه‌ای عالی می‌رساند!
- ۲) ای آنکه عملش نیک است، ما برای حل یک مشکل نزد کارشناس آن می‌رویم تا جلو بوجود آمدن مشکلات تازه را بگیریم، و قطعاً مشورت کردنمان با دانایان ما را به نتیجه‌ای عالی خواهد رساند!
- ۳) چه کار نیکی است که برای مشورت کردن در حل یک مشکل نزد کارشناس برویم، تا از ایجاد مشکلاتی جدید جلوگیری کنیم، زیرا هر مشورتی با کارشناسان ما را به نتیجه‌ای عالی می‌رساند!
- ۴) بسیار کار نیکی است رفتن ما نزد کارشناس برای مشورت گرفتن در حل یک مشکل، تا مانع بوجود آمدن مشکلات تازه شود، زیرا هرگونه مشورتی با آگاهان ما را به نتیجه‌ای عالی خواهد رساند!

۸۵- « كم عاملاً تعلموا تقنياتٍ مرتبطةً بمهنتهم و يستطيعون أن يقوموا بإنتاج بضائعٍ يحتاج إليها النَّاسُ؟ »:

- ۱) چند کارگر فناوری‌هایی یاد گرفته‌اند که مرتبط با شغل آنها است و می‌توانند اقدام به تولید کالاهایی کنند که مردم به آنها نیاز دارند؟
- ۲) چه تعداد کارگرانی هستند که فناوری‌های مرتبط به شغل خویش را آموخته قادرند اقدام به ساختن کالاهایی کنند که مورد نیاز مردم باشد؟
- ۳) چند کارگر فناوری‌های مرتبط با شغل خویش را آموخته‌اند و قادر هستند کالاهایی را که مردم نیازمند آن هستند تولید کنند؟
- ۴) چه تعداد کارگر فناوری‌هایی را که به شغلشان مربوط است یاد گرفته و می‌توانند کالاهایی بسازند که مردم به آن نیازمندند؟

۸۶- عین الصحیح:

- ۱) كم من الرسائل أرسلتها إلى أسرتك طولَ مَدّة السفر و أنت تقضي الأيّام في اشتياق رؤيتهم: چند نامه در طول سفر برای خانواده‌ات فرستادی درحالی‌که ایام را در اشتیاق دیدارشان می‌گذراندی!
- ۲) رَبِّ استراحة خیر من السفر، و هذا على حسب الظروف التي يقع الإنسان فيها: بسیار است که اندکی استراحت بهتر از سفر باشد، و این برحسب شرایطی است که انسان در آن قرار دارد!
- ۳) ما أكثر أن تكون سفرةً قصيرةً خيراً من سفراتٍ متعدّدة لتجدید قوی الإنسان: آنچه بسیار پیش می‌آید اینست که یک سفر کوتاه برای تجدید قوای انسان، بهتر از سفرهای متعدّد باشد!
- ۴) السفر في العطلة؛ إنّه يُعدّ الإنسان أن يبدأ بالعمل بقوّة أكثر: به سفر در تعطیلات پای‌بند باش؛ زیرا انسان را آماده می‌کند که با نیرویی بیشتر شروع به کار کند!

۸۷- عین الخطأ:

- ۱) مَنْ اعتمد على نفسه فكأنه له جيش لا يستطيع أحدٌ أن يَغلبه: هرکس به خودش اعتماد کند گویی سپاهی دارد که کسی نمی‌تواند بر آن غلبه کند!
- ۲) كُنْ كَالنَّمْلَةِ الْعَامِلَةِ لَامْجَالٍ لَهَا لِلخُزْنِ لِأَنَّهَا تَعْمَلُ دَائِمًا: همچون مورچه کارگر باش، هیچ فرصتی برای غم خوردن ندارد زیرا او همیشه کار می‌کند!
- ۳) ما أصعب للمرء أن يُسَلِّبَ منه ما عُوِّدَ به: چه سخت است برای انسان که چیزی را که به آن عادت داده شده از او گرفته شود!
- ۴) كلما ازدددت علمًا علمتُ أنني ازدددت جهلاً: هرچه بر علمم می‌افزایم درمی‌یابم که چقدر نادانیم زیاد است!

۸۸- « در شهرهای بزرگ آلودگی هوا و بالا رفتن درجه حرارت آن سبب کاهش باریدن برف و باران شده است! »:

- ۱) إِنَّ تَلَوْتَ الهَوَاءَ وَ زِيَادَةَ دَرَجَةِ الحَرَارَةِ فِي المَدَنِ الكَبِيرَةِ سَبَبُ النَقْصَانِ فِي المَطَرِ وَ التَّلْجِ!
- ۲) تَلَوْتَ الهَوَاءَ فِي المَدَنِ الكَبِيرَةِ وَ ازدياد دَرَجَةِ حَرَارَتِهِ، قَدْ سَبَّبَا قَلَّةَ نَزُولِ الأمْطَارِ وَ التَّلْجِ!
- ۳) تَلَوْتَ الجَوَّ وَ ارتفاع دَرَجَةِ حَرَارَتِهِ يَسَبِّبُ القَلَّةَ فِي نَزُولِ التَّلْجِ وَ الأمْطَارِ فِي البِلَادِ الكَبِيرَةِ!
- ۴) إِنَّ التَّلَوْتَ فِي الجَوِّ وَ ارتفاع الدَرَجَةِ للحَرَارَةِ قَدْ يَسَبِّبُ نَقْصَ التَّلْجِ وَ المَطَرِ فِي المَدَنِ الكَبِيرَةِ!

■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (۸۹- ۹۳) بما يناسب النص:

من رسالة الإمام علي (ع) في زمن خلافته إلى أحد عماله:

... هيهات أن يغلبني هواي و يقودني جشعي إلى تخيير الأطعمة و لعل بالحجاز أو اليمامة من لا طمع له في القُرص و لا عهد له بالشَّبع، أو أبيت مبطناً و حولي بطونٌ غرّئي و أكبادٌ حَزْئي، أو أكون كما قال القائل:

و حَسْبُكَ دَاءٌ أَنْ تَبَيْتَ بِبِطْنَةٍ وَ حَوْلَكَ أَكْبَادٌ تَحِنُّ إِلَى القَدِّ

أ أقنع من نفسي بأن يُقال هذا أمير المؤمنين و لا أشاركهم في مكاره الدهر، أو أكون أسوء لهم في جُشوبة العيش ... و كأني بقائلكم يقول: إذا كان هذا قوت ابن أبي طالب فقد قعد به الضعف عن قتال الأقران و منازل الشَّجعان؛ ألا و إنَّ الشجرة البرية أصلبُ عودًا و الرَواعِ الحَصْرَةُ أرقُّ جلودًا!

۸۹- عین الصحيح في توصيات الإمام علي (ع):

- ۱) على الأمة الإسلامية أن يُشارك بعضها بعضًا في مكاره الدهر و مصائب الأيام و جُشوبات العيش!
- ۲) لا تشعروا بالضعف عند قتال الأقران و مقاتلة الأبطال، لأنَّ مقاومة النباتات الضعيفة أشدَّ في العواصف!
- ۳) إنَّ اللذائذ و النعمات في الدنيا تضاعف الإرادة و تكسير الهوان، فعلى الناس أن يهتموا بها!
- ۴) على الناس أن يعيشوا بأبسط صورة و يأكلوا أقلَّ شيء و يلبسوا أرخص لباس!

۹۰- عین موضوعًا لم يأت في النص:

- ۱) الأمور الواجبة على من يقبل مسؤولية إدارة الأمة.
- ۲) كيفية تقوية أنفسنا أمام الصعوبات و المشكلات.
- ۳) التحذير من أمور إذا غلبت على الإنسان تُضلّه.
- ۴) ضرر الأكل الكثير و النوم بالبطن المملوء للإنسان.

٩١- عین ما هو بعيد عن مفهوم العبارة التالية: «ألا وإن الشجرة البرية أصلب عودًا و الرواتع الخضرة أرق جلودًا»

- (١) إن كنت تطلب عزًا فادّرع تعبًا أو فارض بالذلّ و اختر راحة البدن! (الدرع: البس)
- (٢) لا يبلغ السؤل إلا بعد مؤلمة و لا يتمّ المنى إلا لمن ضررًا! (السؤل: الطلب)
- (٣) جرى الله الشدائد كلّ خير عرفت بها صديقي من عدوي!
- (٤) بقدر الجدّ تكتسب المعالي و من طلب العلى سهر الليلي!

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (٩٢ و ٩٣)

٩٢- « يغلب - تحنّ - بطون - هذا »:

- (١) بطون: اسم - جمع مكسّر أو تكسير (مفردة: بطن، مذکر) - جامد - نكرة - معرب - صحيح الآخر - منصرف / مبتدأ و مرفوع، و الجملة اسمية
- (٢) هذا: اسم إشارة للقريب - معرفة - مبني على السكون / اسم «كان» من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ و مرفوع محلاً، و خبره «قوت» و منصوب
- (٣) تحنّ: فعل مضارع - للمؤنث الغائبة - مجرد ثلاثي - صحيح و مضاعف - لازم - مبني للمعلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية و نعت و مرفوع محلاً بالتبعية للمنعوت «أكباد»
- (٤) يغلب: فعل مضارع - للغائب - مجرد ثلاثي - صحيح و سالم - متعدّ - مبني للمعلوم / فعل منصوب بحرف «أن» و فاعله ضمير الياء، والنون حرف وقاية

٩٣- « منازل - عودًا - يُقال - أشارك »:

- (١) يُقال: فعل مضارع - للغائب - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف (له إعلال القلب) - متعدّ - مبني للمجهول - معرب / فعل مرفوع و مع نائب فاعله جملة فعلية
- (٢) عودًا: اسم - مفرد مذکر - جامد - نكرة - معرب - صحيح الآخر - منصرف / تمييز ذات أو مفرد و منصوب، و مميّزه اسم التفضيل «أصلب»
- (٣) منازل: اسم - مفرد مؤنث - جامد و مصدر (من باب مفاعلة) - معرّف بالإضافة - معرب - صحيح الآخر - منصرف / معطوف و مجرور بالتبعية للمعطوف عليه «قتال»
- (٤) أشارك: فعل مضارع - للمتكلّم وحده - مزيد ثلاثي (من باب مفاعلة) - صحيح و سالم - متعدّ - مبني للمعلوم / فعل مرفوع و مع فاعله جملة فعلية و ضمير «هم» مفعول به

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٩٤-١٠٠)

٩٤- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) مُقاومتنا في هذه الحرب أثبتت أننا لانتسلم للأعداء!
- (٢) صاحبنا هذا العُشّ يظنّ أنّهُ ابُئهما فيطعمانه حتّى يكبر!
- (٣) قال الشابّ شاهدت نتيجة عملي فلن أكذب بعد اليوم أبدًا!
- (٤) إنّها تعلّمت لغات كثيرة و كانت تُلقى مُحاضرات باللُّغة الفارسيّة!

۹۵- عین ما فيه الفعل المعتل الناقص:

- (۱) لم یسرني شيءٌ أكثر من خبر تقدّمك حتّى الآن!
- (۲) لم تسر التلمة على ورقة في الليل إلا أن يعلمه الله!
- (۳) لم يسر الرسول (ص) إلى السماء إلا بأمر الله تعالى!
- (۴) لم تسرک هذه الأمور التي لا ثبات لها و ستزول سريعاً!

۹۶- عین ما ليس فيه مصدر الهيئة:

- (۱) عجيبٌ أن مشيتك مشية الشباب و أنت من الشيوخ!
- (۲) جلستُ في مكتبة المدرسة جلسة و طالعتُ دروسي بدقة!
- (۳) على الفلاح أن يتبع سيرة من هو خبير في الزراعة لاستخدام الأسمدة!
- (۴) لاتذهب إلى ضيافة الذين عيشتهم عيشة المسرفين، و نحن نلتزم بالاعتدال!

۹۷- عین الصحيح عن صيغة ضمير الفصل:

- (۱) إنّ التغير هي النتيجة الحقيقية لكلّ تعليم حقيقي!
- (۲) يظنّ الناس أنّ الشعور بالسعادة هي نتيجة النجاح!
- (۳) إنّ أعظم عمل في هذه الحياة الدنيا هي القيام بواجباتنا!
- (۴) ذبابة النار هي الموجود الوحيد الذي يولد ضوءاً دون حرارة!

۹۸- عین ما ليس فيه الشرط:

- (۱) ما وقّك في حياتك حتّى الآن؟ إن عرفت ذلك تجد طرقاً أخرى للتوفيق أيضاً!
- (۲) ما رأيت من الفسائل هنا و هناك، قد غرستها أنا مع أبي في تلك الأماكن!
- (۳) من يعتمد على نفسه فهو صاحب جيش يغلب المصاعب بسهولة!
- (۴) من كانت البسمة على وجهه فهو في نظرنا من أقبلت عليه الدنيا!

۹۹- عین التمييز لايمكن أن يأتي مجروراً بحرف «من»:

- (۱) هل عندك كأس عسلاً حتّى تنفقه لفقير يبيت في بيتي الليلة!
- (۲) أعطيت جارك الذي جاء ليلة أمس إلى بيتك وعاء عسلاً!
- (۳) كم مسافراً قد لبث في فندق هذا البلد و ذهب منه راضياً!
- (۴) كم مسافر يأتون يومياً إلى هذا الفندق و يقون فيه!

۱۰۰- عین الصحيح عن العدد أو المعدود:

- (۱) عزمت مجموعة من خمسين ماشياً أن يذهبوا معاً من مدينة واحدة إلى مدينة أخرى في ثلاثة أيام؛
- (۲) في اليوم الأولى ركب خمسة عشر ماشياً السيارة و استطاعوا أن يصلوا إلى مقصدهم بعد ساعتين اثنتين؛
- (۳) في اليوم الثاني لحقتهم مجموعة أخرى و عددهم خمسة و عشرون ماشياً فصاروا ستون شخصاً و واصلوا طريقهم؛

- (۴) ولكن لم يتحمّل أربعون شخصاً و ركبوا السيارة و لم يقدر إلاّ عشرين منهم أن يصلوا إلى المقصد ماشين!

- ۱۰۱- کدام مورد دربارهٔ قبیله قریش، درست است؟
 (۱) از قبایل عرب مستعربه بود.
 (۲) از مَضْر و مَضْر از بنی کنانه بود.
 (۳) عرب عربه و از نسل حضرت اسماعیل بودند.
 (۴) یکی از قبایل عرب قحطانی جنوبی بود.
- ۱۰۲- کدام مورد دربارهٔ جعفر بن ابی طالب، درست است؟
 (۱) ناظر کارشکنی‌های منافقان در غزوه تبوک بود.
 (۲) در آخرین روزهای حیات پدرش ابوطالب در کنار وی بود.
 (۳) در سال هشتم هجری، شاهد شهادت زیدبن حارثه در میدان نبرد بود.
 (۴) پس از سال‌ها زندگی در حبشه، در سال هفتم هجری به مدینه بازگشت.
- ۱۰۳- کدام مورد دربارهٔ موقعیت جغرافیایی و اوضاع اجتماعی طائف در صدر اسلام، درست است؟
 (۱) سفر تبلیغی پیامبر (ص) در سال نهم بعثت به آن شهر، با واکنش نامناسب سران ثقیف روبه‌رو شد.
 (۲) در جنوب شرقی مکه واقع بود و پیامبر (ص) در عام الحُزن سفری تبلیغی به آنجا داشت.
 (۳) شهری با اراضی زراعی و باغات بود و از نظر ساختار اجتماعی فاقد برده بود.
 (۴) در جنوب غربی شهر مکه قرار داشت و محل سکناى قبیله ثقیف بود.
- ۱۰۴- چرا خوارج به تجمیع نیروهای خود نمی‌پرداختند و اغلب در قالب گروه‌های بسیار کوچک با نیروهای اموی درگیر می‌شدند؟
 (۱) به تقیه اعتقادی نداشتند.
 (۲) گروهی مقدس‌مآب و فاقد بصیرت دینی بودند.
 (۳) درصدد کسب رهبری نیروهای ضد اموی بودند.
 (۴) بسیار ساده‌اندیش بودند و نگاهی سطحی به اوضاع داشتند.
- ۱۰۵- کدام مورد دربارهٔ فدک درست است؟
 الف: در دوره امام باقر (ع) به اهل بیت بازگردانده شد.
 ب: عمر بن عبدالعزیز آن را به بیت‌المال بازگرداند.
 ج: مدتی در اختیار مروان بن حکم بود.
 د: عثمان خلیفه سوم آن را به دامادش حارث بخشید.
 (۱) «ب» و «ج» (۲) «ب» و «د» (۳) «الف» و «ج» (۴) «الف» و «د»
- ۱۰۶- در کدام مورد، سیاست یا اقدام نسبت داده شده به خلیفه عباسی، درست است؟
 (۱) معتصم برای مقابله با حمله احتمالی رومیان به بازسازی دژها و سنگربندی مجدد مناطق مرزی پرداخت.
 (۲) معتصم علویان را در تنگنای اقتصادی قرار می‌داد و اگر کسی به آنها نیکی می‌کرد، مجازات می‌شد.
 (۳) متوکل فاقد بینش علمی بود و دشمنی خود را نسبت به خاندان پیامبر (ص) آشکارا بیان می‌کرد.
 (۴) متوکل از اصحاب حدیث حمایت کرد و به مقابله با معتزله و مبارزه شدیدتر با علویان پرداخت.
- ۱۰۷- کدام مورد دربارهٔ استناد مؤلفین کتاب درسی تاریخ اسلام (۲) به منابع برای توضیح یا اثبات موضوعات زیر درست است؟
 الف: در سده سوم هجری قمری تفکر و اندیشه علوی بر کوفه غلبه داشت.
 ب: بر اثر بدگویی ابوداود، زمینه شهادت امام جواد (ع)، فراهم شد.
 ج: عثمان بن سعید و هارون بن مسلم، شاگردان امام حسن عسکری (ع) بوده‌اند.
 (۱) «الف»: کتب رجالی، «ب»: منابع تاریخی، «ج»: گزارشی از شیخ مفید
 (۲) «الف»: گزارشی از شیخ مفید، «ب»: منابع شیعه، «ج»: گزارش برخی مورخین
 (۳) «الف»: نقل قولی از حسن بن علی و شاء، «ب»: گزارش برخی مورخین، «ج»: کتب رجالی
 (۴) «الف»: منابع شیعه، «ب»: گزارشی از شیخ مفید، «ج»: نقل قولی از حسن بن علی و شاء

- ۱۰۸- کتاب «الخلاف» از کیست و در کدام موضوع به نگارش در آمده است؟
 (۱) شیخ طوسی - فقه (۲) شیخ مفید - فقه (۳) شیخ مفید - کلام (۴) شیخ طوسی - کلام
- ۱۰۹- کدام مورد دربارهٔ عظامک جوینی مورخ ایرانی دوره ایلخانان، درست است؟
 الف: در دوره نامسلمانی ایلخانان می‌زیست.
 ب: کتاب تاریخ او منبعی مهم برای دو دوره نامسلمانی و مسلمانی ایلخانان است.
 ج: تلاش کرد مغول‌ها را با آداب کشورداری آشنا کند.
 د: در تاریخ جهانگشا گزارش دست‌اولی را دربارهٔ مسلمان شدن غازان خان آورده است.
- ۱۱۰- (۱) «ب» و «د» (۲) «الف» و «ج» (۳) «الف» و «ب» (۴) «ج» و «د»
 در کدام مورد زمان وقوع دو رویداد مهم تاریخ طریقت صفوی درست بیان شده است؟
 الف: تبدیل شدن طریقت به یک جنبش سیاسی و مذهبی
 ب: گرایش طریقت به مذهب تشیع
 (۱) «الف» بر «ب» مقدم بود و هر دو در قرن نهم هجری روی داد.
 (۲) «ب» بر «الف» مقدم بود و هر دو در قرن نهم هجری اتفاق افتاد.
 (۳) «ب» مربوط به دوره شیخ صفی‌الدین اردبیلی و «الف» مربوط به قرن نهم هجری قمری است.
 (۴) هر دو اتفاق مربوط به دوره جانشینان شیخ صفی‌الدین اردبیلی در قرن‌های هشتم و نهم هجری قمری است.
- ۱۱۱- در کدام مورد امتیازات واگذار شده به روسیه (الف) و انگلستان (ب) در دوره قاجار، درست دسته‌بندی شده است؟
 (۱) «الف»: تأسیس بانک شاهنشاهی و نیروی قزاق - «ب»: تأسیس بانک استقراضی و امتیاز رویتر
 (۲) «الف»: تأسیس نیروی قزاق و ژاندارمری - «ب»: تأسیس بانک استقراضی، اکتشاف و استخراج نفت
 (۳) «الف»: تأسیس بانک استقراضی و نیروی ژاندارمری - «ب»: تأسیس بانک شاهنشاهی و امتیاز شیلات
 (۴) «الف»: تأسیس بانک استقراضی و امتیاز شیلات شمال - «ب»: تأسیس بانک شاهنشاهی و امتیاز تالبوت
- ۱۱۲- در کدام مورد، رویدادهای مهم جهان در فاصله دو جنگ جهانی اول و دوم به ترتیب زمان وقوع از قدیم به جدید (از راست به چپ) به درستی بیان شده است؟
 الف: آلمان و شوروی با یکدیگر پیمان عدم تجاوز امضا کردند.
 ب: هیتلر رهبر حزب نازی، صدر اعظم آلمان شد.
 ج: موسولینی به ایتوپی حمله کرد.
 د: بحران و رکود اقتصادی عظیم آمریکا به پایان رسید.
 (۱) «ب» - «د» - «الف» - «ج»
 (۲) «د» - «ب» - «ج» - «الف»
 (۳) «ج» - «الف» - «د» - «ب»
 (۴) «ب» - «ج» - «الف» - «د»
- ۱۱۳- توضیحات زیر، مربوط به کدام رویدادها در تاریخ مبارزات انقلاب اسلامی است؟
 الف: امام خمینی(ره)، پس از این واقعه، شاه را به‌طور مستقیم سرزنش کردند.
 ب: این اقدام موجب افزایش حضور بهائیان در حکومت می‌شد.
 ج: پس از این واقعه، رهبری امام خمینی(ره) به‌عنوان مرجع دینی برجسته‌تر شد.
 د: امام خمینی(ره)، این رویداد را مغایر با استقلال کشور خواندند.
 (۱) «ج»: لغو تصویب‌نامه انجمن‌های ایالتی و ولایتی - «د»: تصویب لایحه کاپیتولاسیون در مجالس شورای ملی و سنا
 (۲) «ب»: اجرای اصول شش‌گانه - «د»: تصویب لایحه کاپیتولاسیون در مجالس شورای ملی و سنا
 (۳) «الف»: واقعه مدرسه فیضیه قم - «ب»: تغییر قانون انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی
 (۴) «الف»: برگزاری همه‌پرسی انقلاب سفید - «ج»: سخنرانی علیه لایحه کاپیتولاسیون

۱۱۴- کدام مورد عبارت زیر را در خصوص توده‌های هوای ورودی به کشورمان، به درستی کامل می‌کند؟
 «توده هوای ، اگرچه در دوره‌های متفاوتی وارد ایران می‌شوند اما ، شرایط بارش را در بخشی از کشور فراهم می‌کنند.»

- ۱) مرطوب غربی و مرطوب موسمی - همانند توده هوای سودانی
- ۲) مرطوب غربی و سرد و خشک سیبری - همانند توده هوای سودانی
- ۳) مرطوب موسمی و سودانی - برخلاف توده هوای سرد و خشک سیبری
- ۴) مرطوب موسمی و سرد و خشک سیبری - برخلاف توده هوای سودانی

۱۱۵- متن زیر با کدام مورد مطابقت دارد؟

«در تقسیمات کشوری ایران، محدوده طبیعی گل‌فشان‌ها به شکلی است که در قلمروی اداری دو استاندار قرار دارد.»

- ۱) گل‌فشان‌ها در دو استان کرمان و سیستان و بلوچستان واقع شده‌اند و موقعیت ریاضی کمتری نسبت به ناهمواری‌های مریخی دارند.
- ۲) گل‌فشان‌ها در دو استان هرمزگان و سیستان و بلوچستان واقع شده‌اند و زاویه تابش عمودتری نسبت به ناهمواری‌های مریخی دارند.
- ۳) مرزهای سیاسی و اداری برمبنای تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند و ممکن است چند استان در یک ناحیه طبیعی قرار گیرند.
- ۴) مرزهای سیاسی و اداری برمبنای تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند و ممکن است یک ناحیه طبیعی در بیشتر از یک استان قرار گیرد.

۱۱۶- کدام مورد عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«به‌طور کلی کانون‌های آبگیر دائمی ماه از سال بارش دارند. اگر بارش‌ها در این کانون‌ها»

- ۱) ۸ تا ۱۲ - با شدت کمتر و در مدت بیشتر باشد، کمتر نفوذ پیدا می‌کنند و استعداد بیشتری در وقوع سیل خواهند داشت
- ۲) ۸ تا ۱۲ - با شدت کمتر و در مدت بیشتر باشد، بیشتر نفوذ پیدا می‌کنند و استعداد بیشتری در لغزش خواهند داشت
- ۳) حداکثر ۸ - با شدت بیشتر و در مدت کمتر باشد، کمتر نفوذ پیدا می‌کنند و شرایط مناسب‌تری برای سیل فراهم می‌کنند
- ۴) حداقل ۸ - با شدت بیشتر و در مدت کمتر باشد، بیشتر نفوذ پیدا می‌کنند و شرایط مناسب‌تری برای لغزش فراهم می‌کنند

۱۱۷- با توجه به مشخصات خلیج فارس، دریای خزر و عمان، کدام مورد به درستی تدوین شده است؟

- ۱) دریای خزر و خلیج فارس به‌طور مشترک دارای موقعیت نسبی دسترسی به منابع نفت و گاز هستند و هر دو از مناطق ژئوپلیتیک جهان به‌شمار می‌روند.
- ۲) دریای خزر و دریای عمان به‌ترتیب دارای انواع ماهیان خاویاری و مراکز پرورش و صید میگو هستند و هر دو به آب‌های آزاد راه دارند.
- ۳) خلیج فارس و دریای خزر به‌ترتیب دارای انواع ماهیان خاویاری و مراکز پرورش و صید مروارید هستند و هر دو به آب‌های آزاد راه دارند.
- ۴) خلیج فارس و دریای عمان به‌طور مشترک شرایط پرورش و صید مروارید دارند و هر دو از مناطق ژئوپلیتیک جهان به‌شمار می‌روند.

آزمون

کارنامه رتبه‌های بهرتر

رتبه‌های ا تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

www.
arefonline.ir

مرکز مشاوره عارف

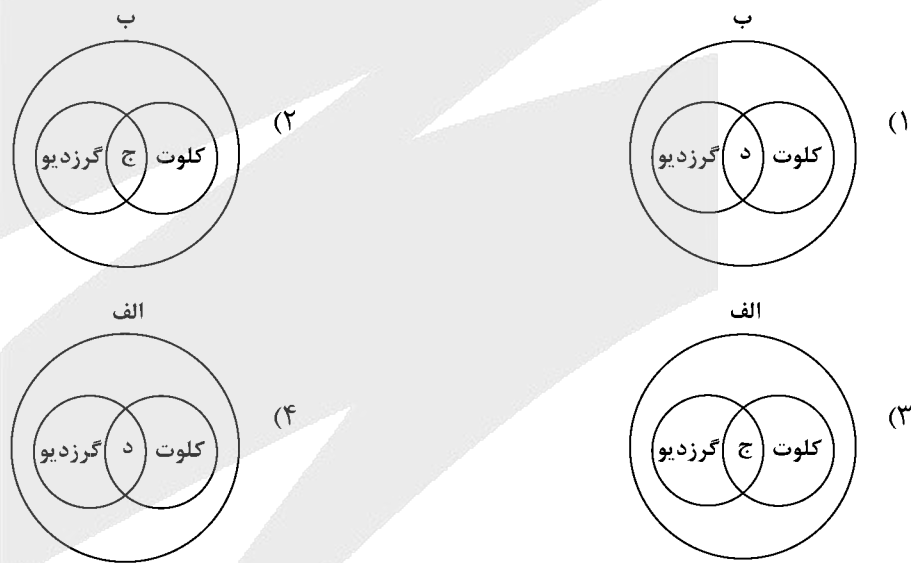

۱۱۸- با بررسی موارد «الف» و «ب»، کدام گزینه درست است؟

- الف: نواحی مجاور خط استوا یا نواحی حاره‌ای، بیشترین جذب و تابش انرژی خورشیدی را دریافت می‌کنند.
 ب: در سال ۲۰۰۹ ماهواره‌ها دمای ۷۰ درجه سانتی‌گراد را برای بیابان لوت به‌عنوان داغ‌ترین نقطه زمین ثبت کردند.
 (۱) بیابان‌های نواحی مجاور خط استوا به‌عنوان گرم‌ترین نواحی جهان محسوب می‌شوند، زیرا این نواحی کم‌فشار هستند و بیشترین جذب و تابش انرژی خورشیدی را دریافت می‌کنند.
 (۲) اگرچه بیابان‌های گرم مجاور خط استوا فاقد بیشترین جذب و تابش انرژی خورشیدی هستند اما به دلیل داشتن نواحی کم‌فشار، به‌عنوان گرم‌ترین نواحی جهان محسوب می‌شوند.
 (۳) بیابان‌های گرم و مجاور مدارهای رأس‌السرطان و رأس‌الجدی با وجود اینکه بیشترین جذب انرژی خورشیدی را ندارند، اما به‌عنوان گرم‌ترین نواحی جهان محسوب می‌شوند.
 (۴) بیابان‌های نواحی جنب استوایی به‌عنوان گرم‌ترین نواحی جهان محسوب می‌شوند، زیرا این نواحی پرفشار هستند و بیشترین جذب و تابش انرژی خورشیدی را دریافت می‌کنند.

۱۱۹- با توجه به موارد زیر، کدام مورد به‌درستی ترسیم شده است؟

- الف: اشکال کاوشی و حاصل‌کننده‌شدن ذرات و انتقال آن به مکان دیگر
 ب: اشکال تراکمی و حاصل‌انباشته‌شدن ذرات توسط باد در یک مکان
 ج: حاصل‌تخریب بخش نرم‌تر و باقی‌ماندن بخش‌های سخت و مقاوم‌تر
 د: حاصل‌حمل بخش مواد ریزدانه‌تر و باقی‌ماندن بخش‌های مواد درشت‌تر

۱۲۰- با توجه به موارد زیر، کدام یک در خصوص کشور «چین»، درست است؟

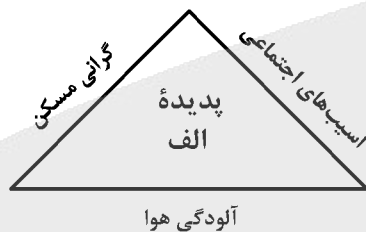
- الف: دارای طولانی‌ترین شبکه ریلی در جهان است و ۸۰ درصد آن مربوط به حمل‌بار است.
 ب: علاوه‌بر دارا بودن مزارع وسیع گندم و ذرت، از مهم‌ترین مراکز دامداری تجاری جهان است.
 ج: در نظام سرمایه‌داری، یک کشور نیمه‌پیرامونی است و از کشورهای پیرامونی قوی‌تر است.
 د: در دو دهه اخیر در زمینه صنعت، به یکی از قدرت‌های صنعتی جهان تبدیل شده است.
 (۱) موارد «الف» و «ج» برخلاف «ب» و «د» با جغرافیای این کشور مطابقت دارد.
 (۲) موارد «الف» و «ب» برخلاف «ج» و «د» با جغرافیای این کشور مغایرت دارد.
 (۳) موارد «ج» و «د» برخلاف «الف» و «ب» با جغرافیای این کشور مغایرت دارد.
 (۴) موارد «ب» و «د» برخلاف «الف» و «ج» با جغرافیای این کشور مطابقت دارد.

۱۲۱- کدام مورد با متن زیر مطابقت دارد؟

«کشورهای اتحادیه اروپا در امور سیاست خارجی، کشاورزی، تجارت و نظایر آن، از اصول و شیوه‌های مشترکی پیروی می‌کنند.»

- ۱) اتحادیه اروپا یک منطقه ژئوپلیتیک و ناحیه سیاسی فراملی است که کشورهای عضو آن به دلیل داشتن نظام سیاسی فدرال، تحت مدیریت مشترک قرار می‌گیرند.
- ۲) در یک ناحیه سیاسی فراملی مانند اتحادیه اروپا، یک منطقه ژئوپلیتیک شکل گرفته است زیرا قدرت به طور مطلق بر سیاست و جغرافیا تأثیر گذاشته است.
- ۳) منطقه ژئوپلیتیک صرفاً میان کشورهای همسایه شکل می‌گیرد و این کشورها تحت مدیریت مشترک، موازنه تجاری منفی را به مثبت تبدیل می‌کنند.
- ۴) در منطقه ژئوپلیتیک، تعدادی کشور هم‌جوار به دلیل داشتن ارزش‌های جغرافیایی، با یکدیگر وارد تعامل کنش و واکنش می‌شوند.

۱۲۲- با بررسی شکل زیر، کدام مورد مطابق با پدیده «الف» تدوین شده است؟

- ۱) این پدیده مغایر با سه رکن شهر پایدار تنظیم شده است و شهرها و روستاها را به ترتیب به مکان‌های مهاجرفرست و مهاجرپذیر تبدیل می‌کند.
- ۲) این پدیده براساس سه رکن شهر پایدار تنظیم شده است و شهرها و روستاها را به ترتیب به مکان‌های مهاجرپذیر و مهاجرفرست تبدیل می‌کند.
- ۳) با تحقق شهر پایدار از شکل‌گیری پدیده «الف» جلوگیری می‌شود، زیرا این پدیده، شهرها را بیشتر از گذشته به مکان مهاجرپذیر تبدیل می‌کند.
- ۴) با تحقق شهر پایدار، شکل‌گیری پدیده «الف» متوقف می‌شود، زیرا این پدیده، روستاها را بیشتر از گذشته به مکان مهاجرفرست تبدیل می‌کند.

۱۲۳- در عرصه تجارت جهانی، کشور ما گاز طبیعی را از طریق خطوط لوله به برخی کشورهای همسایه صادر می‌کند. کدام مورد با مشخصات این کشورها مطابقت دارد؟

- ۱) کشور عراق همانند جمهوری آذربایجان از جمله کشورهای واردکننده هستند که بخش اعظم این کشورها به صورت فدرال اداره می‌شود.
- ۲) کشور عراق از جمله کشورهای واردکننده است که دارای طولانی‌ترین مرز با ایران است و بخش اعظم این کشور به صورت یکپارچه است.
- ۳) کشور جمهوری آذربایجان از دیگر کشورهای واردکننده است که به دلیل داشتن نواحی خودمختار، به صورت الگوی فدرال، اداره می‌شود.
- ۴) کشور جمهوری آذربایجان همانند عراق به طور مشترک از واردکننده‌های گاز طبیعی از ایران هستند و فاقد نظام سیاسی تک‌ساخت هستند.

۱۲۴- با توجه به عنوان کشتی‌های مطرح‌شده، کدام مورد به موضوع درستی اشاره دارد؟

الف: کشتی‌های کروز ب: کشتی‌های فله‌بر ج: کشتی‌های رو-رو

(۱) کشتی‌های مورد «ج» از نظر اندازه استاندارد هستند و سرعت حمل و ظرفیت حمل کالاها را به ترتیب افزایش و کاهش داده‌اند.

(۲) کشتی‌های مورد «ب» همانند حمل‌ونقل لوله‌ای در انتقال کالاهایی مانند نفت، گاز، مواد پتروشیمی و غلات استفاده می‌شود.

(۳) کشتی‌های مورد «الف» از جمله کشتی‌های مسافری هستند که با وجود سرعت زیاد، از مبدأ و مقصد مشترکی برخوردارند.

(۴) کشتی‌های مورد «ب» همانند مورد «ج» و برخلاف مورد «الف» از مهم‌ترین کشتی‌های غیرمسافری و حمل کالا به‌شمار می‌روند.

۱۲۵- شرایط استعداد بیشتر وقوع زمین‌لغزش را در کدام تصویر می‌توان جست‌وجو کرد؟

۱۲۶- کدام عبارت، تعریف محسوب می‌شود؟

- (۱) دانش منطق، زمینه‌ساز دستیابی به مهارت تفکر فلسفی است.
- (۲) استفاده از تصدیق‌های معلوم برای کشف تصدیق مجهول.
- (۳) با استفاده از وسایل نقلیه عمومی باعث کاهش آلودگی هوا شوید.
- (۴) قواعد تعریف درست را می‌آموزیم تا احتمال خطا در اندیشه را کاهش دهیم.

۱۲۷- در کدام مورد، هر سه نوع دلالت به کار رفته است؟

- (۱) در زندان قدم زد تا در پاهای خود احساس سنگینی کرد؛ سپس به پشت دراز کشید.
- (۲) روزی بچه آهوپی را به دام افکند، پایش را شکست و سگی را به پاسبانی‌اش گماشت.
- (۳) فردی مثل سقراط، همیشه خواب راحت را از دیدگان فضل‌فروشان می‌رباید.
- (۴) چهره بگشا، به سوی مادرت برو و رویش را ببوس.

۱۲۸- می‌دانیم که مفهوم B اعم از مفهوم A و مفهوم C اعم از مفهوم B است. نسبت میان A با نقیض C و نقیض B با C به ترتیب کدام است؟

- (۱) تباین - عموم و خصوص من وجه
 - (۲) تباین - تباین
 - (۳) عموم و خصوص من وجه - عموم و خصوص مطلق
 - (۴) تباین - عموم و خصوص مطلق
- ۱۲۹- در چندین ماه آغازین شیوع کووید ۱۹، موردی از ابتلای کودکان گزارش نشده بود و پزشکان معتقد بودند که کودکان دچار کووید ۱۹ نمی‌شوند. کدام عبارت درباره این نتیجه‌گیری مناسب‌تر است؟

- (۱) قیاسی است که حد وسط ندارد.
- (۲) با چشم‌پوشی از موارد نقض است.
- (۳) مغالطه ایهام انعکاس است.
- (۴) نوعی تعمیم شتاب زده است.

۱۳۰- در کدام مورد، مغالطه ایهام انعکاس وجود دارد؟

- (۱) تعدادی از کالاهایی که صادر می‌شوند، از مالیات معاف نشده‌اند، پس چند قلم از کالاهای معاف از مالیات، صادر نشده‌اند.
- (۲) چون هیچ‌یک از علفخوارانی که تاکنون مشاهده شده بدون سم نبوده‌اند، می‌فهمیم که بعضی بدون سم‌ها جزء علفخواران نیستند.
- (۳) بعضی فیلسوفان، رابطه ضروری میان علت و معلول را انکار می‌کنند، پس تعدادی از کسانی که منکر ضرورت علی و معلولی‌اند، فیلسوف‌اند.
- (۴) طبق نظرسنجی‌ها، هیچ‌یک از مردم موافق افزایش قیمت کالاهای اساسی نیستند، پس ما با افزایش قیمت کالاهای اساسی موافق نیستیم.

۱۳۱- اگر نقیض یکی از مقدمات قیاسی «بعضی م ج نیست.» و «م» حد وسط آن باشد، کدام نتیجه نمی‌تواند از این قیاس به دست آید؟

- (۱) بعضی پ ج است.
- (۲) هر پ ج است.
- (۳) بعضی پ ج نیست.
- (۴) بعضی ج پ نیست.

۱۳۲- در کدام مورد، مراحل رسیدن به درک و دریافت فلسفی از یک موضوع، به درستی بیان شده است؟

- (۱) اختلاف نظر متفکران در مورد سعادت ← سعادت چیست؟ ← اعتدال میان قوا، عامل سعادت انسان است. ← سعادت انسان مشروط به وجود عالم آخرت است.
- (۲) آیا علیت در سراسر هستی جاری است؟ ← این عالم یک پدیده است، پس حتماً علتی دارد. ← پیر شدن انسان چه علتی دارد؟ ← چون انسان دارای بدن مادی است، پیر می‌شود.
- (۳) از دنیا رفتن یکی از اطرافیان ← آیا مرگ، نابودی و نیستی است؟ ← انسان دارای نفس غیرمادی است. ← مرگ انتقال از عالم ماده به عالمی دیگر است.
- (۴) مشاهده یک دختر بچه دستفروش ← آیا عدالت در مورد این دختر بچه تحقق یافته است؟ ← چگونه می‌توان فقر را در جامعه کاهش داد؟ ← عدالت، قرار گرفتن هرکس در جای مناسب خویش است.

۱۳۳- کدام یک، هدف اصلی طرح تمثیل غار را بیان می کند؟

- (۱) توصیف چگونگی اسارت انسان در بند عادت‌ها
 (۲) نشان دادن نقش عقل در رهایی از جهل
 (۳) بیان تدریجی بودن سیر عقلانی به سوی حقیقت
 (۴) نشان دادن نقش تعصبات در دوری از حقیقت

۱۳۴- کدام مورد، عبارت زیر را به نحو مناسب تکمیل می کند؟

«برخلاف فیلسوفان ایونی، مورد توجه سقراط او به مسائل مربوط به توجه داشت و همین مطلب، وجه او با سوفسطائیان بود.»

- (۱) هستی و نیستی - نبود - انسان - اشتراک
 (۲) حقیقت انسان - بود - سعادت - تفاوت
 (۳) تغییرات طبیعت - نبود - فضیلت و رذیلت - اشتراک
 (۴) مسئله حقیقت و خطا - بود - اخلاق و سیاست - تفاوت

۱۳۵- کدام مورد، عبارت روبه‌رو را به درستی کامل نمی کند؟ «هرگاه شخصی»

- (۱) بداند که خطا می کند، پس توانایی رسیدن به حقیقت را دارد
 (۲) اصل دانستن را انکار کند، باید حقیقت و خطا نزد او یکسان باشد
 (۳) در اصل دانستن شک کند، هیچ دانشی در ذهن او شکل نمی گیرد
 (۴) تصور کند که نمی تواند شناخت‌هایش را منتقل کند، نباید سخن بگوید

۱۳۶- کدام عبارت به ترتیب، بیانگر شباهت و تفاوت نظر دکارت با کانت در حوزه معرفت‌شناسی است؟

- (۱) حواس و عقل، هریک، یافته‌های خاص خود را دارند. - پایه‌های عقلانی علوم تجربی از طریق تجربه قابل دستیابی نیستند.
 (۲) معرفت به وجود نفس مجرد، از تجربه حاصل نشده است. - با استدلال عقلی می توان وجود خدا را اثبات کرد.
 (۳) مفهوم علیت در قوه ادراکی انسان وجود دارد. - روش عقلی، تنها یکی از روش‌های شناخت پدیده‌ها است.
 (۴) درک مصادیق علیت، توسط حواس صورت می گیرد. - درک وجود خدا، نیازی به حس و تجربه ندارد.

۱۳۷- درباره کدام عبارت میان معتقدان به دیدگاه‌های مختلف اخلاقی، اختلاف نظر وجود دارد؟

- (۱) ویژگی‌هایی مانند عدالت و صداقت و رفتار براساس آنها، برای سلامت اجتماع ضروری هستند.
 (۲) از آن جا که انسان زندگی اجتماعی دارد، ناگزیر است منفعت دیگران را نیز در رفتارهای خود در نظر بگیرد.
 (۳) تشخیص رفتار درست از نادرست و دستیابی به سعادت فردی و اجتماعی، از طریق عقل امکان پذیر می شود.
 (۴) هرگاه انسان خواهان آزادی در برابر دیگران باشد، باید به دیگران هم حق بدهد که در برابر او همان قدر آزاد باشند.

۱۳۸- اگر وجود جزء مفهوم ماهیت بود، آنگاه

- (۱) دو مفهوم از یک واقعیت قابل انتزاع نبود
 (۲) وجود و ماهیت عین هم بودند
 (۳) هیچ ماهیتی با ماهیت دیگر تفاوتی نداشت
 (۴) همه ماهیات واجب‌الوجود بودند

۱۳۹- کدام تعریف برای «معلول» مناسب تر است؟

- (۱) چیزی که علت به او وجود می دهد.
 (۲) چیزی که در حالت تساوی میان وجود و عدم است.
 (۳) آن چه که به دیگری وابسته است.
 (۴) آن چه که از دیگری هستی می گیرد.

۱۴۰- کدام عبارت درست است؟

- (۱) رخ دادن حوادث غیرمنتظره و پیش‌بینی نشده در طبیعت، نشان می دهد که قوانین طبیعی، قطعی نیست.
 (۲) هرگاه مجموعه‌ای از حوادث، طی یک فرایند به نتیجه خاصی منتهی شوند، این فرایند باید برنامه‌ریزی شده باشد.
 (۳) این نظر که موجودات زنده حاصل تکامل تدریجی موجودات ساده‌ترند، با اعتقاد به علیت سازگار نیست.
 (۴) این تصور که جهان در اثر انفجار یک ماده بسیار فشرده گسترش یافته، علت نخستین را نفی می کند.

۱۴۱- فرض سلسله‌ای نامتناهی از علت‌ها که هر علتی وابسته به علت قبل از خود باشد، کدام نتیجه نهایی را به دنبال دارد؟

- (۱) وجود هیچ معلولی ضرورت پیدا نمی کند.
 (۲) تسلسل علل نامتناهی پیش می آید.
 (۳) مجموعه علت و معلول‌ها بی‌شمار می شوند.
 (۴) به علتی که معلول نباشد، نمی‌رسیم.

۱۴۲- کدام عبارت برای یک فیلسوف تجربه‌گرا غیرقابل پذیرش است؟

- ۱) روشی که عقل با آن به شناخت واقعیت می‌رسد، روش تجربی است.
- ۲) عقل انسان، قادر به شناخت قانون‌های طبیعت است.
- ۳) انسان به کمک عقل، امور زندگی خود را تدبیر می‌کند.
- ۴) عقل، نقشی در بررسی و اثبات درستی گزاره‌ها ندارد.

۱۴۳- به ترتیب، هریک از موارد زیر با کدام مرحله از مراحل عقل مرتبط است؟

- هر مجموعه‌ای زیرمجموعه‌های خود را دربر می‌گیرد.
- حیوانات یا خزنده هستند یا بر روی دو پا راه می‌روند.
- دو قضیه متضاد قابل جمع در صدق نیستند.

۱) عقل بالفعل - عقل بالفعل - عقل بالفعل	۲) عقل بالفعل - عقل بالفعل - عقل بالملکه
۳) عقل بالملکه - عقل بالفعل - عقل بالملکه	۴) عقل بالملکه - عقل بالملکه - عقل بالملکه

۱۴۴- هریک از موارد «الف» و «ب» به ترتیب، با کدام‌یک از عوامل زمینه‌ساز حیات عقلی جامعه نوحاسته مسلمانان، تناسب بیشتری دارد؟

الف: قرآن کریم می‌فرماید: «اوست اول و آخر و اوست ظاهر و باطن».

ب: پیامبر(ص) از میان دو گروه که یکی به عبادت و دیگری به گفت‌وگوی علمی مشغول بودند، به گروه دوم پیوست.

- ۱) طرح مباحث عقلی و فلسفی - تکریم علم به‌عنوان ثمره خردورزی
- ۲) طرح مباحث عقلی و فلسفی - دعوت به یادگیری علم در هر جا باشد
- ۳) ارزش قائل شدن برای خود اندیشه و خردورزی - طرح مباحث عقلی و علمی
- ۴) ارزش قائل شدن برای خود اندیشه و خردورزی - تکریم پیوسته عالمان و دانشمندان

۱۴۵- مناسب‌ترین دلیل برای این که ملاصدرا نام مهم‌ترین کتاب فلسفی خود را براساس مراحل سفر عرفانی انتخاب کرده، کدام است؟

- ۱) وی در این کتاب، مراحل چهارگانه سفر عرفانی را تبیین عقلی و فلسفی کرده است.
- ۲) در این کتاب، مباحث فلسفی متناظر با مراحل سفر عرفانی دسته‌بندی و تدوین شده‌اند.
- ۳) مباحث این کتاب در مورد چگونگی سلوک به سوی حق و سپس بازگشت به خلق است.
- ۴) ملاصدرا فیلسوفی عارف بود و عارفان معتقدند که سیر و سلوک انسان به سوی کمال، مرحله‌ای دارد.

۱۴۶- یک واحد تولید کفش با ۱۰ نیروی کار، به شرح زیر فعالیت می‌کند. با توجه به درآمد و هزینه‌های آن، سود واقعی این واحد تولیدی چقدر است؟

الف: خرید مواد اولیه در هر ماه $\frac{1}{8}$ سرمایه فیزیکی

ب: دستمزد ماهیانه هر کارگر ۴ میلیون تومان

ج: هزینه آب، برق، گاز و اجاره ماهیانه، معادل ۲۵ درصد دستمزد کارگران در سال

د: سرمایه فیزیکی (تجهیزات تولید)، معادل ۸۰۰ میلیون تومان

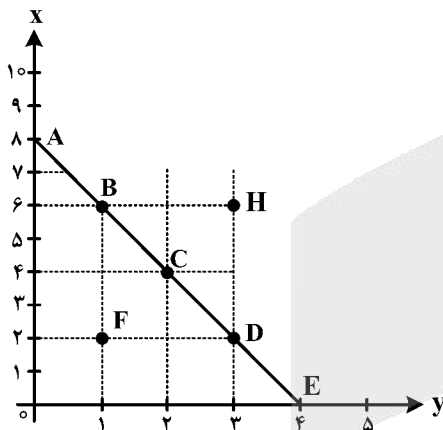
ه: ماهیانه ۱۵۰۰ جفت کفش تولید و با قیمت ۶۰۰ هزار تومان فروخته می‌شود.

و: هزینه فرصت (هزینه پنهان) کارفرما برای شاغل شدن در یک شرکت مهندسی، ماهیانه ۲۰ میلیون تومان است.

(۱) ۶,۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰ (۲) ۷,۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰

(۳) ۶,۸۸۰,۰۰۰,۰۰۰ (۴) ۶,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰

۱۴۷- مرز امکانات بودجه (قید بودجه) خانواده‌ای برای خرید دو گروه کالا (X) و خدمات (Y) به شکل زیر ترسیم شده است. اگر قیمت کالا معادل ۵ واحد پولی ($P(x) = 5$) و قیمت خدمات معادل ۱۰ واحد ($P(y) = 10$) باشد، با توجه به نقاط روی خط قید بودجه، کدام مورد درست نیست؟

(۱) قید بودجه برای این خانواده با هر ترکیبی از X و Y، یکسان است.

(۲) برای بدست آوردن یک واحد (Y) بیشتر، باید یک واحد (X) از دست بدهد.

(۳) برای بدست آوردن یک واحد بیشتر از (X) مستلزم از دست دادن (Y) بیشتر است.

(۴) حرکت از بالا به پایین خط بودجه (A, B, C, D و E) به معنی از دست دادن کالای X است.

۱۴۸- کدام مورد، هزینه فرصت اجتماعی «کمک‌های بلاعوض به فقرا» را تبیین می‌کند؟

(۱) کمک به افراد کم‌توان مالی، انتظار آنها را افزایش می‌دهد و به عدم فعالیت اقتصادی تشویق می‌کند.

(۲) دولت باید از همه مردم مالیات بیشتر بگیرد که در بیشتر اوقات امکان‌پذیر نیست.

(۳) کمک دولت به افراد نیازمند، سبب افزایش اشتغال در جامعه می‌شود.

(۴) با اختصاص منابع به این نوع کمک‌ها، سرمایه برای فعالیت‌های مولد کاهش می‌یابد.

محل انجام محاسبات

۱۴۹- یک دامدار، شیر تولیدی خود را به کارگاه تولید محصولات لبنی ۲ میلیون تومان می‌فروشد. کارگاه خامه تولید شده از شیر را به شیرینی‌پزی به قیمت ۳ میلیون تومان می‌فروشد و شیرینی‌پزی یک کیلوگرم درست شده از خامه را به مغازه‌دار ۴ میلیون تومان می‌فروشد و مغازه‌دار آن کیلوگرم را به قیمت ۵ میلیون تومان به مشتری می‌فروشد. اگر نرخ VAT، ده درصد باشد، مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده و مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده توسط مغازه‌دار به ترتیب چند هزار تومان است؟

(۲) چهارصد - صد

(۱) پانصد - صد

(۴) یک میلیون و چهارصد - چهارصد

(۳) نهصد - چهارصد

۱۵۰- با توجه به اثر هر یک از روش‌های درآمدزایی دولت، کدام یک از موارد زیر درست نیست؟

(۱) درآمد ناشی از فروش دارایی‌های تجدیدنپذیر به دلیل نوسان قیمت و وابستگی به قیمت بازارهای بین‌المللی، درآمد قابل اطمینانی نیست.

(۲) ایجاد بدهی از طریق قرض از مردم در هنگام سرمایه‌گذاری عمرانی با فروش اوراق مشارکت، یک نوع درآمد پایدار و مؤثر در اقتصاد کشور است.

(۳) اگر درآمد حاصل از فروش دارایی‌ها به خلق دارایی جدید منجر نشود، حتماً نسل‌های آینده متضرر می‌شوند.

(۴) درآمد حاصل از مالیات‌ها فراتر از کسب درآمد است زیرا رفتار مصرف‌کنندگان را اصلاح می‌کند.

۱۵۱- کدام مورد در رابطه با قرارداد «گات» درست است؟

(۱) کشورهای آلمان و اروپای شرقی و ایالات متحده در جهت تقویت و حمایت از صنایع داخلی خود، تعرفه‌های حمایتی متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند.

(۲) کنگره آمریکا، تعرفه‌های گمرکی را تا ۵۲ درصد افزایش داد و سایر کشورها به تلافی این اقدام، تجارت خود را با آمریکا کاهش دادند و قرارداد تجارت آزاد، مشهور به «گات» را امضا کردند.

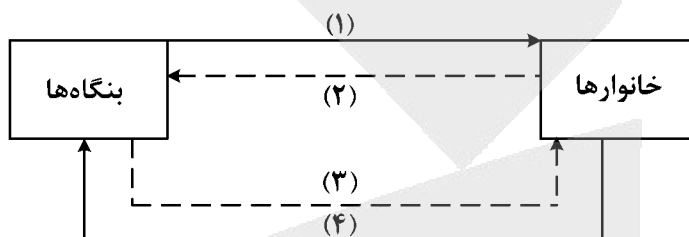
(۳) سیاست‌های حمایت‌گرایانه ایالات متحده و برخی کشورهای اروپایی باعث به وجود آمدن مشکلاتی شده بود که کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل به نام گات در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد.

(۴) بیست‌وسه کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورها علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی را امضا کردند که بعدها به سازمان دائمی تجارت جهانی تبدیل شد.

محل انجام محاسبات

- ۱۵۲- عبارتهای زیر به ترتیب به کدام اشتباههای رایج در تصمیم‌گیری اشاره دارد؟
- وقتی کتابی را که خریده‌ایم آن را دوست نداریم اما به خاطر پولی که داده‌ایم تا آخرش می‌خوانیم.
 - شخصی برای تکمیل نورپردازی باغچه منزل خود، زیر بار سنگین پرداخت اقساط آن می‌رود.
 - لباس فروشی که حاضر نیست پیشنهاد شریک خود را برای فروش از طریق شبکه‌های اجتماعی بپذیرد.
- (۱) بی‌توجهی به هزینه‌های دررفته - بی‌صبری زیاد - چسبیدن به وضعیت فعلی
 (۲) اعتماد به نفس بیش از حد - بی‌صبری زیاد - چسبیدن به وضعیت فعلی
 (۳) اعتماد به نفس بیش از حد - خودرأی بودن - توجه به هزینه‌های دررفته
 (۴) بی‌صبری زیاد - خودرأی بودن - توجه به هزینه‌های دررفته

۱۵۳- شکل زیر جریان چرخه اقتصادی بین خانوارها و بنگاه‌ها را نشان می‌دهد. کدام مورد درست است؟

- (۱) جریان «۴» و «۲» بیانگر عرضه و تقاضای بازار کالا است.
 (۲) رابطه شماره «۱» و «۴» به ترتیب بازار عوامل تولید و کالا و خدمات را بیان می‌کند.
 (۳) رابطه بنگاه‌ها و خانوارها در شماره «۳» و «۴» به ترتیب جریان درآمد و عوامل تولید را نشان می‌دهد.
 (۴) جریان شماره «۴» و «۲» به ترتیب، مجموعه خریداران و فروشندگان کالاها و خدمات را نشان می‌دهد.
- ۱۵۴- اطلاعات یک جامعه فرضی مطابق جدول زیر است. اگر یک درصد از جمعیت شاغلین، به امید یافتن شغل بهتر، کار خود را ترک کنند، دچار چه نوع بیکاری شده‌اند و جمعیت شاغلین در این حالت چقدر است؟

جمعیت کل	جمعیت پایین‌تر از ۱۵	جمعیت غیرفعال	جمعیت بیکار
۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۵٪ جمعیت کل	۳۰٪ جمعیت بالای ۱۵	۲,۰۰۰,۰۰۰

- (۱) اصطکاک - ۳,۹۵۰,۰۰۰
 (۲) اصطکاک - ۳,۹۱۰,۵۰۰
 (۳) ساختاری - ۳,۹۵۰,۰۰۰
 (۴) ساختاری - ۴,۹۱۰,۵۰۰

محل انجام محاسبات

۱۵۵- نقش اصلی پول در مبادلات چیست و با افزایش سطح عمومی قیمت‌ها، کدام وظیفه پول به درستی تحقق نمی‌یابد؟

(۱) وظیفه سنجش ارزش - وسیله پرداخت آتی

(۲) وظیفه سنجش ارزش - وسیله پرداخت در مبادله

(۳) وظیفه تسهیل مبادلات - وسیله پرداخت در مبادلات

(۴) وظیفه تسهیل مبادله - وظیفه پس‌انداز و حفظ ارزش پول

۱۵۶- کدام یک از پول‌های زیر، خصوصیتی اعتباری دارند؟

(۲) فلزی - تحریری - اسکناس

(۱) تهاتری - ثبتي - الكترونيكي

(۴) تهاتری - ثبتي - اسکناس

(۳) کاغذی - تحریری - الكترونيكي

۱۵۷- کدام مورد، دربردارنده پاسخ درست برای پرسش‌های زیر است؟

- کدام روش را کشورها برای کنترل تورم و تنظیم نقدینگی در گردش به کار می‌گیرند؟

- در حالت رکود اقتصادی کدام سیاست اعمال می‌شود؟

- کدام یک از سیاست‌های پولی برای مدیریت حجم نقدینگی و حفظ ارزش پول اعمال می‌شود؟

(۱) افزایش تعرفه‌های گمرکی بر واردات - فروش اوراق مشارکت - سیاست مالی انقباضی

(۲) افزایش تعرفه‌های گمرکی بر واردات - خرید اوراق مشارکت - سیاست مالی انبساطی

(۳) سیاست بازار باز - خرید اوراق مشارکت - سیاست پولی انقباضی

(۴) سیاست بازار باز - فروش اوراق مشارکت - سیاست پولی انبساطی

۱۵۸- هریک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش از تاریخ معاصر ایران است؟

- بهبود خدمات پستی و انتقال وجوه بین شهرها

- اقتصاد یکپارچه و مستقل هماهنگ با لایه‌های دینی و اجتماعی و فرهنگی کشور

- نظام نوین در مالیات ستانی

- تأسیس شرکت اسلامی

(۱) قاجار - حکومت صفویه - پهلوی - قاجار

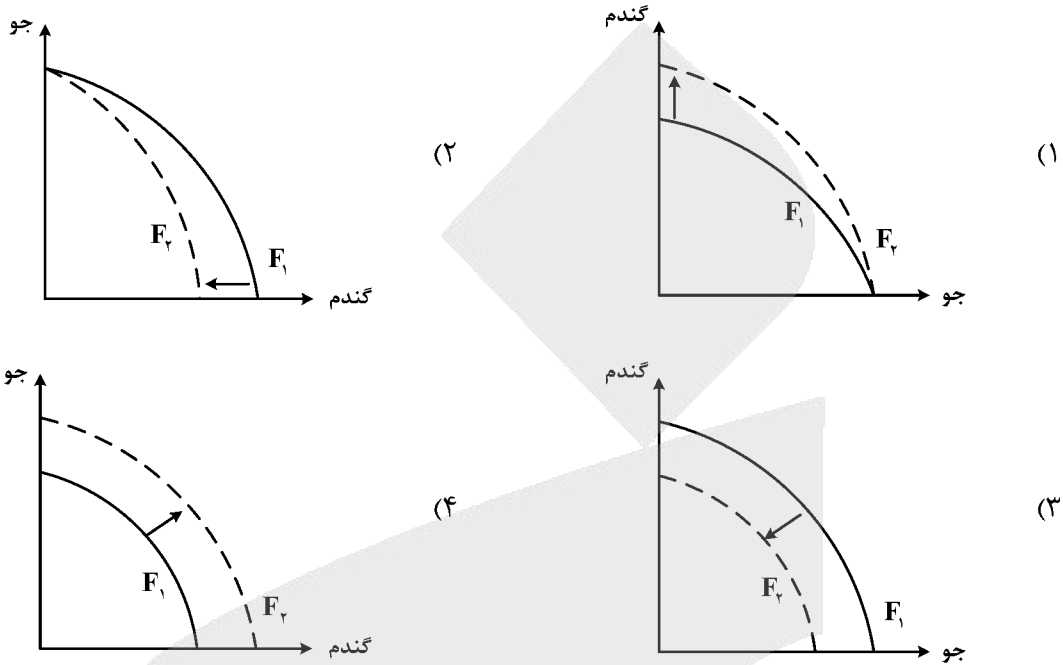
(۲) پهلوی - قاجار - نیمه دوم حکومت صفویه - قاجار

(۳) قاجار - حکومت صفویه - پهلوی - دوران شکوفایی تمدن اسلامی

(۴) پهلوی - قاجار - نیمه دوم حکومت صفویه - دوران شکوفایی تمدن اسلامی

محل انجام محاسبات

۱۵۹- پژوهشگران مرکز تحقیقات ژنتیک ایران اعلام کردند: «نوع جدیدی از بذر گندم و جو تولید و به بازار عرضه کردند که تعداد محصول در هر خوشه را از ۱۰ عدد به ۳۰ عدد افزایش می‌دهد.» با توجه به رابطه رشد و پیشرفت علمی و اقتصادی و تأثیر آن بر منحنی امکانات تولید، کدام شکل صحیح است؟

۱۶۰- با توجه به اطلاعات وضعیت توزیع درآمد برای کشورهای A، B و C در جدول زیر، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

کشور	سهام دهک اول	سهام دهک ششم	سهام دهک دهم
A	۴	۹	۲۸
B	۵	۸	۴ برابر دهک ششم
C	۱۰ درصد دهک دهم	۹	۳۰

الف: توزیع درآمد در کدام کشور مناسب‌تر است؟

ب: کدام گروه، کمترین درصد درآمد ملی را دارد؟

ج: توزیع درآمد در کدام جامعه، نامناسب‌تر است؟

(۱) B - دهک اول کشور A - C

(۲) B - دهک اول کشور C - C

(۳) A - دهک اول کشور B - A

(۴) A - دهک اول کشور A - B

محل انجام محاسبات

کد دفترچه				عنوان دفترچه						گروه آزمایشی	
۳۲۱A - ۳۲۲A				دفترچه ۱ - دفترچه ۲						۳ - علوم انسانی	
شماره سوال	گزینه صحیح	شماره سوال	گزینه صحیح	شماره سوال	گزینه صحیح	شماره سوال	گزینه صحیح	شماره سوال	گزینه صحیح	شماره سوال	گزینه صحیح
۱	۱	۳۱	۴	۶۱	۲	۹۱	۱	۱۲۱	۴	۱۵۱	۴
۲	۲	۳۲	۴	۶۲	۴	۹۲	۲	۱۲۲	۱	۱۵۲	۱
۳	۴	۳۳	۱	۶۳	۱	۹۳	۱	۱۲۳	۲	۱۵۳	۳
۴	۱	۳۴	۲	۶۴	۳	۹۴	۳	۱۲۴	۴	۱۵۴	۲
۵	۳	۳۵	۳	۶۵	۴	۹۵	۲	۱۲۵	۳	۱۵۵	۴
۶	۴	۳۶	۲	۶۶	۴	۹۶	۴	۱۲۶	۲	۱۵۶	۳
۷	۲	۳۷	۴	۶۷	۴	۹۷	۱	۱۲۷	۴	۱۵۷	۳
۸	۱	۳۸	۱	۶۸	۳	۹۸	۴	۱۲۸	۱	۱۵۸	۱
۹	۲	۳۹	۴	۶۹	۱	۹۹	۱	۱۲۹	۴	۱۵۹	۴
۱۰	۴	۴۰	۳	۷۰	۲	۱۰۰	۳	۱۳۰	۱	۱۶۰	۲
۱۱	۴	۴۱	۴	۷۱	۴	۱۰۱	۱	۱۳۱	۳		
۱۲	۲	۴۲	۲	۷۲	۲	۱۰۲	۳	۱۳۲	۳		
۱۳	۳	۴۳	۱	۷۳	۳	۱۰۳	۲	۱۳۳	۲		
۱۴	۳	۴۴	۳	۷۴	۱	۱۰۴	۴	۱۳۴	۱		
۱۵	۱	۴۵	۲	۷۵	۳	۱۰۵	۱	۱۳۵	۳		
۱۶	۳	۴۶	۱	۷۶	۱	۱۰۶	۴	۱۳۶	۲		
۱۷	۱	۴۷	۳	۷۷	۲	۱۰۷	۲	۱۳۷	۳		
۱۸	۲	۴۸	۲	۷۸	۴	۱۰۸	۱	۱۳۸	۴		
۱۹	۴	۴۹	۴	۷۹	۳	۱۰۹	۳	۱۳۹	۴		
۲۰	۳	۵۰	۱	۸۰	۱	۱۱۰	۴	۱۴۰	۲		
۲۱	۱	۵۱	۲	۸۱	۴	۱۱۱	۲	۱۴۱	۱		
۲۲	۱	۵۲	۴	۸۲	۲	۱۱۲	۳	۱۴۲	۴		
۲۳	۲	۵۳	۱	۸۳	۳	۱۱۳	۲	۱۴۳	۳		
۲۴	۴	۵۴	۲	۸۴	۴	۱۱۴	۱	۱۴۴	۱		
۲۵	۴	۵۵	۴	۸۵	۳	۱۱۵	۴	۱۴۵	۲		
۲۶	۱	۵۶	۳	۸۶	۱	۱۱۶	۲	۱۴۶	۱		
۲۷	۳	۵۷	۱	۸۷	۲	۱۱۷	۱	۱۴۷	۲		
۲۸	۲	۵۸	۲	۸۸	۲	۱۱۸	۳	۱۴۸	۴		
۲۹	۳	۵۹	۱	۸۹	۴	۱۱۹	۳	۱۴۹	۱		
۳۰	۲	۶۰	۳	۹۰	۳	۱۲۰	۲	۱۵۰	۲		

گزینهدو

مؤسسه آموزشی فرهنگی

پاسخ تشریحی

آزمون سراسری سال ۱۴۰۲

(تیر ماه ۱۴۰۲)

گروه آزمایشی علوم انسانی

(داخل کشور)

ریاضی

۱- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۳ (درس ۲، فصل ۳)

نکته: هرگاه $a > 0$ ، برای دو عدد طبیعی m و n ، $a^{\frac{m}{n}}$ را چنین تعریف می‌کنیم: $a^{\frac{m}{n}} = \sqrt[n]{a^m}$

همچنین $a^{-\frac{m}{n}}$ یعنی به این صورت تعریف می‌شود: $a^{-\frac{m}{n}} = \frac{1}{a^{\frac{m}{n}}}$

نکته: $(a^m)^n = a^{mn}$

ابتدا مقدار A را به دست می‌آوریم:

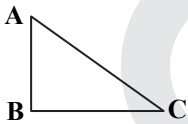
$$A = \sqrt{\sqrt{27} \sqrt[3]{243} \left(\frac{1}{3}\right)^{-\frac{7}{2}}} = \sqrt{\sqrt{3^3} \sqrt[3]{3^5} \cdot (3^{-1})^{-\frac{7}{2}}} = \sqrt{\sqrt{3^3} \cdot 3^{\frac{5}{3}} \cdot 3^{\frac{7}{2}}} = \sqrt{\sqrt{3^3} \cdot 3^{\frac{14}{3}} \cdot 3^{\frac{7}{2}}} = \sqrt{3^{\frac{3}{2}} \cdot 3^{\frac{14}{3}} \cdot 3^{\frac{7}{2}}} = \sqrt{3^{21} \cdot 3^{\frac{7}{3}} \cdot 3^{\frac{7}{2}}} = \sqrt{3^{\frac{42}{2} + \frac{14}{2} + \frac{7}{2}}} = \sqrt{3^{\frac{63}{2}}} = 3^{\frac{63}{4}} = 3^{\frac{15}{1}} = 27$$

حال مقدار خواسته شده در سؤال را به دست می‌آوریم: $(\Delta + A)^{-\frac{1}{\Delta}} = (\Delta + 27)^{-\frac{1}{\Delta}} = 32^{-\frac{1}{\Delta}} = (2^5)^{-\frac{1}{\Delta}} = 2^{-\frac{5}{\Delta}} = 2^{-1} = \frac{1}{2}$

بنابراین گزینه ۱ پاسخ است.

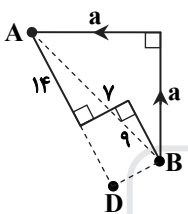
۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۱ (درس ۱، فصل ۱)

نکته: در مثلث قائم‌الزاویه ABC داریم:

$$AC^2 = AB^2 + BC^2$$

با توجه به فرض سؤال، ابتدا شکل حاصل از حرکت رضا و علی را رسم می‌کنیم:
با توجه به شکل داریم:

$$AD = 14 + 9 = 23, \quad DB = 7$$

حال در مثلث قائم‌الزاویه ADB داریم:

$$AD^2 + DB^2 = AB^2 \Rightarrow 23^2 + 7^2 = AB^2 \Rightarrow 529 + 49 = AB^2 \Rightarrow 578 = AB^2$$

حال در مثلث قائم‌الزاویه ABC داریم:

$$AB^2 = a^2 + b^2 \Rightarrow 578 = 2a^2 \Rightarrow 289 = a^2 \Rightarrow a = \sqrt{289} = 17$$

بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دسوار * ریاضی و آمار ۱ (درس ۲، فصل ۱)

نکته: ریشه‌های معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ ، در معادله صدق می‌کنند.

نکته: در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ ، اگر $c = 0$ ، آن‌گاه از روش فاکتورگیری برای پیدا کردن ریشه‌ها استفاده می‌کنیم.

با توجه به فرض سؤال، ۳ نقطه $O(0,0)$ ، $B(0,c)$ و $A(\alpha, \alpha^2 + 5\alpha + c)$ رئوس مثلث هستند که α یک ریشه معادله درجه دوم $x^2 + 5x + c = 0$ می‌باشد.

بنابراین فرض، مساحت مثلث OAB برابر با c^2 است، پس:

$$S_{\triangle OAB} = \frac{OB \times OA}{2} = \frac{c \times \alpha}{2} = c^2 \Rightarrow \alpha \cdot c = 2c^2 \xrightarrow{+c} \alpha = 2c$$

چون α یک ریشه معادله درجه دوم $x^2 + 5x + c = 0$ است، پس:

$$(2c)^2 + 5(2c) + c = 0 \Rightarrow 4c^2 + 10c + c = 0 \Rightarrow 4c^2 + 11c = 0 \Rightarrow c(4c + 11) = 0 \Rightarrow \begin{cases} c = 0 \quad \times \\ c = -\frac{11}{4} \quad \checkmark \end{cases}$$

طبق فرض سؤال $c \neq 0$ است، پس:

$$c = -\frac{11}{4} = -2.75$$

(دقت شود که شکل جهت فهم بهتر سؤال رسم شده است.)

بنابراین گزینه ۴ پاسخ است.

۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۱ (درس ۲، فصل ۲)

نکته: برای نمایش تابعی چون f از مجموعه A به مجموعه B می‌نویسیم: $\begin{cases} f: A \rightarrow B \\ y = f(x) \end{cases}$ که $y = f(x)$ را ضابطه تابع و A را دامنه تابع f در نظر می‌گیریم.

نکته: دو خط موازی دارای شیب‌های یکسان هستند.

نکته: در معادله خط $y = mx + b$ ، m را شیب خط و b را عرض از مبدأ می‌نامیم.

چون تابع خطی f و خط $3x - 2y = b$ هیچ نقطه برخوردی ندارند، پس موازی‌اند. با توجه به نکته شیب‌های آن‌ها یکسان خواهد بود.

ابتدا شیب خط $3x - 2y = b$ را به دست می‌آوریم:

$$3x - 2y = b \Rightarrow 2y = 3x - b \Rightarrow y = \frac{3}{2}x - \frac{b}{2} \Rightarrow m = \frac{3}{2}$$

در نتیجه تابع خطی f نیز دارای شیب $\frac{3}{2}$ است و به صورت $f(x) = \frac{3}{2}x + h$ خواهد بود.

حال با توجه به فرض سؤال داریم:

$$f(2) = 2a - 1 \Rightarrow 2a - 1 = \frac{3}{2} \times 2 + h \Rightarrow 2a - 1 = 3 + h \Rightarrow h = 2a - 4$$

$$f(1-a) = 2 \Rightarrow 2 = \frac{3}{2}(1-a) + h \Rightarrow 2 = \frac{3}{2} - \frac{3}{2}a + h \xrightarrow{h=2a-4} 2 = \frac{3}{2} - \frac{3}{2}a + 2a - 4 \Rightarrow 2 + 4 - \frac{3}{2} = (2 - \frac{3}{2})a$$

$$\Rightarrow \frac{9}{2} = \frac{1}{2}a \Rightarrow a = 9$$

$$h = 2a - 4 \xrightarrow{a=9} h = 2 \times 9 - 4 = 14$$

بنابراین تابع خطی f به صورت $f(x) = \frac{3}{2}x + 14$ خواهد بود.

حال مقدار $f(-6)$ را محاسبه می‌کنیم:

$$f(-6) = \frac{3}{2} \times (-6) + 14 = -9 + 14 = 5$$

بنابراین گزینه ۱ پاسخ است.

۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۲ (درس ۱، فصل ۲)

نکته: تابع $\begin{cases} f: A \rightarrow B \\ f(x) = c \end{cases}$ را که در آن مجموعه $R = \{c\}$ برد تابع است، تابع ثابت می‌نامند. در تابع ثابت، برد تابع تنها شامل یک عضو است.

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$$

نکته: در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ با شرط $\Delta = b^2 - 4ac > 0$ ، داریم:

نکته: اگر نقطه (x, y) روی نیمساز ناحیه اول و سوم باشد، آن‌گاه $x = y$ است.

تابع f را به صورت $f(x) = c$ در نظر می‌گیریم. با توجه به فرض سؤال داریم:

$$f(m) + f(n) = f(m) \cdot f(n) \xrightarrow{\substack{f(m)=c \\ f(n)=c}} c + c = c^2 \Rightarrow c^2 = 2c \Rightarrow \begin{cases} c = 0 \\ c = 2 \end{cases}$$

فرض می‌کنیم $c = 0$ باشد، زوج مرتب $(m^2 - 7n + 1, -f(m))$ روی نیمساز ناحیه اول و سوم است، پس:

$$7n^2 - 7n + 1 = -f(m) \xrightarrow{f(m)=0} 7n^2 - 7n + 1 = 0 \Rightarrow n_1 = \frac{7 + \sqrt{41}}{14}, n_2 = \frac{7 - \sqrt{41}}{14}$$

با توجه به فرض سؤال $n \in \mathbb{N}$ است، پس هیچ‌یک از مقادیر n_1 و n_2 به دست آمده قابل قبول نیست. در نتیجه $c = 2$ است، پس:

$$7n^2 - 7n + 1 = -f(m) \xrightarrow{f(m)=2} 7n^2 - 7n + 1 = -2 \Rightarrow 7n^2 - 7n + 3 = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = \frac{7 + \sqrt{25}}{14} = \frac{7 + 5}{14} = 3 \quad \checkmark \\ n = \frac{7 - \sqrt{25}}{14} = \frac{7 - 5}{14} = \frac{1}{7} \quad \times \end{cases}$$

چون $n \in \mathbb{N}$ است، پس $n = 3$ قابل قبول است.

با توجه به فرض سؤال زوج مرتب $(m^2 - 4m + 6, nf(n))$ نیز روی نیمساز ناحیه اول و سوم است، پس:

$$m^2 - 4m + 6 = nf(n) \xrightarrow{\substack{f(n)=2 \\ n=3}} m^2 - 4m + 6 = 6 \Rightarrow m^2 - 4m = 0 \Rightarrow m(m - 4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = 0 \quad \times \\ m = 4 \quad \checkmark \end{cases}$$

چون $m \in \mathbb{N}$ است، پس $m = 4$ قابل قبول است. حال مقدار خواسته شده سؤال را محاسبه می‌کنیم:

$$\left[\frac{mn}{5} \right] = \left[\frac{4 \times 3}{5} \right] = \left[\frac{12}{5} \right] = 2$$

بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

۶- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضی و آمار ۲ (درس‌های ۱ تا ۳، فصل ۲)

نکته: تابع $f: A \rightarrow B$ را که در آن مجموعه $R = \{c\}$ برد تابع است، تابع ثابت می‌نامند. در تابع ثابت، برد تابع تنها شامل یک عضو است.

نکته: تابعی را که به هر عدد صحیح k خود همان عدد و به تمام اعداد میان دو عدد صحیح متوالی k و $k+1$ ، عدد صحیح k را نسبت می‌دهد، تابع جزء صحیح می‌نامند. ضابطه این تابع را با $g(x) = [x]$ (بخوانید جزء صحیح x) معرفی می‌کنند.

نکته: عمل تقسیم روی دو تابع به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$\left(\frac{f}{g}\right)(x) = \frac{f(x)}{g(x)} \quad ; \quad D_{\frac{f}{g}} = D_f \cap D_g - \{x \mid g(x) = 0\}$$

ابتدا ضابطه تابع f را ساده می‌کنیم:

$$f(x) = [x] + [-x]$$

$$x \in \mathbb{Z} : f(x) = x + (-x) = 0$$

$$x \notin \mathbb{Z}, k < x < k+1 : f(x) = k + (-k-1) = -1 \Rightarrow f(x) = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -1 & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

چون در سؤال گفته شده است که به ازای چند مقدار صحیح، مقدار تابع $\frac{g}{f}$ برابر ۳ است، پس $x \in \mathbb{Z}$ باید باشد و در نتیجه $f(x) = 0$ را در نظر می‌گیریم.

تابع g را به صورت $g(x) = c$ در نظر می‌گیریم که دامنه آن \mathbb{R} است.

حال تابع $\frac{g}{f}$ را در نظر می‌گیریم:

$$\left(\frac{g}{f}\right)(x) = \frac{g(x)}{f(x)} \Rightarrow D_{\frac{g}{f}} = D_g \cap D_f - \{x \mid f(x) = 0\} \quad D_{\frac{g}{f}} = k \cap [-3, 3] - \{x \mid f(x) = 0\} \xrightarrow{f(x)=0} D_{\frac{g}{f}} = \emptyset$$

در نتیجه دامنه تابع $\frac{g}{f}$ ، تهی است و به ازای هیچ مقدار صحیحی، مقدار $\frac{g}{f}$ برابر ۳ نمی‌شود.

بنابراین گزینه ۴ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضی و آمار ۱ (درس ۳، فصل ۲)

۷- پاسخ: گزینه ۲

نکته: هر تابع به صورت $g = f(x)$ که در آن $y = mx + h$ ، یک تابع خطی نامیده می‌شود.

با توجه به فرض سؤال، تابع خطی $f(x) = (1-2m)x - \frac{2m+3}{2}$ ، از نقطه (α, β) می‌گذرد، پس می‌توان به m هر عدد دلخواه را داد، به m

مقدار صفر را می‌دهیم:

$$f(x) = (1-2 \times 0)x - \frac{2 \times 0 + 3}{2} \Rightarrow f(x) = x - \frac{3}{2}$$

$$\beta = \alpha - \frac{3}{2} \Rightarrow \beta - \alpha = -\frac{3}{2}$$

با توجه به فرض این تابع خطی از نقطه (α, β) می‌گذرد، پس:

بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۱ (درس ۲، فصل ۱)

۸- پاسخ: گزینه ۱

نکته: در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ ، مجموع ریشه‌ها که آن را با S نشان می‌دهیم برابر $-\frac{b}{a}$ و حاصل ضرب ریشه‌ها که آن را با P

نمایش می‌دهیم برابر با $\frac{c}{a}$ است.

نکته: در سهمی به معادله $y = ax^2 + bx + c$ ، نقطه‌ای به طول $x = -\frac{b}{2a}$ رأس سهمی است.

مجموع ریشه‌های معادله $x^2 - ax - 1 = 0$ برابر با $\frac{-(-a)}{1} = a$ است و نیز حاصل ضرب ریشه‌های معادله $ax^2 - 4x + a + 2 = 0$ برابر با

$$a = \frac{a+2}{a} \Rightarrow a^2 = a+2 \Rightarrow a^2 - a - 2 = 0 \Rightarrow (a-2)(a+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = -1 & \checkmark \\ a = 2 & \times \end{cases} \quad \text{پس: } \frac{a+2}{a}$$

$$2x^2 - 4x + 4 = 0 \Rightarrow \Delta = 16 - 32 < 0$$

اگر $a = 2$ را در معادله $ax^2 - 4x + a + 2 = 0$ قرار دهیم، داریم:

چون دلتای این معادله به ازای $a = 2$ منفی است، پس ریشه ندارد. لذا $a = 2$ غیرقابل قبول است.

در نتیجه $a = -1$ خواهد بود.

به ازای $a = -1$ ، سهمی $y = x^2 + (1-2a)x - 3 = x^2 + 3x - 3$ به صورت زیر خواهد بود:

$$y = x^2 + (1-2 \times (-1))x - 3 \Rightarrow y = x^2 + 3x - 3$$

$$-\frac{b}{2a} = -\frac{3}{2 \times (-1)} = -1/5$$

با توجه به نکته، طول رأس سهمی $y = x^2 + 3x - 3$ برابر است با:

بنابراین گزینه ۱ پاسخ است.

نکته: برای حل معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، ابتدا با توجه به خاصیت‌های معادله و مخرج مشترک‌گیری، معادله‌ای نظیر $\frac{p(x)}{Q(x)} = 0$ به دست می‌آید. به شرط اینکه $Q(x) \neq 0$ ، وقتی معادله جواب دارد که $p(x) = 0$ است، پس ریشه‌های این معادله را به دست می‌آوریم. از بین ریشه‌های به دست آمده، آن‌هایی را قبول می‌کنیم که مخرج کسر را منفی نکنند.

نکته:

$$\frac{\text{مسافت}}{\text{سرعت}} = \text{زمان}, \quad \frac{\text{مسافت}}{\text{سرعت}} = \text{زمان}$$

با توجه به فرض سؤال کل مسافت ۲۰۰ کیلومتر است. سرعت اولیه را V فرض می‌کنیم، پس سرعت خودرو پس از کاهش برابر $V - ۲۰$ است. چون واحد سرعت کیلومتر بر ساعت است، پس زمان را به ساعت تبدیل می‌کنیم:

$$\frac{۵}{۶} \text{ ساعت} = \frac{۵۰}{۶۰} \text{ ساعت} = ۵۰ \text{ دقیقه}$$

حال معادله گویا را تشکیل می‌دهیم:

$$\begin{aligned} \frac{۲۰۰}{V-۲۰} - \frac{۲۰۰}{V} &= \frac{۵}{۶} \Rightarrow \frac{۲۰۰}{V-۲۰} - \frac{۲۰۰}{V} - \frac{۵}{۶} = 0 \\ \Rightarrow \frac{۶V \times ۲۰۰}{۶V(V-۲۰)} - \frac{۶(V-۲۰) \times ۲۰۰}{۶V(V-۲۰)} - \frac{V(V-۲۰) \times ۵}{۶V(V-۲۰)} &= 0 \\ \Rightarrow \frac{۱۲۰۰V - ۱۲۰۰V + ۲۴۰۰۰ - ۵V^2 + ۱۰۰V}{۶V(V-۲۰)} &= 0 \\ \Rightarrow -۵V^2 + ۱۰۰V + ۲۴۰۰۰ &= 0 \xrightarrow{+(-۵)} V^2 - ۲۰V - ۴۸۰۰ = 0 \\ \Rightarrow (V-۸۰)(V+۶۰) = 0 &\Rightarrow \begin{cases} V = ۸۰ \checkmark \\ V = -۶۰ \text{ غ ق} \end{cases} \end{aligned}$$

حال مقدار خواسته شده سؤال را به دست می‌آوریم:

$$\frac{V}{V-۲۰} = \frac{۸۰}{۸۰-۲۰} = \frac{۸۰}{۶۰} = \frac{۴}{۳}$$

بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

(فرمول $\frac{\text{مسافت}}{\text{سرعت}} = \text{زمان}$ در کتاب درسی وجود ندارد و در اصل این سؤال خارج از کتاب درسی طرح شده است.)

نکته: نمودار جعبه‌ای، روشی سودمند برای نمایش دامنه‌ها و چارک داده‌هاست. یک جعبه، مکان قرارگیری چارک‌ها و دامنه میان چارکی را نشان می‌دهد و سبیل‌ها کمترین و بیشترین مقادیر داده‌ها را نشان می‌دهند.

با توجه به نمودار جعبه‌ای داده شده و فرض سؤال که مقدار ۴ داده بیشتر از میانه است، پس ۴ داده نیز قبل از میانه قرار خواهند داشت که میانگین آن‌ها را باید به دست آوریم. خواسته سؤال میانگین داده‌های کمتر از میانه هست، لذا داده‌های قبل از میانه را کوچک‌تر از ۱۰ در نظر می‌گیریم.

برای آنکه بیشترین مقدار میانگین را داشته باشیم، باید بزرگ‌ترین اعداد زوج کمتر از ۱۰ را انتخاب کنیم. برای این منظور ۳ داده ۸ و یک داده ۶ را انتخاب می‌کنیم. دقت شود که هر ۴ داده نمی‌توانند ۸ باشند؛ زیرا در این صورت طول سبیل صفر خواهد شد، پس داریم:

$$\text{مقدار خواسته شده سؤال} = \frac{۸+۸+۸+۶}{۴} = \frac{۳۰}{۴} = ۷/۵$$

بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

(در کلید آزمون گزینه ۴ ثبت شده است. دقت شود که اگر داده‌ها را با میانه مساوی هم در نظر بگیریم، آن‌گاه می‌توان ۴ داده قبل از میانه را به صورت ۱۰، ۱۰، ۸ و ۸ هم در نظر گرفت که میانگین آن‌ها برابر ۹ می‌باشد، ولی در صورت سؤال ذکر شده است که میانگین داده‌های کمتر از

میانه را به دست آورید و لذا در این حالت میانگین داده‌های کمتر از میانه برابر با $\frac{۸+۸}{۲} = ۸$ است که در گزینه‌ها نیست.)

۱۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۱ (درس ۳، فصل ۳)

نکته: توان دوم انحراف معیار را واریانس می‌نامند و از فرمول زیر به دست می‌آید:

$$\sigma^2 = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n}$$

نکته: مربع انحراف از میانگین داده x_1 برابر با $(x_1 - \bar{x})^2$ است.میانگین داده‌ها را \bar{x} فرض می‌کنیم، پس:

$$(6 - \bar{x})^2 = 4 \Rightarrow \begin{cases} 6 - \bar{x} = 2 \Rightarrow \bar{x} = 4 \\ 6 - \bar{x} = -2 \Rightarrow \bar{x} = 8 \end{cases}$$

$$(4 - \bar{x})^2 = 16 \Rightarrow \begin{cases} 4 - \bar{x} = 4 \Rightarrow \bar{x} = 0 \\ 4 - \bar{x} = -4 \Rightarrow \bar{x} = 8 \end{cases}$$

با توجه به مقادیر به دست آمده برای \bar{x} در معادله‌های بالا، مقدار آن برابر $\bar{x} = 8$ است. در نتیجه:

$$\frac{6 + 4 + a + 13}{4} = 8 \Rightarrow 23 + a = 32 \Rightarrow a = 9$$

در نتیجه مربع انحراف از میانگین داده‌ها برابر است با:

$$4, 16, 2a - 17 = 1, 25$$

پس واریانس داده‌ها برابر است با:

$$\sigma^2 = \frac{25 + 1 + 16 + 4}{4} = \frac{46}{4} = 11/5$$

بنابراین گزینه ۴ پاسخ است.

۱۲- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضی و آمار ۲ (درس ۲، فصل ۱)

نکته: تقسیم یک عبارت بر عدد صفر غلط است و مخرج هیچ کسری نباید صفر باشد.

چون $a = b$ است، پس $a - b = 0$ است. در گام پنجم دو طرف تساوی بر $a - b$ تقسیم شده‌اند که چون $a - b = 0$ است، این عمل اشتباه است و نمی‌توان طرفین این تساوی را بر صفر تقسیم کرد.

بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

۱۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۲ (درس ۱، فصل ۱)

نکته: گزاره با ارزش درست را با «د» گزاره با ارزش نادرست را با «ن» نشان می‌دهیم.

اگر $d \equiv r \equiv q \equiv p$ باشد، آن‌گاه:

$$\sim [((q \vee r) \Rightarrow (q \wedge r)) \Rightarrow p] \equiv \sim [((d \vee d) \Rightarrow (d \vee d))] \\ \Rightarrow d \equiv \sim [(d \Rightarrow d) \Rightarrow d] \equiv \sim [d \Rightarrow d] \equiv \sim (d) \equiv n$$

حال گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

$$1) p \wedge ((q \wedge r) \vee (\sim q \wedge \sim r)) \equiv d \wedge ((d \wedge d) \vee (n \wedge n)) \equiv d \wedge (d \vee n) \equiv d \wedge d \equiv d$$

چون ارزش این گزاره به‌ازای $d \equiv r \equiv q \equiv p$ درست است، پس هم‌ارز منطقی گزاره داده شده نیست.

$$2) \sim p \vee ((q \wedge r) \vee (\sim q \wedge \sim r)) \equiv n \vee ((d \wedge d) \vee (n \wedge n)) \equiv n \vee (d \vee n) \equiv n \vee d \equiv d$$

چون ارزش این گزاره به‌ازای $d \equiv r \equiv q \equiv p$ درست است، پس هم‌ارز منطقی گزاره داده شده نیست.

$$3) (\sim p \wedge q \wedge r) \vee (\sim p \wedge \sim q \wedge \sim r) \equiv (n \wedge d \wedge d) \vee (n \wedge n \wedge n) \equiv n \vee n \equiv n$$

چون ارزش این گزاره به‌ازای $d \equiv r \equiv q \equiv p$ نادرست است، پس هم‌ارز منطقی گزاره داده شده است.

$$4) (p \wedge q \wedge r) \vee (\sim p \wedge \sim q \wedge \sim r) \equiv (d \wedge d \wedge d) \vee (n \wedge n \wedge n) \equiv d \vee n \equiv d$$

چون ارزش این گزاره به‌ازای $d \equiv r \equiv q \equiv p$ درست است، پس هم‌ارز منطقی گزاره داده شده نیست.

بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

۱۴- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۲ (درس ۱، فصل ۳)

نکته: نرخ بیکاری عبارت است از نسبت جمعیت بیکار به جمعیت فعال.

اگر تعداد افراد بیکار را x در نظر بگیریم، آن گاه نرخ بیکاری اولیه برابر با $\frac{x}{1500}$ خواهد بود.

با توجه به فرض سؤال با ایجاد n شغل، ۲۰ درصد از تعداد بیکاران کم می شود، پس تعداد بیکاران برابر خواهد بود با:

$$x - \frac{20}{100}x = x - \frac{1}{5}x = \frac{4}{5}x$$

حال بنابر فرض سؤال داریم:

$$\frac{x}{1500} - \frac{\frac{4}{5}x}{1500} = \frac{5}{100} \xrightarrow{\times 100} \frac{x}{15} - \frac{\frac{4}{5}x}{15} = 5 \Rightarrow \frac{1}{5}x = 5 \Rightarrow \frac{1}{5}x = 75 \Rightarrow x = 375$$

پس:

$$n = \frac{20}{100} \times 375 = \frac{375}{5} = 75$$

نرخ بیکاری اولیه برابر است با:

$$\frac{375}{1500} = \frac{1}{4}$$

با توجه به خواسته سؤال که می خواهد نرخ بیکاری $\frac{2}{3}$ کاهش یابد، پس نرخ بیکاری باید $\frac{1}{3}$ شود و داریم:

$$\frac{1}{4} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{12} = \frac{375 - m}{1500} \Rightarrow 1500 = 4500 - 12m \Rightarrow 12m = 3000 \Rightarrow m = 250$$

چون از قبل $n = 75$ شغل ایجاد شده بود، پس $250 - 75 = 175$ شغل دیگر باید ایجاد شود.

بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

۱۵- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضی و آمار ۱ (درس ۱، فصل ۱)

نکته: طول و عرض مستطیل اعدادی مثبت می باشند.

با توجه به فرض سؤال که کمترین حصارکشی انجام شده است، پس شکل زمین و حصارها به شکل زیر خواهد بود:

چون ۱۹۰ متر حصارکشی انجام شده است، پس:

$$4x + 2y = 190 \xrightarrow{+2} 2x + y = 95 \Rightarrow y = 95 - 2x \quad (1)$$

چون y طول ضلع مستطیل است و باید عددی مثبت باشد، پس:

$$y = 95 - 2x > 0 \Rightarrow 95 > 2x \Rightarrow 47.5 > x$$

$$0 < x < 47.5$$

چون x نیز طول ضلع مستطیل های کوچک است، پس:

$$S = x \cdot y = x(95 - 2x) = 95x - 2x^2$$

حال مساحت زمین را محاسبه می کنیم:

بنابراین گزینه ۱ پاسخ است.

۱۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۳ (درس ۱، فصل ۱)

نکته (اصل جمع): اگر بتوان عملی را به m طریق و عمل دیگری را به n طریق انجام داد و این دو عمل را هم انجام داد، در این صورت

به $(m + n)$ طریق می توان عمل اول یا عمل دوم را انجام داد. (عمل جمع به بیش از دو عمل نیز قابل تعمیم است).

نکته (اصل ضرب): اگر عملی طی دو مرحله اول و دوم انجام پذیرد، طوری که در مرحله اول به m طریق و در مرحله دوم هرکدام از این m

طریق به n روش انجام پذیر باشند، در کل آن عمل به $m \times n$ طریق انجام پذیر است. (اصل ضرب قابل تعمیم به بیشتر از دو مرحله است).

با توجه به فرض سؤال، حسن می تواند از یکی از ۴ در وارد شود و از یکی از ۳ در باقی مانده خارج شود، حال برای ورود و خروج علی ۲ حالت

وجود دارد:

(۱) علی از دری که حسن خارج شده است، وارد نشود، در این حالت بنابر اصل ضرب داریم:

$$\frac{4}{4} \times \frac{3}{3} \times \frac{2}{2} \times \frac{2}{2} = 48$$

خروجی علی ورودی علی خروجی حسن ورودی حسن

(۲) علی از دری که حسن خارج شده است، وارد شود، در این حالت بنابر اصل ضرب داریم:

$$\frac{4}{4} \times \frac{3}{3} \times \frac{1}{1} \times \frac{3}{3} = 36$$

خروجی علی ورودی علی خروجی حسن ورودی حسن

حال بنابر اصل جمع، کل حالات برابر است با:

$$48 + 36 = 84$$

بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

۱۷- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۳ (درس ۲، فصل ۱)

نکته: فرض کنید $S \neq \emptyset$ فضای نمونه متناهی یک پدیده تصادفی باشد. اگر S و n برآمد برای وقوع داشته باشد و A پیشامدی در S باشد،

در این صورت احتمال وقوع پیشامد A را با نماد $P(A)$ نمایش می‌دهیم و مقدار آن را طبق دستور زیر محاسبه می‌کنیم:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)}$$

تعداد اعضای فضای نمونه برابر با انتخاب ۵ نفر از ۷ نفر اعضای این خانواده است، پس:

$$n(S) = \binom{7}{5} = \frac{7!}{5!2!} = \frac{7 \times 6 \times 5!}{5! \times 2!} = \frac{42}{2} = 21$$

با توجه به فرض سؤال، حالات مطلوب را به ۳ دسته تقسیم می‌کنیم:

$$\binom{2}{2} \binom{3}{3} = 1 \times 1 = 1$$

۱) ۲ والدین، ۳ دختر: در این حالت، تعداد حالات برابر است با:

$$\binom{2}{1} \binom{2}{1} \binom{3}{3} = 2 \times 2 \times 1 = 4$$

۲) یکی از والدین، یک پسر، ۳ دختر: در این حالت، تعداد حالات برابر است با:

$$\binom{2}{2} \binom{2}{1} \binom{3}{2} = 1 \times 2 \times 3 = 6$$

۳) ۲ والدین، یک پسر، ۲ دختر: در این حالت، تعداد حالات برابر است با:

$$\binom{2}{2} \binom{2}{2} \binom{3}{2} = 1 \times 1 \times 3 = 3$$

$$1 + 4 + 6 = 11$$

در نتیجه، بنابر اصل جمع، تعداد کل حالات مطلوب برابر است با:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{11}{21}$$

پس مقدار خواسته شده سؤال برابر است با:

بنابراین گزینه ۱ پاسخ است.

۱۸- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضی و آمار ۳ (درس ۱، فصل ۲)

نکته: رابطه‌ای را که بیانگر ارتباط جملات با یکدیگر است، رابطه بازگشتی می‌نامیم.

با توجه به فرض سؤال که $a_1 = a_2 = 1$ و $a_n = a_{n-2} + a_{n-1}$ داریم:

$$n = 2: a_3 = a_{2-2} + a_{2-1} = a_0 + a_1 = 1 + 1 = 2 \Rightarrow a_3 = 2$$

$$n = 3: a_4 = a_{3-2} + a_{3-1} = a_1 + a_2 = 1 + 1 = 2 \Rightarrow a_4 = 2$$

$$n = 5: a_6 = a_{5-2} + a_{5-1} = a_3 + a_4 = 2 + 2 = 4 \Rightarrow a_6 = 4$$

$$n = 8: a_9 = a_{8-2} + a_{8-1} = a_6 + a_8 = 2 + 4 = 6 \Rightarrow a_9 = 6$$

بنابراین گزینه ۲ پاسخ است.

۱۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۳ (درس ۲، فصل ۲) و (درس ۱، فصل ۳)

نکته: اگر a, b, c و جمله متوالی یک دنباله حسابی باشند، آن‌گاه:

نکته: یک دنباله هندسی، دنباله‌ای به صورت a, ar, ar^2, ar^3, \dots است که در آن $a \neq 0$ جمله اول $r \neq 0$ نسبت مشترک دنباله است.

می‌دانیم که هر جمله دنباله هندسی از ضرب جمله قبل در نسبت مشترک به دست می‌آید. لذا جملات x, y, z را می‌توان به صورت x, xr, xr^2

نوشت. در نتیجه جملات $x, 3y, 5z$ که تشکیل دنباله حسابی می‌دهند به صورت $x, 3xr, 5xr^2$ خواهند بود. با توجه به نکته داریم:

$$2(3xr) = x + 5xr^2 \Rightarrow 6xr = x + 5xr^2 \Rightarrow 6xr = x(1 + 5r^2) \Rightarrow 6r = 1 + 5r^2 \Rightarrow 5r^2 - 6r + 1 = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} r_1 = \frac{6 + \sqrt{16}}{10} = 1 \quad \times \\ r_2 = \frac{6 - \sqrt{16}}{10} = \frac{1}{5} \quad \checkmark \end{cases}$$

چون طبق فرض سؤال جملات دنباله هندسی نابرابر هستند، پس $r \neq 1$ است و $r = \frac{1}{5}$ می‌باشد.

$$\begin{bmatrix} x \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x \\ xr^2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ r^2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ (\frac{1}{5})^2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ \frac{1}{25} \end{bmatrix} = [25] = 25$$

حال مقدار خواسته شده سؤال را به دست می‌آوریم:

بنابراین گزینه ۴ پاسخ است.

۲۰- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۳ (درس ۳، فصل ۳)

نکته: هر تابع به صورت $y = a^x$ ، که a یک عدد حقیقی مثبت و مخالف یک است، یک تابع نمایی نامیده می‌شود.

با توجه فرض سؤال $f(x) = k + 4^{ax-b}$ محور طول‌ها را در نقاط $(2, 0)$ یا $(-2, 0)$ و محور عرض‌ها را در نقاط $(0, 2)$ یا $(0, -2)$ قطع می‌کند. فرض می‌کنیم $f(x)$ در نقاط $(2, 0)$ و $(0, 2)$ ، محور طول‌ها و عرض‌ها را قطع می‌کند، پس:

$$\left. \begin{aligned} f(0) = 2 &\Rightarrow k + 4^{-b} = 2 \\ f(2) = 0 &\Rightarrow k + 4^{2a-b} = 0 \end{aligned} \right\} \rightarrow 4^{-b} - 4^{2a-b} = 2 \Rightarrow (2^2)^{-b} - (2^2)^{2a-b} = 2 \Rightarrow 2^{-2b} - 2^{4a-2b} = 2$$

می‌دانیم که در توان‌های با پایه ۲، عبارت $2^2 - 2^1 = 2^1$ برقرار است، لذا داریم:

$$-2b = 2 \Rightarrow b = -1$$

$$4a - 2b = 1$$

حال داریم:

$$k + 4^{-b} = 2 \Rightarrow k + 4^1 = 2 \Rightarrow k = -2$$

پس مقدار خواسته شده سؤال برابر است با:

$$bk = (-1)(-2) = 2$$

بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

(این سؤال یک جواب واحد ندارد و می‌تواند بی‌نهایت جواب داشته باشد، لذا بهتر بود در صورت سؤال «کدام مقدار می‌تواند باشد»، ذکر می‌شد.)

ادبیات افتصاصی

۲۱- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: ساده * علوم و فنون ادبی ۱ درس ۷

واقع‌گرا بودن شعر جزء ویژگی فکری سبک خراسانی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: طبیعی و معتدل بودن استفاده از آرایه‌های ادبی و ویژگی ادبی شعر خراسانی است.

گزینه ۳: ساده بودن اشعار قلمرو فکری سبک خراسانی است.

گزینه ۴: حاکم بودن روح حماسه بر ادبیات از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است.

۲۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۱ درس ۱

کلیده و دمنه مملو از کلمات عربی و دارای نثری ثقیل و سنگین است، اما در جمله گزینه «۱» سادگی و روانی جملات به چشم می‌خورد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: اندر آن جهان اندر محل رویت: دشواری کلام

گزینه ۳: بر دوش همی بردند: ساختار کهن افعال (دشواری متن)

گزینه ۴: پشت در پشت نه ایستید (عدم سادگی)

۲۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * علوم و فنون ادبی جامع

تاریخ گزیده اثر حمدالله مستوفی است / لمعات برای فخرالدین عراقی و کشف الاسرار اثر ابوالفضل میبیدی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «عشاق‌نامه» از فخرالدین عراقی است.

گزینه ۳: «تحفة الاحرار» اثر جامی است.

گزینه ۴: «چهار مقاله» اثر نظامی عروضی است.

۲۴- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۱ درس ۴

قسمت «۴»: مانند کلیده و دمنه و هزار و یک شب در دست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار دینی زرتشتی است.

گزینه ۲: حتی رساله‌های کوچکی که در آثار غیردینی به‌شمار می‌روند، رنگ دینی دارند.

گزینه ۳: آثار ادبی منظوم و منثور زبان پهلوی از میان رفته است.

۲۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * علوم و فنون ادبی ۲ درس ۴

ویژگی‌های فکری نثر قرن ۷، ۸ و ۹: تضعیف تحقیق و تتبع به دلیل نبود استاد بزرگ و از بین رفتن مراکز علمی / فراگرفتن ضعف و انحطاط فکری به علت کشتن یا متواری شدن فضلا و نابودی کتابخانه‌ها و عدم اتقان مطالب
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ساده بودن فکر و کلام ویژگی نثر سبک عراقی نیست.

گزینه ۲: گزاره «ب» ویژگی ادبی نثر قرن هفتم، هشتم و نهم است.

گزینه ۳: گزاره «الف» ویژگی فکری نثر سبک عراقی نیست.

۲۶- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: ساده * علوم و فنون ادبی ۲

مثنوی‌هایی به پیروی از نظامی: جامی / نثری که در مقدمه مصنوع و اصل کتاب ساده است: شمس قیس رازی / مقامی بلند در تصوف و طریقت: شاه نعمت الله ولی / شاعر واقع‌گرا: وحشی بافقی

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: شاه نعمت الله ولی مقامی بلند در تصوف و طریقت دارد.

گزینه ۳: واقع‌گرایی شاخصه اصلی وحشی بافقی است، نه بابا فغانی.

گزینه ۴: طبق متن کتاب مقامی بلند در تصوف و طریقت برای شاه نعمت‌الله ولی است.

۲۷- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۷

الف) سیمین دانشور چند سال با مجله‌هایی مثل نقش و نگار، کتاب ماه، کیهان و آرش همکاری داشت.
ب) داستان مدیر مدرسه جلال آل احمد نمونه نثر پرشتاب و بریده‌بریده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: جمال‌زاده بیشتر به سبک نویسندگی توجه داشت.

گزینه ۲: جمال‌زاده در داستان به محتوا توجه نداشت.

گزینه ۴: پروین در قصیده به سبک ناصر خسرو به روانی و لطافت سعدی شعر می‌سراید.

۲۸- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۱

۱) در دوره ناصرالدین شاه با رفت و آمد اروپاییان به ایران نمایشنامه‌نویسی رواج یافت.

۲) اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت، میرزا آقا تبریزی بود.

۳) که زبان این نمایشنامه‌ها ساده و قابل فهم بود.

۲۹- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۲ درس ۶

در این گزینه کلمات در معنای حقیقی خود به کار رفته‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «بازو» مجاز از قدرت

گزینه ۲: «ربنا» مجاز از دعا

گزینه ۴: «آهن» مجاز از تیشه

۳۰- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۲ درس ۳

تعداد وجه شبهه: ۱) سرگشته ۲) می‌افتم ۳) می‌گردم

تعداد ادات تشبیه: ۱) چو چوگانم ۲) چون گوی به پهلو ۳) آسا ۴) فام

۳۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی جامع

این گزینه جناس ندارد. (گهی و گاهی یکی واژه هستند که یکی کوتاه شده دیگری است)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: لف و نشر: گل، رنگ / بلبل، آهنگ، تشبیه: نوای من مثل آهنگ بلبل است (مضمّر) / جناس: من و چمن

گزینه ۲: لف و نشر: رخ و زلف، آتش و آب / تشبیه: عشق رخ و زلف تو مثل آب و آتش است / جناس: آب و آه

گزینه ۳: لف و نشر: بحر و کان، چشم تر و لب خشک / تشبیه: بحر مثل چشم تر است / جناس: در و تر

۳۲- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی جامع

تشخیص: زلفش می‌رود / ایهام: چین (پیچ و تاب، کشور چین) / ایهام تناسب: شام زلفش: معنای «سیاهی» صادق است و معنای «کشور شام» با چین و زنگبار تناسب دارد. / تشبیه: شام زلف

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: تضاد ندارد.

گزینه ۲: حسن تعلیل ندارد.

گزینه ۳: حسن تعلیل ندارد.

۳۳- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی جامع

ایهام: مهر رخت: (۱) محبت و مهر (۲) خورشید رخ / ایهام تناسب: مشتری (خریدار) در معنای سیاره مشتری تناسب با مهر / تشبیه: مهر رخت (خورشید رخت) / مجاز: نیم‌جو مجاز از چیز اندک و بی‌ارزش

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: ایهام تناسب و مجاز ندارد.

گزینه ۳: ایهام و مجاز ندارد.

گزینه ۴: ایهام ندارد.

۳۴- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی ۲ درس ۳

بیت «ب»: مشبه: تن / مشبه‌به: شکر / ادات: همچو / وجه‌شبه: در گداز
بیت «ج»: مشبه: چشم / مشبه‌به: آهو / ادات: انه / وجه‌شبه: مست شیرگیر
بیت «ه»: مشبه: شناسه «م» / مشبه‌به: پروانه / ادات: وار / وجه‌شبه: جان دهم

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ادات در بیت «د» محذوف است.

گزینه ۳: ادات تشبیه در بیت «الف» محذوف است.

گزینه ۴: زنجیر زلف در بیت «د» تشبیه فشرده است، نه گسترده.

۳۵- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی جامع

گزینه ۳: جناس ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: تشبیه: هلال عید به ابروی تو نسبت دادمی / ایهام تناسب: پیوسته (همیشگی)، در معنای «به‌هم پیوسته» با ابرو تناسب دارد)

گزینه ۲: مجاز: دل مجاز از وجود / لف و نشر: رنج و راحت، مرنجان دل، مشو خرم

گزینه ۴: تلمیح: رستاخیز قیامت / جناس: گران و نگران

۳۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * علوم و فنون ادبی جامع

بیت «ج»: حسن تعلیل: سرخی لب به دلیل خون‌دل خوردن است / بیت «الف»: استعاره مکنیه: خنده صبح / بیت «ب»: لف و نشر: سرشک و سیم، چهره و زر / بیت «ه»: موازنه دارد / بیت «د»: ایهام: پیچ‌وتاب، پرتو

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بیت «ب» استعاره مکنیه ندارد.

گزینه ۳: بیت «ب» حسن تعلیل ندارد.

گزینه ۴: بیت «الف» حسن تعلیل ندارد.

۳۷- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * علوم و فنون ادبی ۱ درس ۱۱

زندگانی و گزینی: از هیچ قاعده‌ای تبعیت نمی‌کند، «انی و بینی» نمی‌توانند قافیه شوند. (مصوت «ی» اساس قافیه قرار نمی‌گیرد).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: نشان و دل‌نشان: قافیه

گزینه ۲: سکون و خون: قافیه

گزینه ۳: کار و انکار: قافیه

۳۸- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی

قافیه: آب و خواب / وجه‌شبه: بختی (مشبه) دارم چو (ادات) چشم خسرو (مشبه‌به) همه خواب (وجه)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: وجه: رنگین بودن / قافیه: دامانی و گریبانی (دامان و گریبان)

گزینه ۳: وجه: پیچیدن / اما ردیف است.

گزینه ۴: قافیه: هوا و پا / وجه: سوختیم

۳۹- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۱۱

گونه شب: فاعلاتن / شسته بود: فاعلاتن / گریه مه: فاعلاتن / تاب: فع

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: رکن پایانی فع است.

گزینه ۲: رکن پایانی فعلن هست.

گزینه ۳: باید به جای مستفعل، مستفعلن بیاید تا وزن درست شود.

۴۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۲

وزن ترانه: مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن / مستفعلن مفاعلُ مستفعلن فعل

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فع

گزینه ۲: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه ۴: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

۴۱- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: ساده * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۱۱

الف، ج، د: رکن فاعلاتن دارند، پس رمل اند و بیت «ه»: رکن مستفعلن دارد، پس رجز است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بیت «د» بحر رمل است. (فاعلاتن)

گزینه ۲: بیت «ه» بحر رجز است. (مستفعلن)

گزینه ۳: بیت «ج» بحر رمل است. (فاعلاتن)

۴۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * علوم و فنون ادبی

وزن مصراع «راحت که شد...»: مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن (دوری) / وزن مصراع «از خم ابروی توام...»: مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن (دوری)

بحر هزج مسدس محذوف: وزن: مفاعیلن مفاعیلن فعولن: مصراع‌های: ۱) «دلَم رفت و ندیدم روی دلدار» ۲) «چه ره بود این که زد در پرده مطرب»

۴۳- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۸

اختیارات وزنی ابیات «ب» و «د»: ۱) آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن / ۲) ابدال رکن پایانی / ۳) بلند تلفظ کردن هجای پایان مصراع

بررسی سایر ابیات:

الف) دارای اختیار «هجای پایان مصراع» است. ج) دارای اختیار «هجای پایان مصراع» و «بدال» است.

۴۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۸

آمدن مفتعلن و مفاعلن به جای هم اختیار شاعری قلب است که در این بیت مشهود است.

سی نی خا	قانی گر	ب شوی بز	زن گ ع نا
مفتعلن	مفتعلن	مفاعلن	مفتعلن
پی شخ دا	ی گان ت را	بی ش ک ند	ث نا گ ری
مفتعلن	مفاعلن	مفتعلن	مفاعلن

۴۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی جامع

همه موارد همه گزینه‌ها درست است، به جز این که در این بیت «جناس» مشاهده نمی‌شود. کلمات «دل تنگ» و «قدم تنگ» و «پرسنگ»

مرکب هستند و نباید «تنگ» و «سنگ» را جدا کرد و جناس گرفت، زیرا جزئی از کلمه هستند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: مفهوم هر دو بیت: خواب به چشم عاشق راه ندارد.

گزینه ۲: قافیۀ «ار» و طبق قاعده ۲ است. آرایۀ تضاد میان «هست و نیست» و کنایه «دل تنگی و قدم تنگی و گرانباری» / جناس ندارد.

گزینه ۳: وزن شعر به دو صورت «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» و «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» قابل جداسازی است.

اختیارات زبانی: ۱) حذف همزه در مصراع سوم و چهارم (خواب از = خا بز) ۲) کوتاه به بلند: در مصراع اول (ره) ۳) بلند به کوتاه: در

مصراع‌های دوم، سوم و چهارم (گرانباری - بیداری - بیداری)

گزینه ۴: حرف اصلی قافیۀ «ار» است، پس حرف روی هم «ر» است. یک نوع اختیار وزنی یعنی بلند بودن هجای پایانی در هر ۴ مصراع آمده است.

۴۶- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: ساده * علوم و فنون ادبی جامع

مفهوم گزینه: جان مانع وصل یار است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: معشوق برود جان هم می‌رود.

گزینه ۳: معشوق رفت، جان و روان هم رفت.

گزینه ۴: جان با جانان خواهد رفت.

۴۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی جامع

مفهوم مشترک: سختی‌ها از عشق نمی‌کاهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: جان به فدای یار است.

گزینه ۲: عاشق گله‌مند نمی‌باشد.

گزینه ۴: عاشق از باد صبا می‌خواهد دردش را به یار برساند.

۴۸- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: ساده * علوم و فنون ادبی جامع
 مفهوم مشترک: افراد بلندمرتبه آسیب‌های بیشتری خواهند دید.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۱: روزگار ستم‌کار است.
 گزینه ۳: بلای روزگار به همه می‌رسد.
 گزینه ۴: روزگار به صورت ناگهانی زهر خود را می‌ریزد.

۴۹- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی جامع
 مفهوم طلوع خورشید در این گزینه دیده می‌شود. (ارتباط تصویری: طلوع آفتاب)
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۱: این بیت هم می‌تواند درست باشد، چون طلوع خورشید را می‌گوید، اما گزینه ۴ اشاره واضح‌تری دارد.
 گزینه ۲: شکفته شدن غنچه
 گزینه ۳: آشفته شدن زلف

۵۰- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: ساده * علوم و فنون ادبی جامع
 مفهوم «ب»: عذاب‌کشی ستمکاران به مکافات عمل خود
 مفهوم «د»: هر ستمی کنی، آن را خواهی دید.
 بررسی مفهوم سایر ابیات:
 مفهوم «الف»: مدح یک فرد جنگاور و پادشاه‌مسک را می‌کند.
 مفهوم «ج»: افراد سرکش بی‌هنزند و افراد پیر، با تجربه هستند.

علوم اجتماعی

۵۱- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۱ (درس‌های ۸ و ۱۱)
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 (۱) قسمت اول و دوم در این گزینه نادرست است.

- هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است و هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.
- هر فرد در طول زندگی خود تغییرات هویتی بسیاری مانند کم‌سواری، فرهیختگی و... را پشت سر می‌گذارد، ولی خود می‌داند همان شخصی است که همه آن تغییرات را سپری کرده است.
- (۳) قسمت اول در این گزینه نادرست است.
- برخی از ویژگی‌های هویتی تغییر می‌کنند، مانند جایگاه فرد در جهان اجتماعی که تابع دانایی، توانایی، دارایی و... است.
- (۴) قسمت دوم در این گزینه، نادرست است.

■ جامعه‌شناسان و انسان‌شناسان، درباره ابعاد اجتماعی هویت انسان‌ها بحث می‌کنند و در این باره نظریاتی ارائه می‌دهند.

۵۲- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامعه‌شناسی ۱ (درس ۱۲)

- اگر جهان اجتماعی، در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار تحولات هویتی می‌شود. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)
- نکته: تعامل با جهان‌های اجتماعی دیگر می‌تواند در زمینه‌های مختلف مانند تجارت، علم و دانش و... باشد. در این تست مثال تجارت آمده است.
- اگر در تعامل میان جهان‌های اجتماعی، اعضای یک جهان اجتماعی مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شوند و در نتیجه حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهند، دچار خودباختگی فرهنگی می‌شوند. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)
- جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند، به ازخودبیگانگی تاریخی گرفتار می‌شوند.

۵۳- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۲ (درس ۷)

توجه: برای حل چنین سؤالاتی، اول به سراغ عبارت‌هایی که در زیر سؤال آمده است می‌رویم و بعد از خواندن آن‌ها، به سراغ جدول می‌رویم تا ببینیم هر عبارت در کدام قسمت از جدول قرار می‌گیرد!

پيامدها و نوع چالش‌ها	حالت‌های مختلف جامعه جهانی (براساس ویژگی‌های فرهنگ غالب)
تقسیم جامعه جهانی به مرکز و پیرامون	فرهنگ سلطه
بین فرهنگی - تمدنی	حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت در جامعه جهانی
انسجام جامعه جهانی	فرهنگ غالب ویژگی‌های مطلوب یک فرهنگ جهانی را داشته باشد.

۵۴- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۳ (درس‌های ۳، ۴ و ۷)

رویکرد تبیینی:

- بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با این رویکرد قابل توضیح نیستند.
 - رکود اقتصادی باعث می‌شود بیکاری در جامعه افزایش یابد.
 - هرچه همبستگی اجتماعی میان افراد یک گروه بیشتر باشد، انحرافات اجتماعی آن گروه کاهش می‌یابد.
- رویکرد انتقادی:
- نباید فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر برود و بر فرهنگ دیگر اعمال سلطه کند.

۵۵- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۳ (درس‌های ۲ و ۳)

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) هر دو قسمت، درست هستند.
- (۲) هر دو قسمت، نادرست هستند.
- علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کند.
- قواعد اجتماعی، امکان مشارکت ما در زندگی اجتماعی را فراهم می‌کند.
- (۳) هر دو قسمت نادرست هستند.
- قواعد اجتماعی، امکان مشارکت ما در زندگی اجتماعی را فراهم می‌کند.
- علوم اجتماعی، درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی داده و تأثیر اجتماعات بر زندگی ما را توضیح می‌دهد.
- (۴) قسمت دوم، نادرست است.
- علوم اجتماعی، زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر را فراهم نموده و به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها کمک می‌کند.

۵۶- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۳ (درس‌های ۳ و ۷)

- نکته: در کتاب درسی در مورد نقاط قوت یا ضعف رویکردهای جامعه‌شناسی به صورت مستقیم مطلبی نیامده است. اما با توجه به ویژگی‌ها و نقاط تمرکز هر رویکرد، به راحتی می‌توانیم به این سؤال پاسخ دهیم.
- غیرعلمی قلمداد شدن دآوری درباره ارزش‌ها ← غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی
 - مطالعه نظم اجتماعی ← نقطه قوت جامعه‌شناسی تبیینی
 - مطالعه نابرابری‌های اجتماعی ← رویکرد انتقادی

۵۷- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامعه‌شناسی ۱ (درس‌های ۳، ۴، ۷، ۱۳ و ۱۶) و جامعه‌شناسی ۲ (درس‌های ۲ و ۱۲)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) قسمت دوم و سوم، نادرست هستند.
- فرهنگ‌ها متنوع‌اند و این تنوع به عقاید و ارزش‌های اساسی و کلان آن‌ها بازمی‌گردد.
- در قرون وسطی، شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته می‌شد.
- (۳) قسمت اول و سوم، نادرست هستند.
- ناتوانی در ساختن آینده براساس اراده و عمل خود، ویژگی فرهنگ جبرگرا و غیرمسئول (عدم وجود تعهد و مسئولیت) است.
- مقایسه و ارزیابی فرهنگ و دآوری عقلانی و علمی آن‌ها ناممکن نیست.
- (۴) قسمت اول و دوم، نادرست هستند.
- از نظر جامعه‌شناسان، هر رسم و سنتی درون فرهنگ خود، معنا و کارکردی دارد، بنابراین درست نیست که ما فرهنگ دیگران را براساس فرهنگ خودمان نقد و ارزیابی کنیم.
- محکوم بودن به سرنوشتی محتوم (قطعی و حتمی)، ویژگی فرهنگ جبرگرا و غیرمسئول (عدم وجود تعهد و مسئولیت) است.

۵۸- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامعه‌شناسی ۳ (درس‌های ۳، ۴ و ۷)

انتقادات وارد بر جامعه‌شناسی تبیینی:

- انسان در این دیدگاه، صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات دانسته می‌شود، در حالی که انسان‌ها با سایر موجودات طبیعی، تفاوت‌های بنیادی دارند.
- در جامعه‌شناسی تبیینی ارزش بودن مهربانی و فداکاری و ضد ارزش بودن کینه‌توزی و خودخواهی قابل مشاهده و فهم نیست؛ زیرا روش تجربی توانایی فهم آن‌ها را ندارد.
- این رویکرد می‌خواست انسان را بر جامعه مسلط کند، اما او را مغلوب جامعه ساخت.
- رویکرد تبیینی بر آنچه مشاهده می‌شود تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آنچه درون انسان می‌گذرد را نادیده می‌گیرد.
- نادیده گرفتن معنای کنش در این رویکرد باعث شده تا بیشتر مطالعات آن به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده ما محدود شوند.
- این رویکرد با یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرد.
- ملاک و معیاری برای ارزیابی نظام‌های سیاسی و ارزش‌ها ارائه نمی‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) درست - درست - نادرست (۲) درست - نادرست - نادرست (۳) درست - نادرست - نادرست (۴) درست - نادرست - درست

- ۵۹- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۱ (درس ۱۵) و جامعه‌شناسی ۳ (درس‌های ۴ و ۹)
- تفاوت نظام‌های سیاسی «دموکراسی» و «جمهوری» در روش تصمیم‌گیری یا نوع حکومت است. به این صورت که در دموکراسی، حکومت براساس خواست و میل افراد است و در جمهوری، حقیقت، فضیلت و موازین عقلانی معیار است.
 - جامعه ضروری به (جامعه قناعت‌گرایی) در دسته‌بندی نظام‌های سیاسی فارابی، حکومتی است که در آن، اقلیت براساس فضیلت حکومت می‌کنند.
 - ابوریحان بیرونی با روش تجربی و تفهیمی، فرهنگ جامعه هند را توصیف کرد.
 - ماکس وبر از سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان و نیازهای واقعی او دارد، به «قفس آهنین» یاد می‌کند.
- ۶۰- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۲ (درس ۱۴) و جامعه‌شناسی ۳ (درس‌های ۳ و ۶)
- موارد «الف»، «ب» و «ج» نادرست هستند و به این صورت درست خواهند بود:
 - الف) سیاست، مجموعه روش‌هایی است که هر واحد اجتماعی برای تحقق اهداف جمعی به کار می‌گیرد.
 - ب) در زندگی ما انسان‌ها، نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیزی وجود دارد که با هنر آشنایی‌زدایی از امر مأنوس، می‌توان آن‌ها را کشف کرد.
 - ج) ویژگی فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی، اصلاح رفتار حاکمان یا اصلاح ساختار حکومت است.
- ۶۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۲ (درس‌های ۱۰ و ۱۵) و جامعه‌شناسی ۳ (درس‌های ۵ و ۹)
- در پژوهش‌های علمی، به اعتبار منابع اهمیت می‌داد ← ابوریحان بیرونی
 - برای نظام لیبرال دموکراسی، جایگزین بهتر و مناسب‌تری را قابل تصور نمی‌دانست ← فوکویاما
 - از نظر او، جامعه‌شناس نمی‌تواند درباره آرمان‌ها و ارزش‌ها که پدیده‌های نامحسوس و غیرتجربی‌اند، داوری علمی کند ← ماکس وبر
 - از دیدگاه او جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غرب، امری ذاتی نیست ← آگوست کنت
- ۶۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۲ (درس ۷) و جامعه‌شناسی ۳ (درس‌های ۱، ۳ و ۸)
- منظور از پویا بودن نظام اجتماعی این است که بخش‌های مختلف آن بر یکدیگر اثر می‌گذارند و از یکدیگر اثر می‌پذیرند.
 - هر جهان اجتماعی براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارد.
 - اخراج و کشتار مسلمانان میانمار موسوم به روهنگیا، نتیجه سیاست همانندسازی بود.
 - دولت‌های سکولار غربی در ابتدا برای حذف قدرت کلیسا و ایجاد سیاست سکولار، حرکت‌های پروتستانی را به خدمت گرفتند.
- ۶۳- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۲ (درس‌های ۳ و ۷) و جامعه‌شناسی ۳ (درس‌های ۶ و ۸)
- سلطه بر طبیعت، ثبات و رفاه ← لیبرال دموکراسی
 - گمان می‌کنند فقط آن‌ها خوشبخت، پیروز و مورد رشک دیگران‌اند ← جامعه تغلب
 - پیگیری مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی براساس علاقه فرهنگی و هویتی خود ← دوران پسامدرن
 - برقراری روابط اقتصادی، سیاسی، نظامی و فرهنگی بین کشورهای مختلف با حاکمیت‌های متفاوت ← جامعه جهانی قبل از ظهور غرب جدید
- ۶۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۱ (درس ۱۲)، جامعه‌شناسی ۲ (درس‌های ۲ و ۱۱) و جامعه‌شناسی ۳ (درس ۸)
- فراهم آوردن زمینه نفوذ سلطه‌گران ← ویژگی فرهنگ جبرگرا و غیرمسئول
 - آسیب‌های اجتماعی مانند حاشیه‌نشینی و فقر ← بحران زیست‌محیطی
 - تعریف هویت با ویژگی‌های تاریخی، جغرافیایی و نژادی در جهان متجدد ← ناسیونالیسم که خود نتیجه شکل‌گیری دولت-ملت‌ها بود.
 - گرفتار شدن فطرت انسان به اضطراب و تشویش و سر به عصیان و اعتراض برداشتن ← از خودبیگانگی حقیقی یا فطری
- ۶۵- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۱ (درس ۶)، جامعه‌شناسی ۲ (درس ۱۵) و جامعه‌شناسی ۳ (درس ۵)
- زوال عقلانیت ذاتی: افول علوم فراتجربی (عقلانی و وحیانی) در جهان متجدد ← از دست رفتن امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری (که فراتجربی هستند) ← سپرده شدن داوری درباره این امور به تمایلات افراد و گروه‌ها ← زوال معنا و عقلانیت ذاتی
 - ظاهر شدن حقوق و تکالیف افراد: فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی
 - زمینه رونق و غلبه رویکرد تفسیری: تردید در این باور که مرز علم و غیرعلم را تجربه و تبیین تجربی تعیین می‌کند.
 - شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد: فروپاشی بلوک شرق

روان‌شناسی

- ۶۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی ۱ درس ۱
- بررسی عبارات به ترتیب:
- «کنترل» یعنی تغییر دادن و بهبود بخشیدن به پدیده مورد نظر. بنابراین با کمک فنون تقویت حافظه می‌توانیم حافظه را در کنترل بگیریم.
 - «توصیف» بیان چيستی یک پدیده است. با بیان ویژگی‌های یک مفهوم، می‌توانیم چيستی آن مفهوم را توصیف کنیم.
 - «پیش‌بینی» بیان احتمال وقوع یک پدیده در زمان‌ها و مکان‌های دیگر است. بنابراین برآورد کردن عملکرد یک پدیده در آینده، به معنای پیش‌بینی کردن آن است.
 - «تبیین» یعنی بیان علل و عوامل مؤثر در بروز یک پدیده. مانند پیدا کردن علل فراموشی مطالب در آزمون.

۶۷- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * روان‌شناسی درس ۲

مینا در دوره نوجوانی قرار دارد که ۱۲ تا ۲۰ سالگی را شامل می‌شود.

بررسی عبارات به ترتیب:

- نادرست. در نوجوانی به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی تحریک پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آن‌ها به سرعت تغییر می‌کند.
- درست. برای اولین بار در نوجوانی تفکر فرضی شکل می‌گیرد؛ یعنی نوجوانان در پیش‌بینی یک موقعیت، از احتمال‌های مختلف بهره می‌برند؛ در حالی که مبنای استدلال در کودکی واقعیت‌های ملموس و بیرونی است.
- نادرست. یکی از تغییرات رشد اجتماعی نوجوانی این است که گرایش به ارتباط با همسالان افزایش می‌یابد و زمان بیشتری را با آن‌ها صرف می‌کنند.
- نادرست. یکی از پیامدهای ناسازگارانه تغییرات شناختی نوجوانی، احساس منحصر به فرد بودن اغراق‌آمیز است، بنابراین نوجوانان در مورد توانایی‌های خود دیدگاه واقع‌بینانه‌ای ندارند.

۶۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: ساده * روان‌شناسی درس ۲

منظور از کودکی اول ۲ تا ۷ سالگی است.

بررسی عبارات به ترتیب:

- درست. کودکان در دوره قبل دبستان، به دلیل پردازش ادراکی، تحت تأثیر ویژگی‌های ظاهری اشیاء قرار می‌گیرند، بنابراین با وجود یکسان بودن مقدار دو خوراکی، خوراکی را که ظاهراً بزرگ‌تر است را انتخاب می‌کنند.
- نادرست. وقتی از کودکان ۵-۶ ساله می‌خواهیم که در مورد اخلاقی بودن عمل یک فرد قضاوت کنند، بیشتر به پیامدها و نتایج قابل مشاهده عمل آن فرد توجه می‌کنند و به قصد و نیت فرد توجه ندارند. مثلاً می‌گویند کسی که منجر به شکسته شدن تعداد بیشتری از فنجان‌ها شده است، کار غیراخلاقی انجام داده، حتی اگر قصد خیر داشته و می‌خواسته به مادرش کمک کند (این نکته برگرفته از فعالیت ۲-۶ کتاب است). بنابراین عبارت دوم مربوط به کودکی دوم است.
- نادرست. منظور از دریافت و فهم محرک‌ها، پردازش کردن آن‌ها است و می‌دانیم که کودکان پردازش ادراکی دارند، یعنی به جای ویژگی‌های کیفی، بیشتر به ویژگی‌های ظاهری توجه می‌کنند.
- نادرست. کودکان در سنین ۴ یا ۵ سالگی بازی‌های موازی انجام می‌دهند؛ یعنی علاقمندند در کنار یکدیگر باشند، ولی به تنهایی بازی نکنند. بازی‌های گروهی در دوره کودکی دوم (سنین دبستان) شکل می‌گیرد. بنابراین عبارت چهارم مربوط به کودکی دوم است.

۶۹- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: ساده * روان‌شناسی درس ۳

محرومیت حسی یعنی فرد در شرایطی قرار بگیرد که هیچ‌یک از گیرنده‌های حسی مثل چشم، گوش و ... به وسیله محرک‌های بیرونی تحریک نشود. محرومیت حسی به دلیل آزارنده بودن آن نوعی شکنجه تلقی می‌شود. داوطلبانی که حاضر شدند آزمایش محرومیت حسی بر روی آن‌ها انجام شود، با وجود قول دریافت پاداش نتوانستند بیشتر از چند ساعت شرایط محرومیت حسی را تحمل کنند و به این شرایط عادت نکردند.

۷۰- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی درس ۳

بررسی عبارات به ترتیب:

- نادرست. محرک‌هایی که به صورت مداوم و پیوسته ارائه می‌شوند، موجب یکنواختی و ثبات می‌شوند، در نتیجه خوگیری ایجاد می‌کنند. خوگیری باعث می‌شود که یک محرک به تدریج کمتر و کمتر انتخاب شود.
- درست. ایجاد هدف و اهمیت‌دهی به آن، یکی از عوامل روان‌شناختی مؤثر در افزایش درگیری و انگیزتگی ذهنی است. درگیری و انگیزتگی ذهنی نیز یکی از عوامل ایجاد تمرکز و مانع خوگیری است. بنابراین در فعالیت‌های هدفمند خوگیری کمتر رخ می‌دهد.
- درست. اگر توجه مستمر، مداوم و باثبات باشد، تمرکز شکل می‌گیرد. درگیری و انگیزتگی ذهنی نیز یکی از عوامل ایجاد تمرکز است.
- نادرست. تمرکز بر محرک‌هایی که ویژگی‌های متنوع و متغیر دارند، راحت‌تر و بیشتر است، زیرا تغییرات درونی محرک‌ها یکی از عوامل ایجاد تمرکز است.

۷۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی درس ۴

- مهم‌ترین دلیل فراموشی اطلاعات در حافظه کوتاه‌مدت، محو شدن مواد اطلاعاتی حافظه به دلیل گذشت زمان یا جایگزینی مواد اطلاعاتی با موارد جدید است. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)
- حافظه حسی و حافظه بلندمدت هر دو ظرفیت ذخیره‌سازی (اندوزش) نامحدود دارند، ولی از بین این دو فقط در حافظه حسی رمزگردانی شنیداری و دیداری (همان رمزگردانی حسی) وجود دارد و رمزگردانی حافظه بلندمدت، عمدتاً معنایی است.
- یکی از رایج‌ترین خطاهای اضافه کردن حافظه کاذب است؛ یعنی بازشناسی یا یادآوری غیرواقعی رویدادی که اتفاق نیفتاده و فرد به غلط ادعا می‌کند آن رویداد خاص قبلاً اتفاق افتاده است.
- رمزگردانی بیشتر اطلاعات به صورت شنیداری است، اگر در به‌خاطر سپردن اطلاعات، علاوه بر رمزگردانی شنیداری، از رمزگردانی دیداری مثلاً از اینفوگراف هم استفاده کنیم، «مطالعه چندحسی» رخ می‌دهد و عملکرد حافظه تقویت می‌شود.

۷۲- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی درس ۴

بررسی عبارات به ترتیب:

- برای طراحی جملات مناسب در ذهن برای نوشتن انشاء نیازمند حافظه کاری هستیم، زیرا باید کلمات و عبارات مرتبط با موضوع را کنار هم قرار دهیم و در مورد معنای آن‌ها فکر کنیم. حافظه کاری فضای کار برای فعالیت جاری ذهن فراهم می‌کند و کمک خوبی برای تفکر و اجرای فعالیت‌های شناختی است (رد گزینه‌های ۳ و ۴).
- برای شرکت در مسابقه مشاعره باید اشعار را با تکرار و تمرین از چند روز قبل حفظ کنیم و تا روز مسابقه در حافظه نگه داریم، بنابراین مربوط به حافظه بلندمدت است و چون اشعار جزو اطلاعات عمومی هستند، حافظه معنایی است (رد گزینه‌های ۳ و ۴).
- توجه به پیش‌فرض‌ها و فرمول‌ها در حین حل مسئله، نیازمند حافظه کاری است. حافظه کاری همانند یک تخته سیاه است که ذهن محاسباتش را بر روی آن انجام می‌دهد (رد گزینه‌های ۱، ۳ و ۴).
- برای شرکت در کنکور باید مطالب درسی را در حافظه بلندمدت خود قرار دهیم و تا روز کنکور آن‌ها را در ذهن نگه داریم. همچنین مطالب درسی جزو اطلاعات عمومی و حافظه معنایی هستند (رد گزینه‌های ۱ و ۳).
- به‌خاطر آوردن نام معلمی که چندسال پیش به‌خاطر سپرده‌ایم، مستلزم شکل‌گیری حافظه بلندمدت است (رد گزینه‌های ۳ و ۴).

۷۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی درس ۵

- در فرایند حل مسئله فرد به اصول و قوانینی دست می‌یابد که در موقعیت‌های دیگر هم قابل استفاده است. به همین دلیل یادگیری حاصل از حل مسئله یک یادگیری قابل تعمیم است.
- ضمناً به تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله، «انتقال» نیز می‌گویند. یعنی تجربه گذشته بر توانایی ما در حل مسئله تأثیر می‌گذارد و فرد می‌تواند در موقعیت‌های جدید از آن‌ها برای حل مسئله استفاده کند. بنابراین عبارت گزینه ۳ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱: در مسئله، توانمندی‌های ما محدود است. اصولاً زمانی با مسئله مواجه می‌شویم که امکانات ما محدود باشد. پس قسمت اول جمله نادرست است. ولی باید همان امکانات محدود را به‌طور دقیق شناسایی کنیم.
- گزینه ۲: ناتوانی در حل مسئله وضعیت عاطفی ناخوشایندی را ایجاد می‌کند که ناکامی نام دارد و ناکامی باعث پرخاشگری می‌شود. دقت کنید که تعارض پیامد ناتوانی در تصمیم‌گیری است.
- گزینه ۴: روش‌های تحلیلی بر اساس قواعد منطقی و نیازسنجی واقعی است و رسیدن به حل مسئله را تضمین می‌کند، اما روش‌های اکتشافی بر اساس نظر شخصی است.

۷۴- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی درس ۵

- مسئله یک فرایند و جریان تحت کنترل است: فردی که در حال حل مسئله است، کاملاً درگیر موضوع است و به آنچه انجام می‌دهد، آگاهی کامل دارد. در جریان حل یک مسئله، هرچه جدی‌تر باشیم، احتمال انتخاب راه حل بهتر، بیشتر است. با توجه به این توضیحات قسمت اول همه گزینه‌ها درست است.
- در مسئله موقعیت فعلی یا مبدأ باید مشخص باشد: شناخت موقعیت فعلی کمک می‌کند تا موانع احتمالی را به خوبی بشناسید و راه‌حل‌های بهتری ارائه دهید. بنابراین فقدان این ویژگی باعث «عدم شناسایی موانع احتمالی» می‌شود.
- مسئله هدفمند است. زمانی احساس مسئله می‌کنیم که بدانیم هدف چیست. وقتی هدف روشن نباشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود.
- بسیاری از افراد توانایی‌های خود را نمی‌شناسند. عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی می‌شود.

۷۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی درس ۶

بررسی موارد به ترتیب:

- مرحله دوم: شناسایی تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌های تصمیم. مشخص کردن همه رشته‌هایی که فرد می‌تواند انتخاب کند، مرحله دوم تصمیم‌گیری است.
- مرحله پنجم: اجرای بهترین اولویت. وقتی فرد از بین اولویت‌های مختلف، یک رشته خاص را انتخاب می‌کند، مرحله پنجم انجام شده است.
- مرحله سوم: بیان ویژگی‌های هر انتخاب. وقتی فرد ویژگی‌های مختلف هر یک از رشته‌های تحصیلی را بررسی می‌کند، در حال انجام مرحله سوم است.
- مرحله هفتم: ارزیابی پیامدها و نتایج اجرای اولویت مورد نظر. وقتی فرد مدتی پس از تصمیم‌گیری و ورود به یک رشته، وضعیت جدید خود را بررسی می‌کند، در حال انجام مرحله هفتم است.

۷۶- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: ساده * روان‌شناسی درس ۶

- تصمیم‌گیری. اولویت‌های تصمیم‌گیری می‌تواند شامل همه گزینه‌های احتمالی باشد؛ به عبارت دیگر هر اولیبتی، فرد تصمیم‌گیرنده را به مقصد می‌رساند و فرد باید به همه این راه‌های احتمالی توجه کند تا بهترینشان را برگزیند.
- تصمیم‌گیری. تصمیم‌گیری یعنی ارزیابی راه‌های مختلف و انتخاب بهترین راه برای رسیدن به هدف.
- حل مسئله. در حل مسئله ممکن است راه‌حل‌های مختلفی داشته باشیم، ولی فقط یک راه است که ما را به حل مسئله می‌رساند. بنابراین در حل مسئله تنها راه رسیدن به هدف را پیدا می‌کنیم.
- تصمیم‌گیری. در تصمیم‌گیری باید از بین انتخاب‌های مختلف، بهترین را برگزینیم.
- نکته ۱: کلیدواژه «همه راه‌ها» مربوط به تصمیم‌گیری و کلیدواژه «تنها راه» مربوط به حل مسئله است.
- نکته ۲: در حل مسئله راه‌حل را پیدا می‌کنیم (می‌یابیم، باز آفرینی می‌کنیم) و در تصمیم‌گیری راه‌حل را انتخاب می‌کنیم (برمی‌گزینیم).

۷۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی درس ۷

- این فرد یک هدف مشخص دارد و آن وکیل شدن است. بنابراین از بیراهه رفتن و اتلاف منابع انرژی مصون می‌ماند و همچنین از سایر پیامدهای مثبت هدفمندی برخوردار می‌شود. بنابراین قسمت اول در همه گزینه‌ها درست است.
- در انگیزه درونی فرد کار یا فعالیت را به‌خاطر خود آن کار انجام می‌دهد، زیرا به آن علاقه دارد و برایش جالب است. این فرد نیز چون به مطالب علمی علاقه دارد، با انگیزه درونی درس می‌خواند و نمرات بالا می‌گیرد. بنابراین قسمت دوم همه گزینه‌ها به‌جز گزینه ۱ (اجتناب از بیراهه رفتن) درست است. اجتناب از بیراهه رفتن مربوط به هدفمندی است و در این عبارت بر هدف فرد تأکید نشده، بلکه نوع انگیزه او مورد تأکید است.
- این فرد هدفمند است و هدف او این است که طلاسازی شود. ضمناً ناهماهنگی شناختی ندارد. بنابراین قسمت سوم گزینه‌های ۳ (نداشتن هدف) و ۴ (ناهماهنگی شناختی) نادرست است.
- استعداد یک عامل درونی، پایدار و غیرقابل کنترل است. بنابراین قسمت چهارم در گزینه ۱ (قابل کنترل) و گزینه ۴ (بیرونی) نادرست است.

۷۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی درس ۷

- زمانی که فرد هم‌زمان دارای دو شناخت متضاد باشد، دچار ناهماهنگی شناختی می‌شود. این فرد در مورد خودش دو شناخت متضاد و هم‌زمان دارد: ۱) من درسم خیلی خوب است ۲) من در درس ریاضی ضعیف هستم. در چنین حالتی فرد به رفتارها و توجیهاتی روی می‌آورد تا بین رفتار و شناخت هماهنگی حاصل شود؛ زیرا ناهماهنگی ناخوشایند و تنش‌زا است. مثلاً ممکن است یکی از شناخت‌ها را بی‌اهمیت جلوه دهد و بگوید ریاضی چندان اهمیتی ندارد.
- دقت کنید در این مثال فرد رفتار خود را تغییر نداده، بنابراین سایر گزینه‌ها که در آن‌ها به تغییر رفتار یا کنترل رفتار اشاره شده، نادرست است.

۷۹- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی درس ۸

- این سؤال در ابتدای امر یک سؤال دشوار است، ولی اگر منظور آن را بفهمد، تبدیل به یک سؤال ساده می‌شود.
- اگر موارد مثبتی که نشان‌دهنده سالم بودن سبک زندگی است، مانند خواب کافی و ورزش کردن، هرگز در فرد وجود نداشته باشد، او یک فرد آسیب‌پذیر محسوب می‌شود. پس پاسخ هرگز به مورد «الف» و «د» نشان‌دهنده آسیب‌پذیری است. دقت کنید که پنهان کردن احساسات منفی، روش مناسبی نیست و همان‌طور که در قسمت رشد هیجانی نوجوانی خوانده‌اید، هیجانات منبع رفتارهای مثبت و سازنده‌اند و فقط باید آن‌ها را هدایت کرد، نه این که پنهان کرد.

۸۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی درس ۸

بررسی عبارات به ترتیب:

- درست. مجموعه الگوهای رفتاری و شناختی که فرد معمولاً در زندگی روزمره از آن‌ها استفاده می‌کند، سبک زندگی نام دارد. سبک زندگی با عوامل خطر ساز بیماری رابطه دارد، بنابراین تعیین می‌کند که فرد در کدام قسمت از پیوستار سلامتی قرار می‌گیرد.
- نادرست. فشار روانی عبارت است از نیاز برای دوباره سازگار شدن با شرایط جدید زندگی. بنابراین فشار روانی نتیجه سازگار شدن نیست، بلکه ضرورت سازگار شدن را ایجاد می‌کند.
- نادرست. همه افراد در زندگی خود با فشارهای روانی منفی متعددی مواجه هستند، برخی به‌شکل سازگارانه و برخی به‌شکل ناسازگارانه با فشارهای روانی منفی مقابله می‌کنند. (اساساً کسی که از مقابله استفاده می‌کند، یعنی با فشار روانی منفی مواجه شده است.)
- نادرست. نداشتن تمرکز یکی از علائم شناختی فشار روانی منفی است، نه مثبت. زیرا فشار روانی مثبت باعث ارتقای واکنش‌های رفتاری و پردازش‌های شناختی از جمله تمرکز می‌شود.

عربی اتمتصاصی

۸۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * درس ۵ عربی، زبان قرآن ۳

- مُقِيمَ الصَّلَاةِ: برپاکنده نماز، اقامه‌کننده نماز (رد گزینه‌های ۱ و ۳) // رَبَّنَا: ای پروردگار ما (رد گزینه ۳) // تَقَبَّلْ: بپذیر، قبول کن (رد گزینه ۳) // عَاءٍ (دعائی): دعایم، دعای من (رد سایر گزینه‌ها) // «نیز» در گزینه‌های ۲ و ۳ اضافی است.

۸۲- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامع عربی، زبان قرآن ۲

- فَضْلَ الْإِنْسَانِ: برتری انسان (رد گزینه‌های ۳ و ۴) // أَنْ يُؤَثِّرَ: ترجیح دهد؛ فعل است نه مصدر (رد سایر گزینه‌ها) // أَلَّا يَكُونَ: نباشد (رد سایر گزینه‌ها) // يُقَدِّمُ: مقدم بدارد (رد سایر گزینه‌ها)

۸۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * درس ۲ عربی، زبان قرآن ۳

- قَدْ تَجَرِي: گاهی جاری می‌شود (رد سایر گزینه‌ها) // وَ لَهَا مَعَانٍ مَفِيدَةٍ: که معانی مفیدی دارند؛ «واو» حالیته است (رد گزینه‌های ۱ و ۴) // وَلَكِنْ: ولی، اما (رد گزینه‌های ۱ و ۲) // لَا تَقْدِرُ: نمی‌تواند (رد گزینه ۴) // أَنْ تُسَاعِدَنَا: به ما کمک کنند (رد گزینه ۴) // الْحَيَاةُ: زندگی؛ ضمیر ندارد (رد گزینه ۱) // ساختار قسمت آخر عبارت در گزینه ۲ جابه‌جا شده است.

۸۴- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * درس ۷ عربی، زبان قرآن ۲

یا اُمّ (أُمّی): ای مادرم (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / قَدْ رَسَمْتُ: رسم کرده است؛ مفرد مؤنث غایب است (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / مِنْذُ الصَّغَرِ: از کودکی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / یا اَبی: ای پدرم (رد سایر گزینه‌ها) / یَدْعُونِی: مرا فرا می‌خوانند (رد سایر گزینه‌ها) / الصَّدَقِ فِی الْعَمَلِ: درستی در کار (رد گزینه ۱)

۸۵- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * درس ۴ عربی، زبان قرآن ۲

شَاهِدْتُ فَلَمَّا: فیلمی دیدم (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / یُصَوِّرُ: نشان می‌داد؛ ماضی + مضارع به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود (رد گزینه ۴) / کَانَتْ الْکَائِنَاتُ مَتْنَوِعَةً: این موجودات گوناگون بودند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / لَا تُشْبِهُ: شباهت ندارد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) نکته: هرگاه اسمی به صورت نکره بیاید و همان اسم دوباره همراه «ال» تکرار شود، می‌توان الف و لامش را «این» یا «آن» ترجمه کرد. کائنات: موجوداتی- الکائنات: این موجودات

۸۶- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * درس ۱ عربی، زبان قرآن ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) اثْنَتَيْنِ و أَرْبَعِينَ: چهل و دو

(۳) لَيْتَنِي: کاش من / كُنْتُ أَقْدَرُ: می‌توانستم / فِي هَذِهِ الدُّنْيَا: در این دنیا

(۴) أَنْ يَغْلِبَ عَقْلُهُ جَهْلَهُ: عقلش بر جهلش چیره شود

۸۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامع عربی، زبان قرآن ۳

ترجمه درست عبارت: «هرکس نسبت به دوستش احساس حسادت کند، اعتراف کرده است که دوست، برتر از اوست!»

۸۸- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * درس ۵ عربی، زبان قرآن ۲

حکایت می‌شود: يُحَكِّي (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / که: أَنْ (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / شَنَا مِی‌کُود: كَانْ يَسْبِحُ (رد سایر گزینه‌ها) / تَظَاهَرَ نَمُود: تَظَاهَرَ (رد گزینه‌های ۳ و ۴) ■■ ترجمه متن:

«برخی تصور می‌کنند که دوران جاهلیت، بر دورانی دلالت دارد که مردم در آن دوران، خواندن و نوشتن را نمی‌دانستند و تمدن و فرهنگی که قابل ذکر باشد، نداشتند! بنابراین نادان در مقابل دانشمند به‌شمار می‌رود! بر همین اساس دوران جاهلیت از این جهت متمایز می‌شود که مردم در آن با حیوانات در صحرا و چادرها زندگی می‌کنند! ولی ما می‌بینیم که این واژه علاوه بر اینکه در مقابل دانش است، در قرآن کریم آمده است تا به معنای دیگری اشاره کند!

به برخی آیات توجه کن: «بخشش را پیش بگیر و به نیکوکاری امر کن و از جاهلان روی گردان!»، «[گفتند] آیا ما را به تمسخر گرفته‌ای؟ گفت: پناه می‌برم به خدا از اینکه از نادان‌ها باشم!» مفهوم این دو آیه و ارتباط واژگان در آن‌ها ثابت می‌کند که نادانی به معنای خارج شدن انسان از حالت اعتدال، جوشش احساسات و نبودن عقل است! به شاعر جاهلی بنگرید که چگونه از این ریشه استفاده می‌کند، در حالی که قصد خروج، خودسری و اقدام به کارهایی خارج از قواعد عقلی را دارد: «آگاه باشید که کسی نباید بر ما نادانی روا دارد؛ پس ما بالاتر از جهل جاهلانمان جهالت می‌کنیم (بیش از اندازه به او کیفر می‌دهیم)»

علاوه بر این، مردم از تمدنی بهره می‌بردند که مبتنی بر تجارت، کشاورزی، ساختن ساختمان‌ها و شهرها بود و برخی‌شان خواندن و نوشتن را نیز می‌دانستند!

۸۹- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامع عربی، زبان قرآن ۳

ترجمه صورت سؤال: «چرا دوران جاهلیت به این نام، نام‌گذاری شد؟»

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) نبود قدرت استدلال در رویارویی با مشکلات از دلایل این نام‌گذاری است!

(۲) به دلیل اینکه مردم مانند حیوانات زندگی می‌کردند و حکومت یا شهری نداشتند!

(۳) زیرا خواسته‌ها و احساسات شخصی، هدف آن‌ها نبود!

(۴) زیرا مردم از اخلاقیات و ارزش‌های انسانی دور بودند!

۹۰- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامع عربی، زبان قرآن ۳

ترجمه صورت سؤال: «پاسخ کدام سوال در متن نیامده است؟»

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) آیا عرب‌ها پیش از نزول قرآن، تمدنی داشتند؟

(۲) چگونه دریابیم که مقصود قرآن از واژه جهل چیست؟

(۳) دوران جاهلیت هنگام نزول قرآن کریم چگونه بود؟

(۴) مصداق‌های جهل آن‌گونه که در متن آمده است، چیست؟

- ۹۱- پاسخ: گزینه ۱
 «بر اساس متن»
 ترجمه گزینه‌ها:
 (۱) ویژگی اساسی دوران جاهلیت پیش از نزول قرآن، زندگی در صحرا و درک نکردن آیات نازل شده است!
 (۲) اگر معنی واژه‌ای را در متن نمی‌دانیم، باید به واژگان مجاور مراجعه کنیم که ما را به نزدیک شدن به آن راهنمایی می‌کنند!
 (۳) انتقام و اقدام به زشتی‌ها از مصداق‌های افتادن در نادانی است!
 (۴) چه‌بسا نویسنده یا خواننده کتابی باشد که ما او را نادان به‌شمار می‌آوریم!
- ۹۲- پاسخ: گزینه ۲
 لازم ← متعدّد
- ۹۳- پاسخ: گزینه ۱
 «الجاهلی» اسم مبالغه نیست.
- ۹۴- پاسخ: گزینه ۳
 شَارِكْتُ ← شَارَكْتُ (فعل ماضی باب «مفاعلة» بر وزن «فَاعَلَ» می‌باشد).
 كُرَّة ← كُرَّة
- ۹۵- پاسخ: گزینه ۲
 ترجمه عبارت سؤال: «صبر در کارها مانند سر در بدن است!»
 عبارت صورت سؤال به این مفهوم اشاره دارد که «صبر کردن، مهم‌ترین بخش در انجام دادن کارهاست که نسبت آن مانند نسبت سر به بدن است»
 و این مفهوم تنها در گزینه ۲ آمده است.
- ۹۶- پاسخ: گزینه ۴
 در این گزینه «أمرٌ» فعل مضارع متکلم وحده به معنای «عبور می‌کنم» است.
 در سایر گزینه‌ها به ترتیب «أعزٌّ»، «أحقُّ» و «أحرُّ» اسم تفضیل اند.
- ۹۷- پاسخ: گزینه ۱
 سؤال، فعلی را خواسته است که وقوعش در دو زمان ممکن باشد. در اسلوب شرط، هرگاه فعل شرط یا جواب شرط، فعلی ماضی باشند، ترجمه آن‌ها به هر دو شکل ماضی و مضارع جایز است. در گزینه ۱ «تَخْرُجُ» فعل شرط ماضی و «خَسِرَ» جواب شرط ماضی است که می‌توان آن‌ها را به هر دو شکل ماضی و مضارع ترجمه کرد.
 در گزینه‌های ۲ و ۴، «مَنْ» از ادات استفهام است و جملات شرطی نیستند. در گزینه ۳، جمله شرطی است، اما فعل شرط و جواب آن، مضارع هستند.
- ۹۸- پاسخ: گزینه ۴
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 (۱) «ولداي الإثنین» نادرست است؛ زیرا اعداد اصلی ۱ و ۲ برای معدود خود در نقش صفت هستند و عدد تابع موصوف خود است. «ولداي الإثنان» شکل درست آن است.
 (۲) «ثمانون و خمس» نادرست است. در عربی ابتدا یکان می‌آید و بعد دهگان. هم‌چنین «ثمانون» در نقش مفعول و منصوب است. پس «خمس و ثمانین» درست است.
 (۳) «ثلاث مرّة» نادرست است. معدود اعداد ۳ تا ۱۰، جمع و مجرور است. پس «ثلاث مرّات» درست است.
- ۹۹- پاسخ: گزینه ۱
 «لکن» حرف مشبّه به معنای «ولی» است که ابهام جمله قبل از خود را برطرف می‌کند.
 «لعل» به معنای «شاید» برای بیان امید و ترجیحی است، «لیت» به معنای «کاش» بیانگر آرزوست و «أنّ» به معنای «که» دو جمله را به هم پیوند می‌دهد.
- ۱۰۰- پاسخ: گزینه ۳
 در این گزینه «طیناً» خبر «أصبح» است نه حال. هم‌چنین «واو» حالیه نیست؛ چراکه بعد از آن، فعل آمده است.
 در گزینه ۱ جمله «عدوه القطّة»، در گزینه ۲ جمله «حاجته إلیه أكثر...» و در گزینه ۴ جمله «هو یتسمم»، جملات حالیه هستند.

تاریخ

- ۱۰۱- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۱ (درس ۲)
 در دوره اشکانیان، گاه‌شماری‌های بابلی، سلوکی و اوستایی متداول بود.
 بنابراین:
 براساس گاه‌شماری اوستایی رایج در این دوره اندرگاه به آخر ماه دوازدهم اضافه می‌شد.
 بررسی سایر گزینه‌ها:
 (۲) در دوره اشکانی گاه‌شماری قمری - خورشیدی (بابلی) متروک نشده بود.
 (۳) با سقوط هخامنشیان استفاده از گاه‌شماری بابلی ادامه داشت.
 (۴) در سال ۱۳۰۴ گاه‌شماری هجری شمسی که بر اساس گاه‌شماری جلالی تدوین شده بود رسمیت یافت اما ابداع آن مربوط به گذشته بوده است.
- ۱۰۲- پاسخ: گزینه ۳
 ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۱ (درس ۱)
 به همه آثاری که در زمان وقوع حادثه یا نزدیک‌ترین زمان به وقوع آن، نوشته شده‌اند منابع دست‌اول می‌گویند. علاوه بر منابع مکتوب، تمامی آثار باستانی و تاریخی، شامل بناها، ابزارها، اشیاء، سنگ‌نگاره‌ها و سنگ‌نوشته‌ها، سکه‌ها و هر وسیله‌ای که از گذشته به‌جای مانده است، منبع دست‌اول محسوب می‌شود.
 بررسی عبارات:
 الف) به نوشته مورخان یونانی، ساختمان‌های مجموعه پاسارگاد در میان باغ بسیار زیبایی قرار داشته‌اند. (منبع دست‌اول مکتوب)
 ب) بر اساس لوح‌های گلی کشف‌شده از تخت‌جمشید تعدادی از کارکنان کارگاه‌های شاهی را زنان تشکیل می‌دادند و حتی مدیریت برخی از این کارگاه‌ها را برعهده داشته‌اند. (منبع دست‌اول مکتوب)
 ج) وجود برخی اشیای متعلق به مراکز تمدنی ایران و بین‌النهرین در کشفیات موهنجودارو و هاراپا نشان می‌دهد که این مراکز با یکدیگر دادوستد داشته‌اند. (منبع دست‌اول غیرمکتوب)
 د) نقوش و پیکره‌های برجای مانده از دوره ایلامی نشان می‌دهد که زنان در امور اجتماعی و اقتصادی و مراسم رسمی سیاسی و دینی حضور چشم‌گیری داشته‌اند. (منبع دست‌اول غیرمکتوب)
- ۱۰۳- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۱ (درس‌های ۵ و ۶)
 بررسی موارد:
 الف) سلسله موریان بعد از مرگ اسکندر مقدونی (پسر فیلیپ دوم) تشکیل شد.
 ب) فیلیپ دوم در دوران جنگ‌های داخلی یونان (در فاصله ۴۳۱ تا ۴۰۴ ق. م) بر یونان تسلط یافت.
 ج) ورود آریایی‌ها به هند در حدود ۱۵۰۰ ق. م اتفاق افتاد.
 د) ورود طوایف بیابان‌گرد از دشت‌های اروپای شرقی به یونان در حدود ۲۰۰۰ ق. م اتفاق افتاد.
- ۱۰۴- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۱ (درس ۶)
 زنان، بردگان و بیگانگان مقیم آن که بیشتر جمعیت آن دولت - شهر را تشکیل می‌دادند، از حق رأی و شرکت در اداره امور سیاسی محروم بودند.
- ۱۰۵- پاسخ: گزینه ۱
 ▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۲ (درس ۱)
 بررسی عبارات:
 الف) یکی از معروف‌ترین آثار تاریخی محلی، تاریخ سیستان از مؤلفی ناشناخته، در حدود سال ۷۲۵ ق (قرن ۸) و در دوره مغول - تیموری تألیف شد.
 ب) تک‌نگاری (تاریخ‌نگاری اشاره‌شده در مورد ب) از دوره تیموریان به بعد مرسوم شد.
 ج) سرودن منظومه‌های حماسی و تاریخی که در ایران پیشینه دیرینه‌ای داشت، در دوره مغولان رواج و رونق بسیاری یافت.
 د) علاقه‌مندی ایلخانان و فرمانروایان تیموری (و نه رجال ایرانی) به جاودانه ساختن کشورگشایی و موفقیت‌های سیاسی و نظامی خود و خودآگاهی رجال ایرانی، تأثیر بسزایی بر رشد و شکوفایی تاریخ‌نگاری در آن عصر نهاد.
- ۱۰۶- پاسخ: گزینه ۴
 ▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۲ (درس ۳)
 پیامبر اکرم ﷺ سه سال پس از بعثت، به فرمان خداوند دعوت خود را آشکار و عمومی کرد: «آنچه را دستور داری آشکار کن و از مشرکان روی بگردان» (حجر، آیه ۹۴) ایشان نخست خویشاوندان و سپس عموم مردم را به قبول اسلام فرا خواند.
- ۱۰۷- پاسخ: گزینه ۲
 ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۲ (درس ۷)
 مستنصر در فاصله سال‌های ۴۲۷ تا ۴۸۷ قمری حکومت کرد.
 بررسی موارد:
 الف) محمود غزنوی در سال ۴۲۰ قمری به ری که تحت حاکمیت آل‌بویه شیعه‌مذهب بود، حمله کرد.
 ب) طغرل سلجوقی در سال ۴۴۷ قمری خلیفه عباسی را از تسلط آل‌بویه شیعه‌مذهب درآورد.
 ج) صلیبیان در نخستین جنگ صلیبی و در سال ۴۹۳ قمری شهر بیت‌المقدس و چند شهر دیگر منطقه شام در سواحل شرقی مدیترانه را تصرف کردند.
 د) نبرد ملازگرد در سال ۴۶۳ قمری رخ داد.

۱۰۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۲ (درس‌های ۱۰ و ۱۳)

خواجه نظام‌الملک در تلاش بود که با تقویت حکومت مرکزی از طریق تقویت و توسعه نظام اداری مدنظر خود که مبتنی بر میراث اداری کهن ایرانی بود، ضمن ایجاد ثبات و استمرار، با نیروی سرکش امیران و نظامیان سلجوقی که به سنت‌های قبیله‌ای خود همچنان وفادار بودند، مقابله کند. (روش اداری)

شاه عباس اول به منظور تقویت قدرت سیاسی و نظامی دولت مرکزی و کاهش توان سیاسی و نظامی امیران و ایلات قزلباش، سپاهی دائمی و حرفه‌ای ایجاد کرد که کاملاً مطیع و وفادار به شخص او بود. (روش نظامی)

۱۰۹- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * تاریخ ۲ (درس ۱۵)

در سده‌های ۱۱ و ۱۲ م. اختلاف و درگیری شدیدی میان پاپ و امپراتور آلمان (امپراتور مقدس روم) بر سر انتصاب اسقف‌ها و اعطای حلقه و عصای اسقفی به وجود آمد.

۱۱۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۳ (درس ۲)

بررسی موارد نادرست:

(ب) بازماندگان حکومت صفوی توسط آقامحمدخان قاجار حذف شدند.

(ج) نادر در صدد برآمد از دانش انگلیسی‌ها در زمینه تأسیس نیروی دریایی در دریای مازندران و خلیج فارس استفاده کند اما این موضوع برای اولین بار در تاریخ ایران نبود.

۱۱۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۳ (درس ۵)

بررسی موارد نادرست:

موارد «الف» و «ج» از اقدامات نمایندگان دوره دوم مجلس شورای اسلامی و مربوط به بعد از دوره استبداد صغیر بود.

۱۱۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * تاریخ ۳ (درس ۷)

پس از سرکوبی شورش خزل و بعضی شورش‌های پراکنده دیگر، با توجه به امنیتی که رضاخان (نخست‌وزیر احمدشاه) به وجود آورده بود، محبوبیت او افزایش یافت.

۱۱۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * تاریخ ۳ (درس ۱۰)

این شورا که از افراد شایسته، مسلمان، متعهد و مورد اعتماد امام خمینی^(ره) تشکیل شده بود، وظیفه داشت زمینه انتقال قدرت را فراهم کند.

جغرافیا

۱۱۴- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیای ایران (درس ۵)

توده‌های هوایی سرد و خشک سیبری، سودانی و مرطوب غربی در دوره سرد سال وارد ایران می‌شوند و هر سه توده هوا بارش به دنبال دارند. توده‌های هوایی مرطوب موسمی و گرم و خشک در دوره گرما وارد ایران می‌شوند. توده هوای مرطوب موسمی موجب بارش‌های سیلابی در جنوب شرقی ایران است اما توده هوای گرم و خشک باعث افزایش شدید دما می‌شود.

بنابراین توده هوایی که در دوره‌های متفاوت با سایر توده‌های هوایی وارد ایران می‌شود و بارش به همراه دارد توده هوای مرطوب موسمی است.

۱۱۵- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیای ایران (درس ۴) و جغرافیا ۲ (درس ۲)

گل‌فشان‌ها در استان هرمزگان و جنوب استان سیستان و بلوچستان در فاصله ناهمواری‌های مریخی تا دریای عمان قرار گرفته‌اند.

در مرزبندی گاهی یک ناحیه آب‌وهوایی، ناحیه زبانی و قومی و نظایر آن بین چند استان یا حتی چند کشور قرار می‌گیرد.

۱۱۶- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیای ایران (درس ۶) و جغرافیا ۳ (درس ۵)

کانون‌های آبیگری که بیش از ۵۰۰ میلی‌متر بارش داشته باشند و حداقل در هشت ماه از سال (یعنی بین ۸ تا ۱۲ ماه)، این بارش‌ها اتفاق بیفتد، به آن‌ها کانون‌های دائمی می‌گویند.

همچنین بارش‌هایی که شدت آن‌ها کمتر اما مدت آن‌ها بیشتر است، تأثیر بسیار بیشتری در ناپایداری دارند؛ زیرا بارش‌های شدید به سرعت جاری می‌شوند و کمتر نفوذ پیدا می‌کنند تا موجب لغزش شوند.

۱۱۷- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جغرافیای ایران (درس‌های ۳ و ۶)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) دریای خزر به آب‌های آزاد راه ندارد.

(۳) خلیج فارس دارای مراکز صید مروارید و دریای خزر دارای انواع ماهیان خاویاری است و دریای خزر به آب‌های آزاد راه ندارد.

(۴) خلیج فارس از مناطق ژئوپلیتیک جهان به‌شمار می‌رود.

۱۱۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۲ (درس ۳)

برخی مردم تصور می‌کنند که گرم‌ترین نواحی جهان در مجاورت خط استوا قرار دارد؛ زیرا این ناحیه بیشترین جذب و تابش انرژی خورشید را دریافت می‌کند؛ اما در سال ۱۹۱۳ میلادی دمای ۵۶/۷ درجه سانتی‌گراد برای دره مرگ در کالیفرنیا و در سال ۱۹۹۲ دمای ۵۸ درجه سانتی‌گراد برای العزیزیه واقع در کشور لیبی در صحرای بزرگ آفریقا به‌عنوان گرم‌ترین نقاط جهان ثبت شده است. در سال ۲۰۰۹ ماهواره‌ها دمای ۷۰ درجه سانتی‌گراد را برای بیابان لوت در ایران به‌عنوان داغ‌ترین نقطه زمین ثبت کردند.

علت آن این است که در منطقه جنب‌حاره‌ای، توده‌های هوا در حوالی مدارهای رأس‌السرطان و رأس‌الجدی فرو می‌نشینند و منطقه پرفشار را به‌وجود می‌آورند. در نتیجه، کمربند بیابانی کره زمین در اطراف این دو مدار در سه قاره گسترده شده است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۲ (درس ۴)

۱۱۹- پاسخ: گزینه ۳

کلوت و گرزدیو از اشکال فرسایشی کاوشی محسوب می‌شوند (الف) که طی آن باد بخش نرم را تخریب کرده و بخش‌های سخت‌تر را باقی می‌گذارد. (ج)

در تصویر گزینه ۳ نیز دایره «الف» بیانگر اشکال کاوشی است که دو شکل کاوشی کلوت و گرزدیو که وجه اشتراکشان تخریب بخش نرم‌تر و باقی ماندن بخش‌های سخت و مقاوم است را با دایره‌های متداخل نشان داده است.

▲ مشخصات سؤال: ساده * جغرافیا ۲ (درس ۷) و جغرافیا ۳ (درس ۳)

۱۲۰- پاسخ: گزینه ۲

بررسی عبارات نادرست:

الف) طولانی‌ترین شبکه ریلی جهان مربوط به ایالات متحده آمریکا است.

ب) چین دارای مزارع وسیع گندم است اما از مهم‌ترین مراکز دامداری تجاری جهان به حساب نمی‌آید.

نکته: ایالات متحده آمریکا، اتحادیه اروپا، استرالیا، زلاندنو، آرژانتین و برزیل از مهم‌ترین مراکز دامداری تجاری در جهان هستند.

▲ مشخصات سؤال: دشوار * جغرافیا ۲ (درس ۱۱)

۱۲۱- پاسخ: گزینه ۴

منطقه ژئوپلیتیکی عبارت است از بخشی از سطح زمین یا تعدادی کشور هم‌جوار که به‌دلیل داشتن ارزش‌های جغرافیایی، بازیگران سیاسی برای کنترل یا تصرف آن‌ها با یکدیگر وارد تعامل (کنش و واکنش) می‌شوند.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۳ (درس ۲)

۱۲۲- پاسخ: گزینه ۱

تصویر سؤال نقطه مقابل شهر پایدار را نشان می‌دهد که در آن ارکان شهر پایدار یعنی (۱) محیط‌زیست (۲) اجتماعی- فرهنگی (۳) اقتصادی تحقق نیافته است.

بنابراین موجب می‌شود با بروز پدیده شهرگریزی، شهر به مکانی مهاجرفرست و روستا به مکانی مهاجرپذیر تبدیل شود.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۲ (درس ۱۰) و جغرافیا ۳ (درس ۳)

۱۲۳- پاسخ: گزینه ۲

کشورهایی که ایران به آنها از طریق خط لوله گاز صادر می‌کند عبارت‌اند از: ترکیه، عراق، آذربایجان و ارمنستان کشور عراق و آذربایجان نظام سیاسی ترکیبی-ناحیه‌ای دارند که براساس آن بخشی از کشور به صورت تک ساخت (یکپارچه) اداره می‌شود.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۳ (درس ۳)

۱۲۴- پاسخ: گزینه ۴

کشتی‌های کروز کشتی‌های تفریحی گردشگری هستند که مسافران را مدت محدودی روی آب گردش می‌دهند و دوباره به مبدأ باز می‌گردانند.

کشتی‌های فله‌بر و کانتینری مهم‌ترین انواع کشتی‌های باربری هستند. از کشتی‌های فله‌بر برای جابه‌جایی کالاهایی مانند نفت و گاز و مواد معدنی، مواد پتروشیمی و غلات استفاده می‌شود. در کشتی‌های رو-رو (Ro-Ro) تعداد زیادی وسیله نقلیه چرخ‌دار می‌توانند با بار به درون آن بروند و در مقصد خارج شوند. این امر هزینه تخلیه و بارگیری را کاهش می‌دهد.

کشتی‌های کانتینربر از نظر اندازه استانداردهای مشخصی دارند، سرعت جابه‌جایی و تخلیه کالاها را افزایش می‌دهند. همچنین قرار گرفتن کالاها در محفظه‌های خاص و وجود برجسب‌هایی با مشخصات کالاها در روی کانتینرها مدیریت و انبارداری محموله‌ها را آسان‌تر می‌کند.

▲ مشخصات سؤال: ساده * جغرافیا ۳ (درس ۵)

۱۲۵- پاسخ: گزینه ۳

دامنه‌هایی که شیب زیادی دارند و حجم زیادی از رسوبات فرسایش یافته و ناپیوسته سطح آن‌ها را پوشانده است، برای لغزش مستعدترند. همچنین، مقدار نفوذ باران در دامنه‌هایی که در مناطق مرطوب قرار دارند یا پوشیده از درختان و گیاهان متراکماند و یا درز و شکاف بسیار دارند بیشتر و احتمال وقوع لغزش در آن‌ها بالاتر است؛ زیرا نفوذ آب باران نه تنها وزن دامنه را افزایش می‌دهد بلکه باعث کاهش اصطکاک بین توده لغزشی و زیربنا و در نتیجه لغزش می‌شود.

همچنین بارش‌هایی که شدت آن‌ها کمتر اما مدت آن‌ها بیشتر است، تأثیر بسیار بیشتری در ناپایداری دارند؛ زیرا بارش‌های شدید به سرعت جاری می‌شوند و کمتر نفوذ پیدا می‌کنند تا موجب لغزش شوند.

به علاوه ذوب تدریجی برف امکان نفوذ بیشتری را فراهم می‌کند و موجب اشباع مواد رسوبی سطح دامنه‌ها و از بین رفتن مقاومت آن‌ها و سرانجام حرکت‌شان می‌شود.

فلسفه و منطق

۱۲۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * منطق (درس ۱)

تعریف استدلال مطرح شده است یعنی با تصوره‌های معلوم مطرح شده، تصور ما از استدلال را معلوم کرده است. این عبارت قالب تصدیقی هم ندارد (یعنی خود عبارت یک تصدیق نیست) که برای یک تعریف که در حقیقت، تصور است، نه تنها اشکالی ندارد بلکه مطلوب تر هم هست.

گزینه ۱: یک ویژگی دانش منطق است، نه تعریف آن. بنابراین تصویری از دانش منطق ارائه نمی‌دهد.

گزینه ۳: یک جمله انشایی (از نوع امری) است و تصور مجهولی را معلوم نمی‌کند.

گزینه ۴: یک قضیه شرطی مطرح شده است که برای تعریف کاربرد ندارد.

۱۲۷- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * منطق (درس ۲)

«چهره» ← دلالت التزامی (مقصود از «چهره گشودن» لبخند زدن است)

«مادرت» ← دلالت مطابقی

«رویش» ← دلالت تضمینی (تمام رو را نمی‌بوسند)

گزینه ۱: «زندان» ← تضمینی / «پاهای خود» ← مطابقی یا تضمینی / «به پشت» ← مطابقی یا تضمینی

گزینه ۲: «بچه آهوئی» ← مطابقی / «پایش» ← تضمینی (یا اگر اصطلاح باشد، التزامی) / «سگی» ← مطابقی

گزینه ۳: «سقراط» ← مطابقی / «خواب راحت» ← التزامی / «دیدگان» ← التزامی

۱۲۸- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * منطق (درس ۳)

در این گونه سؤالات بهترین راه کشیدن نمودار ون است برای نقیض باید بیرون دایره را رنگی یا هاشور خورده کرد:

با توجه به نمودارها مشخص است که A و نقیض C رابطه تباین دارند و C (آبی) و نقیض B (بخش هاشور خورده) رابطه عموم و خصوص من وجه دارند.

نکته (البته توصیه به حفظ کردن نمی‌شود. کشیدن نمودار ون بهتر است): وقتی دو مفهوم عام و خاص هستند، «نقیض عام» و «خاص» رابطه تباین دارند و «عام» و «نقیض خاص» رابطه من وجه دارند.

۱۲۹- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * منطق (درس ۵)

با گزارش نشدن ابتدای کودکان در چندماه آغازین، حکم همیشگی دادند. بنابراین تعداد داده‌ها کافی نبوده و یکی از شرایط تعمیم قوی نقض شده است (مغالطه تعمیم شتاب زده).

۱۳۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * منطق (درس ۷)

برای سالبه جزئی، عکس مستوی قرار داده است در حالی که عکس لازم‌الصدق ندارد. پس ابهام انعکاس است.

گزینه ۲: عکس مستوی سالبه کلیه، سالبه کلیه است که متداخل آن (سالبه جزئی) هم طبق احکام تداخل، صادق خواهد بود.

گزینه ۳: عکس مستوی موجبه جزئی به صورت موجبه جزئی به دست آمده که درست است.

گزینه ۴: استدلال از کلی به جزئی است که نوعی استدلال قیاسی محسوب می‌شود و عکسی رخ نداده است. به عبارت دیگر، از احکام قطعی تداخل استفاده شده است که استدلالی قیاسی محسوب می‌شود.

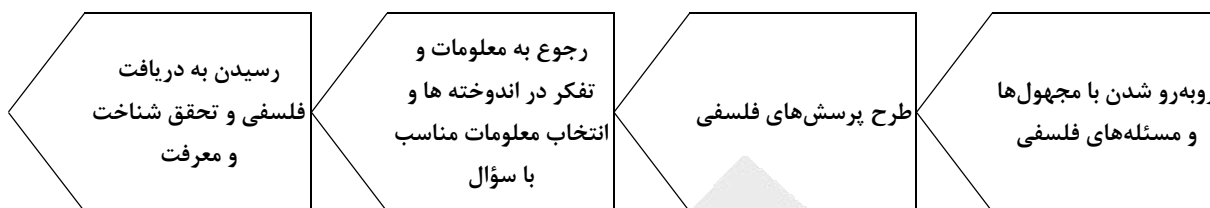
۱۳۱- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * منطق (درس ۸)

ابتدا نقیض «بعضی م ج نیست» را به صورت «هر م ج است» به دست می‌آوریم، سپس توجه می‌کنیم که اجزای غیر حد وسط مقدمات اگر منفی باشند، نباید در نتیجه مثبت باشند و الا شرط سوم اعتبار نقض می‌شود. در این مقدمه «ج» منفی است پس در نتیجه نیز باید منفی باشد. تنها گزینه‌ای که «ج» در آن مثبت است، گزینه ۳ است.

مراحل تفکر فلسفی این گونه است:

«از دنیا رفتن یکی از اطرافیان» مصداق روبه‌رو شدن با مسئله فلسفی است. سؤال «آیا مرگ، نابودی و نیستی است؟» یک سؤال فلسفی محسوب می‌شود. اینکه «انسان دارای نفس غیرمادی است» از معلومات فلسفی متناسب با سؤال است. و نهایتاً اینکه «مرگ انتقال از عالم ماده به عالمی دیگر است» یک دریافت فلسفی شمرده می‌شود.

گزینه ۱: اولاً «اختلاف نظر متفکران» لزوماً یک مسئله فلسفی نیست. ثانیاً نتیجه نهایی ربطی به مرحله قبل از آن ندارد و پاسخ سؤال مطرح شده هم نیست؛ بلکه عبارتی مستقل از این سیر تفکر است.

گزینه ۲: به جای مواجهه با مسئله با سؤال شروع شده است.

گزینه ۴: غیر از نتیجه نهایی که از یک جهت جنبه فلسفی دارد، بقیه موارد مربوط به مراحل تفکر مرتبه اول است، نه تفکر فلسفی. همچنین در مرحله سوم نیز سؤال مطرح شده است، در حالی که طرح سؤال فقط در مرحله دوم صورت می‌گیرد.

هدف اصلی افلاطون از این تمثیل این است که نشان دهد که چگونه فلسفه، انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می‌کند. به عبارت دیگر می‌خواهد بگوید عقل چگونه انسان را از اسارت جهل آزاد می‌کند.

سایر گزینه‌ها: این مطالب همگی در تمثیل غار مطرح شده‌اند ولی هدف اصلی نیستند.

پارمنیدس که یکی از فیلسوفان ایونی (اهل ایونیا) بود، به مفهوم «بودن» و «شدن» (وجود و حرکت) توجه دقیق کرده و تفاوت آن دو را ذکر کرده است. او می‌گفت در جهان واقع، نیستی راه ندارد و نمی‌توان گفت «نیستی، هست»، زیرا این جمله تناقض آمیز است. بنابراین مفهوم «هستی» و «نیستی» مورد توجه دقیق و ویژه پارمنیدس بود. اما سقراط به این دو مفهوم توجه ویژه و دقیقی نداشت و به گفته سیسرون، عمدتاً به اخلاقیات و خیر و شر می‌پرداخت و امور مرتبط با زندگی انسان را مورد مطالعه فلسفی قرار می‌داد (تأیید قسمت اول گزینه‌های ۱ و ۳).

سوفیست‌ها مطالب جهان‌شناسان را کنار گذاشتند و معتقد بودند که جهان را نمی‌توان شناخت و آنچه را که ما علم و دانش می‌نامیم، تنها ساخته و پرداخته ذهن ماست و تطابق با واقعیت‌ها ندارد. آنان با کمک اقسام مغالطه‌ها و جدل و فن سخنوری به نشر اندیشه خود می‌پرداختند و بر شیوه زندگی مردم تأثیر می‌گذاشتند. در واقع، آنچه‌ای که در فلسفه مشهور است، برای سوفیست‌ها انسان‌محوری مهم بود و آنان مستقل از ذهن انسان هیچ حقیقتی را نمی‌پذیرفتند. بنابراین آنان در اندیشه خود به انسان توجه کردند. البته تحت تأثیر چنین اندیشه‌هایی، اخلاق و فضیلت میان مردم کمرنگ شده بود و بسیاری از مردم به دنبال حق جلوه دادن باطل بودند. بنابراین مسائل مورد توجه سوفیست‌ها مستقیماً به فضیلت و ردیلت مربوط نمی‌شد بلکه نتایجی درباره این موضوعات از دیدگاه سوفیست‌ها قابل استنباط بود (رد گزینه ۳). توجه کنید که بین سقراط و سوفیست‌ها در پرداختن به مسائل مربوط به انسان اشتراک وجود داشت ولی دیدگاه آنان در این زمینه کاملاً در تضاد با هم بود.

توجه مهم: همان‌طور که توضیح دادیم، آنچه سقراط بر خلاف برخی از ایونی‌ها به آن توجه نکرده بود، تفاوت دقیق مفهوم هستی و نیستی بود، نه اینکه سقراط به اصل هستی و نیستی توجه نکرده باشد؛ زیرا واضح است که یک فیلسوف نمی‌تواند به موضوع اصلی فلسفه یعنی هستی بی‌توجه باشد. متأسفانه در صورت سؤال آزمون سراسری، قدری بی‌دقتی وجود داشت و به جای عدم توجه سقراط به تفاوت دقیق مفهوم هستی و نیستی یا عدم توجه ویژه سقراط به این دو مفهوم، ادعا شده بود که سقراط به هستی و نیستی توجه نداشت. این ابهام صورت سؤال، تشخیص گزینه جواب را برای مخاطب بسیار دشوار می‌کرد.

گزینه ۲: اینکه حقیقت انسان مورد توجه سقراط بوده است، در کتاب درسی مطرح نشده است. آنچه در کتاب آمده، امور مربوط به انسان است (اخلاقیات و معرفت و فضیلت و ...)، نه حقیقت انسان.

گزینه ۴: از طرفی «حقیقت و خطا» مورد توجه ایونی‌ها هم بوده است و از طرفی «سیاست» هم از مسائلی است که سوفیست‌ها به نوعی به آن می‌پرداختند. زیرا آنان به دنبال تأثیرگذاری بر اجتماع و کسب ثروت و قدرت بودند و حتی دادگاه آن‌ها به خواست آنان سقراط را محکوم کرد.

۱۳۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فلسفه یازدهم (درس ۶)

کسی که در اصل دانستن شک می‌کند، همین دانش در ذهن او شکل گرفته است که اصل دانستن مشکوک است. پس نمی‌توان گفت هیچ دانشی در ذهن او شکل نمی‌گیرد. ضمن اینکه همه انسان‌ها، دانش‌هایی در ذهن دارند، حتی اگر مدعی نبود آن باشند.

گزینه ۱: همین پی بردن و دانستن خطای خود، مثالی برای رسیدن به حقیقت و نشان‌دهنده توانایی شناخت است.

گزینه ۲: منکر اصل دانستن، نمی‌تواند ادعا کند که حقیقت یا خطایی را تشخیص داده است پس باید این امور نزد او یکسان باشد؛ هر چند که چنین چیزی مستلزم تناقض هم هست.

گزینه ۴: منکر امکان انتقال شناخت، نباید سخن بگوید چون سخن گفتن به قصد انتقال شناخت انجام می‌گیرد.

۱۳۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فلسفه یازدهم (درس‌های ۸ و ۹) و فلسفه دوازدهم (درس‌های ۳ و ۵)

دکارت و کانت، هر دو از روش‌های عقلی محض، وجود نفس مجرد را اثبات کردند. اما کانت وجود خدا را اثبات نکرد، بلکه ضرورت وجود خدا را ثابت کرد.

گزینه ۱: کانت معرفت را حاصل همکاری حس و عقل می‌داند پس بر خلاف دکارت قبول ندارد حواس و عقل، هر یک، یافته‌های خاص خود را دارند. (البته این دیدگاه کانت در حقیقت مربوط به شناخت امور جهان طبیعت است و شامل وجدان اخلاقی و استدلال‌های عقلی محض مبتنی بر آن نمی‌شود ولی کتاب درسی در درس ۸ به این مطلب اشاره نکرده است و معرفت را به طور کلی حاصل همکاری عقل و حس دانسته است؛ هر چند در دروس ۹ و ۱۱ یازدهم و درس ۵ دوازدهم به وجدان اخلاقی به عنوان منبع ادراکی مستقل از حس اشاره کرده است.)
گزینه ۳: اینکه مفهوم علیت در قوه ادراکی انسان وجود دارد، خاص کانت است و دکارت معتقد است درک علیت به عنوان یک حقیقت خارجی، فطری و عقلی است، نه اینکه خود علیت، مفهومی در قوه ادراکی باشد.

گزینه ۴: اولاً از نظر کانت، ادراک حسی محض نداریم که مصادیق علیت از این طریق تشخیص داده شود. ثانیاً کانت وجود خدا را اثبات نمی‌کرد بلکه ضرورت وجود او را نشان می‌داد بنابراین ظاهراً نباید نظری درباره ادراک وجود خدا داشته باشد که نقطه تفاوت او با دکارت باشد.

۱۳۷- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فلسفه یازدهم (درس ۱۱)

اولاً اینکه اخلاق برای سعادت باشد، مورد تأیید کانت نیست. ثانیاً طبیعت‌گرایان تشخیص‌های اخلاقی را قراردادی و بر اساس تجربه می‌دانند و اخلاق را عامل سعادت نهایی و ابدی نمی‌دانند و منحصر به امور دنیوی می‌کنند.
سایر گزینه‌ها: همگی مورد تأیید همه فیلسوفان هستند ولی از نظر طبیعت‌گرایان این امور، مبنا و ملاک اخلاق هستند ولی از نظر دیگران، این امور از نتایج و پیامدها و لوازم اخلاق هستند.

۱۳۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فلسفه دوازدهم (درس ۱)

اگر وجود جزء ماهیات باشد، مثل بقیه اجزای ماهیات، برای آن‌ها ذاتی و ضروری خواهد بود و هرگز از آن‌ها جدا نخواهد شد. بنابراین همه ماهیات واجب‌الوجود خواهند شد.

با توجه به اینکه در فرض صورت سؤال، «وجود» جزء ماهیت است، نه عین آن، پس هنوز اجزای دیگر ماهیت، به عنوان عامل تفاوت بین «وجود» و «ماهیت» مورد پذیرش هستند. پس می‌توان گفت از واقعیت دو مفهوم مختلف وجود و ماهیت را می‌توان انتزاع کرد (رد گزینه ۱) و وجود و ماهیت عین هم نیستند (رد گزینه ۲) و ماهیت‌ها به جهت اجزای غیر از وجودشان، همچنان با هم متفاوت‌اند (رد گزینه ۳). به عنوان مثال، در فرض صورت سؤال، می‌توان گفت ماهیت انسان و ماهیت مثلث، به ترتیب «حیوان ناطق موجود» و «شکل سه‌ضلعی موجود» هستند. در این صورت این دو مفهوم عین هم نیستند و تفاوت دارند و می‌توان آن‌ها را جدا از وجود محض، از انسان و مثلث انتزاع کرد (حیوان ناطق موجود و شکل سه‌ضلعی موجود هم با هم متفاوت‌اند و هم با «وجود»).

۱۳۹- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فلسفه دوازدهم (درس ۳)

علت چیزی است که به چیزی دیگر وجود می‌دهد و آن چیز را به وجود می‌آورد؛ یعنی تا علت نباشد، آن چیز هم پدید نمی‌آید. معلول نیز چیزی است که وجودش را از چیزی دیگر - که همان علت است - می‌گیرد؛ یعنی در وجود خود، نیازمند به دیگری است. پس در تعریف معلول، می‌توان گفت آنچه از دیگری هستی می‌گیرد.

گزینه ۱: توجه کنید که در تعریف علت و معلول، نباید از خود این دو مفهوم استفاده کرد و گرنه دچار مغالطه تعریف دوری می‌شویم؛ زیرا علت همان است که معلول را ایجاد می‌کند و اگر در تعریف معلول گفته شود، چیزی که علت به او وجود می‌دهد، در این صورت تعریف ما از «معلول» در حقیقت به شکل «چیزی که آنچه معلول را ایجاد می‌کند، به او وجود می‌دهد» در خواهد آمد که تعریفی دوری خواهد بود.

گزینه ۲: معلول اگرچه ذاتاً در حالت تساوی بین وجود و ماهیت است ولی از نظر وجود، از حالت تساوی خارج شده و واجب‌الوجود بالغیر شده است.
گزینه ۳: درست است که معلول به دیگری وابستگی وجودی دارد ولی در این تعریف، قید نشده که وابستگی از نظر وجودی موردنظر است. لذا این تعریف شامل هر نوع وابستگی می‌شود و مثلاً وابستگی دو دوست به یکدیگر را نیز شامل است. پس تعریف مانع نیست.

۱۴۰- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فلسفه دوازدهم (درس ۴)

قبول غایت برای اشیا و پدیده‌های جهان وقتی امکان‌پذیر است که آن غایت، قبل از پیدایش اشیا مشخص شده باشد تا اشیا، متناسب با آن هدف و آن غایت ساخته شده و پدید آمده باشند. بنابراین هرگاه مجموعه‌ای از حوادث، طی یک فرایند به نتیجه خاصی منتهی شوند، این فرایند باید برنامه‌ریزی شود.

گزینه ۱: غیرمنتظره بودن و پیش‌بینی نشده بودن، به جهل ما نسبت به علل امور برمی‌گردد (معنای چهارم اتفاق)، نه به عدم قطعیت در امور جهان.

گزینه ۳: اگر این تکامل تدریجی، غیراتفاقی و از پیش معین و طراحی شده از قبل باشد، با علیت سازگار است.

گزینه ۴: درست است که بیان برخی دانشمندان از نظریه مه‌بانگ چنین تصویری را ایجاد می‌کند که جهان بی‌علت به وجود آمده است ولی خود نظریه مه‌بانگ با اعتقاد به علت نخستین هم سازگار است. زیرا می‌توان گفت علت نخستین ماده بسیار فشرده را ایجاد کرده و به گونه‌ای آن را طراحی کرده است که با یک انفجار منجر به گسترش جهان شود.

۱۴۱- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فلسفه دوازدهم (درس ۶)

اگر چنین سلسله‌ای به صورت نامتناهی به عقب برگردد، عضو ابتدایی در کار نخواهد بود که بعد از او نوبت به اعضای دیگر برسد که به وجود آیند. پس وجود هیچ معلولی ضرورت پیدا نخواهد کرد و این یعنی عدم ایجاد هر معلولی.

سایر گزینه‌ها: همگی تمام یا بخشی از فرض صورت سؤال هستند، نه نتیجه نهایی حاصل شده از آن.

۱۴۲- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فلسفه دوازدهم (درس ۷)

همه فیلسوفان از جمله فیلسوفان تجربه‌گرا نقش عقل را در بررسی و اثبات درستی گزاره‌ها می‌پذیرند ولی تجربه‌گرایان عقل مستقل از حس را برای اثبات کافی نمی‌دانند.

سایر گزینه‌ها: همگی مورد پذیرش تجربه‌گرایان هستند زیرا آنان عقل را هنگامی که با تکیه بر حس و تجربه به کار گرفته شود، معتبر می‌دانند.

۱۴۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: ساده * فلسفه دوازدهم (درس ۸)

اینکه هر مجموعه‌ای زیرمجموعه‌های خود را در بر می‌گیرد و اینکه دو قضیه متضاد، قابل جمع در صدق نیستند، هر دو از بدیهیات‌اند؛ زیرا دقیقاً بیان تعریف «زیرمجموعه» و «تضاد» هستند و حمل اجزای تعریفی بر یک موضوع بی‌نیاز به دلیل است. پس این امور در مرحله عقل بالملکه درک می‌شوند. اما دانشی که درباره نحوه حرکت حیوانات است، مبتنی بر تجربه است و طبعاً بدیهی نیست و در مرحله عقل بالفعل حاصل می‌شود (رد سایر گزینه‌ها).

۱۴۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: ساده * فلسفه دوازدهم (درس ۹)

فرمایش قرآن که «وست اول و آخر و ...» از مطالب عقلی و فلسفی است.

این عمل پیامبر ﷺ نشانه تکریم علم است، نه دعوت به یادگیری علم در هر جا؛ زیرا آن افراد در هر جایی به دنبال علم نبودند بلکه در بین مسلمانان مشغول مذاکره علمی بودند. اما از سوی پیامبر ﷺ به اهل عبادت ترجیح داده شدند که نشانه تکریم علم است.

۱۴۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * فلسفه دوازدهم (درس ۱۱)

طبق متن کتاب درسی، مهمترین و مشهورترین اثر فلسفی ملاصدرا «الحکمة المتعالیه فی الاسفار العقلیه الاربعه» نام دارد و با الهام از سفر چهارمرحله‌ای عارفان در چهار بخش اصلی تألیف و تنظیم شده است. پس مناسب‌ترین دلیل برای این نام‌گذاری، این است که مباحث فلسفی این کتاب (این مباحث عرفانی نیستند) متناظر با مراحل سفر عرفانی دسته‌بندی و تدوین شده‌اند.

اقتصاد

۱۴۶- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس‌های ۱ و ۳)

نکته (هزینه تولید): هزینه‌های تولید را نمی‌توان بدون لحاظ کردن هزینه‌های پنهان (هزینه فرصت) به صورت دقیق محاسبه کرد. انواع آن:

■ هزینه‌های آشکار: مبالغی است که برای تولید کالا پرداخت می‌شود.

مثال: هزینه برای قیمت یا اجاره زمین / حقوق یا دستمزد نیروی انسانی / قیمت یا اجاره سرمایه فیزیکی

■ هزینه‌های پنهان: شامل هزینه فرصت می‌شود.

مثال: اگر تولیدکننده خودش ابزار یا سرمایه فیزیکی داشته باشد. خودش به‌عنوان نیروی انسانی کار کند. زمین یا محل اجاره از خودش باشد. درست است که در ظاهرش هزینه نمی‌کند اما در واقع هزینه آن را می‌پردازد چون می‌توانست با آن کسب درآمد کند اما نکرد.

فرمول آن: هزینه‌های پنهان (هزینه فرصت) + هزینه‌های آشکار (هزینه عوامل تولید) = مجموع هزینه‌های تولید

برای محاسبه دقیق تر: (هزینه پنهان + هزینه آشکار) درآمد = سود یا زیان ابتدا باید هزینه های تولید را محاسبه کنیم:

$$\text{میلیون تومان } 1200 = \left(\frac{1}{8} \times 800 \times 12 \right) = \frac{1}{8} \times 800 \times 12$$

↓
تعداد ماه های سال

$$\text{میلیون تومان } 480 = (4 \times 10 \times 12)$$

↑
تعداد ماه های سال

↓
تعداد کارگران

$$\text{میلیون تومان } 1440 = \frac{25}{100} \times 480 \times 12$$

↓
تعداد ماه های سال

میلیون تومان 800 = سرمایه فیزیکی

میلیون تومان 240 = 20 × 12 = هزینه فرصت (هزینه پنهان)

حال به سراغ محاسبه درآمد تولیدکننده می رویم.

تومان 1,800,000,000 = 1500 × 600,000 × 12 = درآمد سالانه وی

تومان 4160 = 1200 + 480 + 1440 + 800 + 240 = مجموع هزینه ها

تومان 6,640,000,000 = 1,800,000,000 - 4160 = سود واقعی

↓
هزینه فرصت

۱۴۷- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۳)

برای اینکه یک واحد از کالای Y را به دست آوریم باید ۲ واحد از کالای X را از دست بدهیم. به دیگر سخن، هزینه فرصت ۱ واحد کالای بیشتر از (Y) برابر است با ۲ واحد از کالای X به عنوان مثال در نقطه C، ۴ واحد کالای X و ۲ واحد کالای Y می توان خرید و در نقطه B، ۶ واحد کالای X و ۱ واحد کالای Y می توان خرید؛ پس در حرکت از C به B (برای به دست آوردن کالای Y بیشتر) باید ۲ واحد از کالای X را از دست بدهیم یا از آن صرف نظر کنیم.

$$6 - 4 = 2$$

$$\text{نقطه C: } \begin{cases} x \text{ کالای } = 4 \\ y \text{ کالای } = 2 \end{cases} \Rightarrow \text{نقطه B: } \begin{cases} x \text{ کالای } = 6 \\ y \text{ کالای } = 1 \end{cases}$$

۱۴۸- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس های ۳ و ۴)

نکته: منابع در دسترس انسان هرچقدر هم که زیاد باشد، محدود و کمیاب است. در نتیجه انسان ها در هر تصمیمی مجبور به انتخاب هستند، انتخاب اینکه زمان محدود، پول و منابع طبیعی و ... خود را صرف چه فعالیتی کنند؛ چرا که هر انتخاب، انسان را از منافع بهترین گزینه بعدی محروم می کند، به همین دلیل انسان ناچار است پس از اولویت بندی انتخاب ها و مقایسه هزینه ها و منافع هر یک، بهترین گزینه را انتخاب کند، زیرا داشتن تمامی آن ها هم زمان ممکن نیست. این همان مفهوم «هزینه فرصت» است.

«هزینه فرصت» یا «هزینه فرصت از دست رفته»، بیانگر چیزی است که از آن صرف نظر کرده و آن را کنار گذاشته ایم. در سؤال مطرح شده، اگر منابع خود را به «کمک های بلاعوض فقرا»، اختصاص دهیم، از پرداختن به فعالیت های مولد بازمی مانیم، پس هزینه فرصت ما فعالیت های مولدی است که می توانیم به آن توجه کنیم، ولی از آن صرف نظر کرده ایم.

۱۴۹- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۶)

$$\begin{array}{l} \text{ماليات بر ارزش افزوده} \\ \text{مجموع ماليات بر} \\ \text{ارزش افزوده خالص} = \text{جمع آوری شده توسط} \\ \text{فروشنده در مرحله آخر} \end{array} \Rightarrow 5,000 \times \frac{10}{100} = 500$$

هزار تومان

$$\begin{array}{l} \text{ماليات بر ارزش افزوده جمع آوری شده} \\ \text{توسط فروشنده در مرحله قبل} \end{array} - \begin{array}{l} \text{ماليات بر ارزش افزوده جمع آوری شده} \\ \text{توسط فروشنده در آن مرحله} \end{array} =$$

$$\Rightarrow (5,000 \times \frac{10}{100}) - (4,000 \times \frac{10}{100}) = 500 - 400 = 100$$

تومان

۱۵۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * اقتصاد (درس ۶)

دولت ها سالیانه بخشی از درآمد خودشان را از طریق ایجاد بدهی ها (یعنی قرض (استقراض) از مردم یا شریک کردن آن ها در طرح های عمرانی و سرمایه گذاری خود و تقسیم سود بین آن ها) تأمین می کنند.

نکته: این درآمدها هم نمی توانند پایدار باشند.

۱۵۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * اقتصاد (درس ۷)

■ امضای قرارداد غیررسمی موسوم به «گات» توسط ۲۳ کشور در سال ۱۹۴۷ برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورهای علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری خودشان که بعدها به سازمان دائمی تجارت جهانی تبدیل شد.

۱۵۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: ساده * اقتصاد (درس ۳)

نکته:

تصمیم‌گیری غیرمنطقی	
مثال	اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری
وقتی فقط به خاطر حراج خرید می‌کنیم نه به خاطر نیاز	انرژی‌های فروشی بر تصمیم‌گیری‌ها
کلاس بی‌کیفیت را فقط به خاطر پولی که دادیم، می‌رویم	عدم توجه به هزینه‌های هدررفته
به جای صبر در تحصیل و استفاده از منافع آتی سراغ کارهای کم‌ارزش آنی می‌رویم	بی‌صبری زیاد
خوش‌بینی زیاد در خصوص درآمد، آینده، سرمایه‌گذاری در زمینه‌های پرخطر، بدون آمادگی	اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن
عدم بررسی گزینه‌های جدید با روش هزینه-فایده	چسبیدن به وضعیت فعلی

■ عدم توجه به هزینه‌های هدررفته: وقتی کتابی را خریده‌ایم و آن را دوست نداریم، اما به خاطر پولی که داده‌ایم تا آخرش آن را می‌خوانیم.

■ بی‌صبری زیاد: شخصی برای تکمیل نورپردازی باغچه منزل خود، زیر بار سنگین اقساط آن می‌رود.

■ چسبیدن به وضعیت فعلی: لباس فروشی که حاضر نیست پیشنهاد شریک خود را برای فروش از طریق شبکه‌های اجتماعی بپذیرد.

۱۵۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۵)

تحلیل مسیرها (نیمه بالایی نمودار):

مسیر شماره (۱): جریان کالاها و خدمات را از سوی بنگاه‌ها به سمت خانوارها نشان می‌دهد.

مسیر شماره (۲): پرداخت پول بابت کالاها خریداری‌شده و خدمات دریافت‌شده را در جهت مخالف جریان کالا و خدمات نشان می‌دهد.

در نیمه بالایی نمودار تبادل تولیدات در بازار محصولات نشان داده می‌شود.

تحلیل مسیرها (نیمه پایینی نمودار):

مسیر شماره (۳): هزینه‌های پرداخت‌شده بابت عوامل تولید خریداری‌شده را در جهت مخالف جریان عوامل تولید نشان می‌دهد.

مسیر شماره (۴): جریان عوامل تولید را از خانوارها به بنگاه‌ها نشان می‌دهد.

در نیمه پایینی نمودار، تبادل عوامل تولید (زمین، نیروی کار و ...) در بازار عوامل تولید را نشان می‌دهد.

نکته: نمودار در واقع از دو قسمت تشکیل شده، نیمه بالایی نمودار مربوط به بازار کالا و خدمات است و نیمه پایینی نمودار مربوط به بازار عوامل تولید می‌باشد.

۱۵۴- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۸)

افرادى که شغل قبلى خود را به دلایلى رها کرده‌اند و به امید یافتن شغل بهتر در جست‌وجو هستند و یا تازه در حال ورود به بازار کار می‌باشند.	بیکاری اصطلاحی
نکته: این نوع بیکاری، کوتاه‌مدت است و در همه کشورهای وجود دارد.	
زمانی که کارگران به دلیل تغییرات فصل شغل خود را از دست می‌دهند: مثل کارگران ساختمانی و کشاورزان در فصل زمستان	بیکاری فصلی
بیکاری که ناشی از عدم تطابق شغل‌های موجود و مهارت‌های افراد است.	بیکاری ساختاری
مانند اینکه: نیروی کار ساده در بازار موجود است در حالی که نیروی متخصص موردنیاز است.	
بیکاری که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. (در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد. ← استخدام نیروی کار متوقف می‌شود یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.)	بیکاری دوره‌ای

بیکاری اصطلاحی شامل کسانی می‌شود که شغل خود را رها کرده‌اند و در جست‌وجوی کار جدید هستند.

$$\left. \begin{array}{l} \text{جمعیت زیر ۱۵ سال} \\ \left. \begin{array}{l} \text{غیرفعال} \\ \text{جمعیت شاغل} \\ \text{فعال:} \\ \text{جمعیت بیکار} \end{array} \right\} \end{array} \right\} \text{کل جمعیت: جمعیت بالاتر از ۱۵ سال}$$

$$\text{نفر } ۸,۵۰۰,۰۰۰ = ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ - \left(۱۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱۵}{۱۰۰} \right) \Rightarrow \text{جمعیت زیر ۱۵ سال} - \text{جمعیت کل} = \text{جمعیت ۱۵ سال و بالاتر}$$

$$\text{نفر } ۵,۹۵۰,۰۰۰ = ۸,۵۰۰,۰۰۰ - \left(۸,۵۰۰,۰۰۰ \times \frac{۳۰}{۱۰۰} \right) \Rightarrow \text{جمعیت غیرفعال} - \text{جمعیت ۱۵ سال و بالاتر} = \text{جمعیت فعال}$$

$$\text{نفر } ۳,۹۵۰,۰۰۰ = ۵,۹۵۰,۰۰۰ - ۲,۰۰۰,۰۰۰ \Rightarrow \text{جمعیت بیکار} - \text{جمعیت فعال} = \text{جمعیت شاغل}$$

از آنجایی که صورت سؤال بیان کرده است که ۱ درصد جمعیت شغل خود را رها کرده‌اند، پس ما با جمعیت شاغل جدیدی مواجه هستیم در نتیجه ۹۹ درصد جمعیت شاغلان همچنان شاغل هستند:

$$\text{نفر } ۳,۹۱۰,۵۰۰ = ۳,۹۵۰,۰۰۰ \times \frac{۹۹}{۱۰۰} \Rightarrow \text{جمعیت جدید شاغل}$$

۱۵۵- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: ساده * اقتصاد (درس ۹)

وظایف پول ۴ مورد است:

- وسیله پرداخت در مبادلات: اقتصاد کنونی، اقتصاد پولی است؛ زیرا در هنگام مبادلات، تولیدکنندگان و عرضه‌کنندگان در مقابل پول، کالا و خدمات ارائه می‌دهند و اطمینان دارند که دیگران نیز هنگام فروش (کالا- خدمات) پول آن‌ها را می‌پذیرند.
 - وسیله سنجش ارزش: پول وسیله‌ای است که می‌توانیم با کمک آن ارزش هر کالا را مشخص کنیم و ارزش نسبی هر کالا را نیز نسبت به کالای دیگر بسنجیم، هر کشور، واحد پول یا واحد ارزش خاص خود را دارد.
 - وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش: ما نیازهای روزمره خود را اعم از کالا و خدمات، با پرداخت پول رفع می‌کنیم، اما همواره مخارج پیش‌بینی نشده‌ای وجود دارد. پس‌انداز پول، به ما کمک می‌کند تا در صورت نیاز بتوانیم از آن برای هزینه‌های غیرقابل پیش‌بینی استفاده کنیم؛ یعنی پول به‌عنوان وسیله حفظ ارزش در زمان ضروری و در موقعیت‌های خاص مورد استفاده قرار گیرد.
 - وسیله پرداخت‌های آینده: امروزه اکثر معاملات از طریق پرداخت‌های آینده انجام می‌شود؛ یعنی مبادله کالا صورت می‌گیرد و پرداخت پول در آینده انجام می‌شود. خریدهای اقساطی یا رد و بدل کردن حواله‌های بانکی از نمونه‌های پرداخت‌های آینده هستند. شرط: اگر پول بتواند ارزش خود را در طول زمان حفظ کند، وسیله مناسبی برای پرداخت‌های آینده است. نقش اصلی پول در مبادله، تسهیل مبادله است.
- نکته: یکی از وظایف پول، پس‌انداز و حفظ ارزش است این وظیفه زمانی تحقق می‌یابد که پول بتواند در مقابل سطح عمومی قیمت‌ها ارزش خود را حفظ کند.

۱۵۶- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس ۹)

- پول‌های کاغذی، تحریری و الکترونیکی خصوصیتی اعتباری دارند.
- نکته: برخی از انواع پول‌ها، خصوصیت اعتباری دارند؛ یعنی خود کاغذ پول به خودی خود ارزش مادی ندارد؛ اما چون نشان‌دهنده آن است که با ارائه این اسکناس می‌توانیم به‌ازای مبلغ نوشته‌شده روی آن، محصول یا خدمات بخریم و دریافت کنیم، به‌اندازه همان مبلغ برای ما اعتبار ایجاد می‌کند.

۱۵۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۹)

انواع سیاست‌های پولی:

کاهش نقدینگی در گردش (سیاست انقباضی)

افزایش نقدینگی در گردش (سیاست انبساطی)

- زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می‌شود برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن، بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت، به‌طور مستقیم از مقدار پول در دست مردم کم کند.
- در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش می‌یابد و بیکاری افزایش یافته، بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت در دست مردم، به‌طور مستقیم نقدینگی بیشتری را به جامعه تزریق کند.

۱۵۸- پاسخ: گزینه ۱

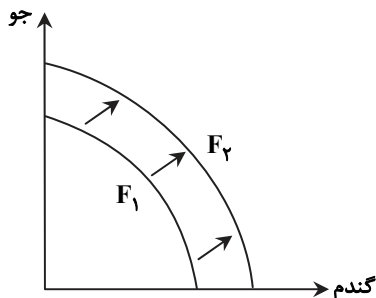
▲ مشخصات سؤال: ساده * اقتصاد (درس ۱۰)

بهبود خدمات پستی و انتقال وجوه بین شهرها: دوره قاجار
اقتصاد یکپارچه و مستقل هماهنگ با لایه‌های دینی و اجتماعی و فرهنگی کشور:
نیمه اول حکومت صفویه
نظام نوین در مالیات‌ستانی: دوره پهلوی
تأسیس شرکت اسلامی: دوره قاجار

۱۵۹- پاسخ: گزینه ۲

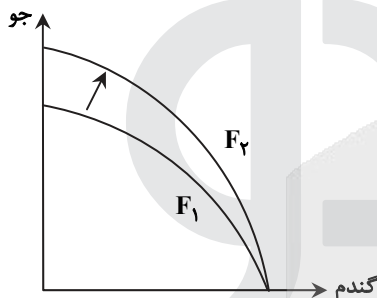
▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۱۱)

هر عاملی که میزان مواد اولیه و منابع تولید یک کارخانه را افزایش دهد مانند افزایش مواد اولیه، افزایش نیروی کار، افزایش سرمایه‌های مالی و فیزیکی و یا پیدایش یک تکنولوژی، منجر به انتقال منحنی مرز امکانات تولیدی به خارج از مرز می‌شود. در صورت سؤال که منابع برای تولید هر دو کالا افزایش یافته است، منحنی به صورت زیر جابه‌جا می‌شود:

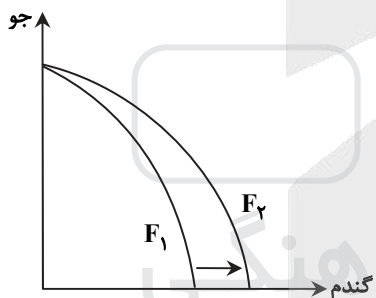

توجه:

(۱) اگر صرفاً کالای جو با افزایش منابع مواجه بود منحنی به شکل زیر بود:

(۲) اگر صرفاً کالای گندم با افزایش منابع مواجه بود، منحنی به شکل زیر بود:

۱۶۰- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۱۱)

هر چقدر شاخص وضعیت توزیع درآمد یا همان نسبت دهک دهم به دهک اول بیشتر باشد توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر است.

$$A \text{ کشور در دهک اول} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{28}{4} = 7$$

$$B \text{ کشور در دهک اول} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{4 \times 8}{5} = 6.4$$

$$C \text{ کشور در دهک اول} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{30}{3} = 10$$

در نتیجه:

وضعیت شاخص دهک‌ها و توزیع درآمد در کشور B با شاخص ۶/۴ مناسب‌تر است. وضعیت شاخص دهک‌ها و توزیع درآمد در کشور C با شاخص ۱۰ نامناسب‌تر است. در کشور C، دهک اول که شاخصش برابر با ۳ درصد است؛ در مقایسه با سایر دهک‌ها کمتر است و کمترین سهم از درآمد ملی را دارد.

آزمون

کارنامه رتبه‌های بهرتر

رتبه‌های ا تا ۳۰۰۰

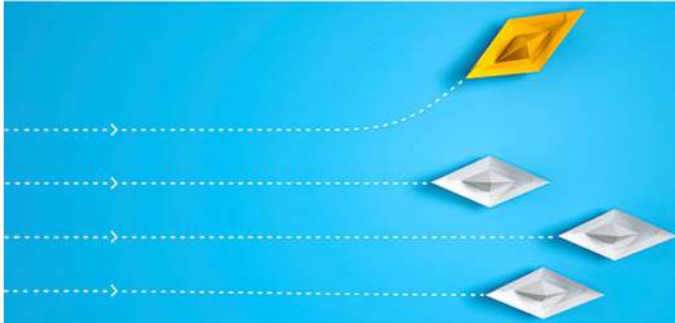
جزوه

فیلم

مشاوره

www.
arefonline.ir

مرکز مشاوره عارف

